AUGUST_30_2020_COVERS 08/21/2020 6:54 PM Page 1

నమస్తే తెలంగాణ ఆదివారం

బతుకమ్మ

30 ఆగస్టు 2020

వ్యాపారానికి ఉండాలో రాజ్యాంగం

"వైరల్ జబ్బులు రాకుండ ఇమ్యూనిటి కోర్సు"

Anti - Viral Drug

Immunity For all Viral Infections

టోల్ ఫ్రీ: 1800 108 1900

An ISO 9001 - 2000 Certified

Positive Homeopathy

Promoted by:

An ISO 9001 - 2000 Certified

డా. కేర్ హోమియోపతి

ఆరోగ్యం | అనుబంధం | ఆనందం

డాక్టర్ అపాయింట్‌మెంట్ కొరకు :

767 500 8000

Chat with Doctor @

www.drpositivehomeopathy.com

జూబ్లిహిల్స్- TV5 ప్రక్కన | KPHB - రెమెడీ హాస్పటల్ ప్రక్కన | అమీర్‌పేట్ - మధురానగర్ మెట్రో స్టేషన్ ఎదురుగా | దిల్‌సుఖ్‌నగర్ - మెట్రోస్టేషన్ ప్రక్కన
మెహిదిపట్నం - సరోజినిదేవి కంటి ఆసుపత్రి ప్రక్కన | A.S.రావు నగర్ - చెన్నై షాపింగ్‌మాల్ ఎదురుగా | కార్ఖానా - జూబ్లీ బస్టాండ్ దగ్గర
కాచిగూడ - టూరిస్టు ప్లాజా | నిజామాబాద్ | హన్మకొండ | కరీంనగర్ | ఖమ్మం | మంచిర్యాల | మహబూబ్‌నగర్ | తమిళనాడు

www.readwhere.com

AUGUST_30_2020_COVERS 08/21/2020 6:54 PM Page 2

మెడ, వెన్ను, నడుము నొప్పి సమస్యలకు చెప్పండి బై బై

Promoted by:
An ISO 9001 - 2000 Certified ®
డా. కేర్ హోమియోపతి
ఆరోగ్యం | అనుబంధం | ఆనందం

అడ్వాన్స్‌డ్ కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పద్ధతితో
అత్యుత్తమైన చికిత్స

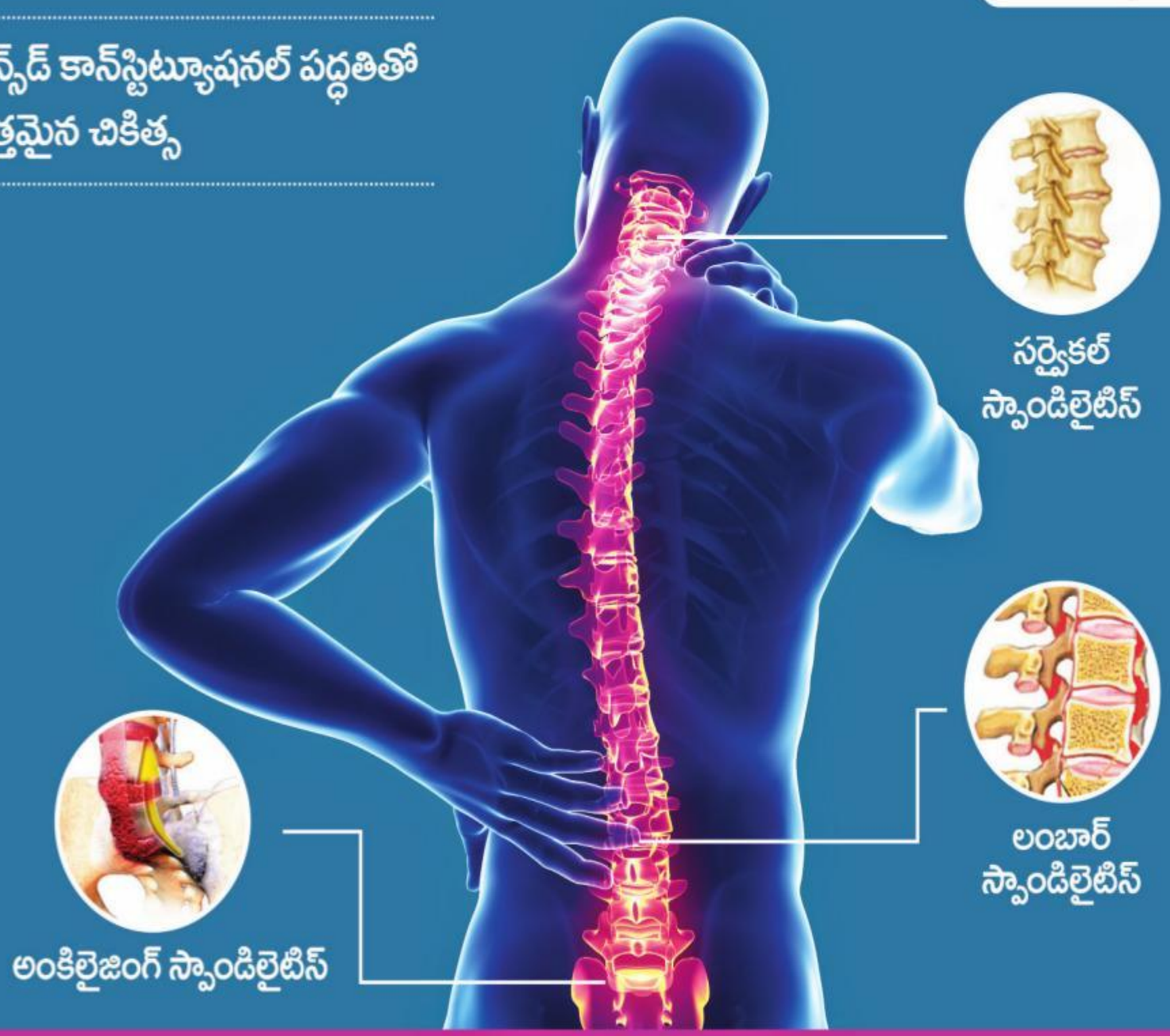

డిస్క్ సమస్యలు, సయాటికా, RA, కీళ్ళ నొప్పులు, గౌట్, SLE లాంటి అన్ని రకాల మెడ, వెన్ను, నడుము నొప్పి సమస్యల నుండి విముక్తి పొందండి

డాక్టర్ అపాయింట్‌మెంట్ కొరకు :
767 500 8000

STAY HOMEOPATHY STAY SAFE

ఇంట్లోనే ఉండండి - సురక్షితంగా ఉండండి
వీడియో కన్సల్టేషన్ ద్వారా
మా డాక్టరుతో ఆన్‌లైన్‌లో మాట్లాడండి

ఇతర చికిత్సలు

చర్మ సమస్యలు
సోరియాసిస్
బొల్లి, ఎగ్జిమా
ఫంగల్ ఇన్‌ఫెక్షన్
దద్దుర్లు, SLE
మొటిమలు

థైరాయిడ్
అధిక బరువు
గాయిటర్, PCOD
గొంతు వాపు
సంతానలేమి
స్త్రీ, ఋతు సమస్యలు
హార్మోన్ సమస్యలు

డయాబెటిస్
కాళ్ళ మంటలు
కాళ్ళ తిమ్మిర్లు
డయాబెటిక్ న్యూరోపతి,
నెఫ్రోపతి
రెటినోపతి, అల్సర్

గ్యాస్ట్రిక్ సమస్యలు
ఛాతి, కడుపులో మంట
అల్సర్స్, అజీర్ణం, GERD

పైల్స్, ఫిస్టులా
ఫిషర్స్, IBS, క్రాన్ డీసీజెస్
అమీబియాసిస్, మలబద్ధకం

లివర్ సమస్యలు
హెపటైటిస్ బి
హెపటైటిస్ సి
లివర్ సిర్రోసిస్
ఫ్యాటీ లివర్
అల్కహాలిక్ లివర్

మేల్ సెక్సువల్ సమస్యలు
ప్రోస్టేట్ గ్రంధి వాపు (BPH)
ఎరెక్టైల్ డిస్‌ఫంక్షన్ (ED)
వీర్యకణాల సమస్యలు
శీఘ్ర స్కలనం(PME)
అజోస్పెర్మియా, అలిగోస్పెర్మియా

An ISO 9001 - 2000 Certified ®
Positive Homeopathy

టోల్ ఫ్రీ: **1800 108 1900**

Chat with Doctor @
www.drpositivehomeopathy.com

జూబ్లిహిల్స్- TV5 ప్రక్కన | KPHB - రెమెడీ హాస్పటల్ ప్రక్కన | అమీర్‌పేట్ - మధురానగర్ మెట్రో స్టేషన్ ఎదురుగా | దిల్‌సుఖ్‌నగర్ - మెట్రోస్టేషన్ ప్రక్కన
మెహిదిపట్నం - సరోజినిదేవి కంటి ఆసుపత్రి ప్రక్కన | A.S.రావు నగర్ - చెన్నై షాపింగ్‌మాల్ ఎదురుగా | కార్ఖానా - జూబ్లీ బస్టాండ్ దగ్గర
కాచిగూడ - టూరిస్టు ప్లాజా | నిజామాబాద్ | హన్మకొండ | కరీంనగర్ | ఖమ్మం | మంచిర్యాల | మహబూబ్‌నగర్ | తమిళనాడు

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 3

బతుకమ్మ
30 ఆగస్టు 2020

లోపలి కమ్మల్లో..

కవర్ స్టోరీ 8
వ్యాపారానికీ ఉండాలో రాజ్యాంగం

రాజ్యాంగం ఓ దేశానికి దిశానిర్దేశం చేస్తుంది. మరి ఆ దేశానికి వెన్నెముకగా నిలిచే కుటుంబ వ్యాపారానికి కూడా ఓ రాజ్యాంగం ఉండటంలో తప్పేముంది! భిన్నమైన అభిప్రాయాలూ, ఆర్థిక లావాదేవీలు, కుర్చీల పెనుగులాటల మధ్య నలిగే కుటుంబ వ్యాపారం అనూహ్యమైన అవాంతరాలని ఎదుర్కోవాలంటే...

6 జోలి
20 పలుకుబడులు
7 కరెంట్ మీటర్
26 వాస్తు
27 అల్లరి
బతుకు నడక 22
నయా హంగామా! 33

5 అహింసా సిల్క్ అదిరెనహో

పట్టు.. మగువల మనసులను దోచేస్తుంటుంది. అయితే ఒక్క చీర నేయడానికి సుమారు 30వేల పట్టుపరుగులను చంపుతున్నామని ఎప్పుడైనా అనుకున్నారా? కొందరికి తెలుసు కాబట్టి అలా తయారయ్యే చీరలను కట్టుకునేందుకు ఇష్టపడడం లేదు.

18 కళాత్మక సారథులు

దర్శకుడి ఊహకు అందమైన ఆకృతిని స్తారు కళా దర్శకులు. సమకాలీనతకు కొత్త హంగులు దిద్దడంతో పాటు వెండి తెరపై గతానికి పునఃసృష్టి చేస్తారు. సినీ నిర్మాణంలో ఆర్ట్ డైరెక్టర్స్ సృజనాత్మక భూమికను పోషిస్తారు. కథానుగుణంగా అబ్బురపరిచే సెట్స్‌తో తమ ప్రతిభను చాటుకుంటారు.

30 మంగయ్య అదృష్టం

బ్రహ్మ చేతి చలువ పుణ్యమా అని, మంగయ్య ఎన్నికలలో నిలబడటమే కాదు... అవాంతరాలన్నింటినీ అవకాశాలుగా మార్చుకొని సభలోకి అడుగుపెట్టాడు. ఏకంగా మంత్రిపదవినీ అందుకున్నాడు. అక్కడితో ఆగాడా! ఊహూ 'ముఖ్యమంత్రి మంగయ్య'గా చరిత్ర సృష్టించాడు.

క్యా బాత్‌హై!

ఈ సంచికపై మీ అభిప్రాయాలను మాకు తెలియజేయండి.

పోస్టు ద్వారా: బతుకమ్మ, నమస్తే తెలంగాణ,
8-2-603/1/7,8,9,
కృష్ణాపురం, రోడ్‌నంబర్.10, బంజారాహిల్స్,
హైదరాబాద్-500034.
ఈ-మెయిల్ : sunmag@ntnews.com

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 4

ఐతారం దావత్

ఏదీ ఊరికే రాదు.. ఏదీ ఊరికే పోదు అనే లోకోక్తి ఉంది.. దేన్నీ వృథా చేయకుండా ఉండాలనేది.. తెలంగాణ ఆడపడుచుల సిద్ధాంతం.. ఏదీ వృథా పోకుండా దాంతో మరో అద్భుతాన్ని చేస్తారు.. అలా పుట్టిన వంటకమే గారెల పులుసు.. కమ్మని ఆ కూర గురించి మరింత తెలుసుకోండి..

గారెల పులుసు.. ఘాటుగా!

ముందు మిగిలిన గారెలను చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవచ్చు. లేదా అలాగే ఉంచుకోవచ్చు. కడాయిలో నూనె పోసి అందులో కరివేపాకు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, కాస్త అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్ వేసి వేగనివ్వాలి. కొంచెం ఉప్పు, కారం, ధనియాల పొడి వేసి కలుపాలి. మంట తగ్గించి పెరుగు వేసి కొద్ది సేపు ఉంచాలి. ఆ తర్వాత చింతపండు పులుసు పోసి చిక్కగా అయ్యే వరకు మరిగించాలి. చిక్కగా అయ్యాక గారెలు వేసి రెండు నిమిషాలు ఉంచి దించేయాలి. ఒక అరగంట వరకు కదుపకుండా ఉంచి.. ఆ తర్వాత తింటే ఈ కూర యమ టేస్టీగా ఉంటుంది.

తెలంగాణలో ఇంటికి అల్లుడు వస్తే గారెలు, చికెన్ వండడం ఆనవాయితీ. అలా అన్ని కొన్ని కొన్ని చేయరు కదా! ఎక్కువ చేసినప్పుడు చాలావరకు మిగిలిపోతాయి. పొట్టు పెసరపప్పుతో చేసే గారెలు మరుసటి రోజుకు బాగానే ఉంటాయి. అంతకుమించి ఉంచితే పాడైపోతాయి. కాబట్టి వీటితో కూడా వంటకం చేయడం ఇక్కడి ప్రత్యేకత.

పులుసుకు చెడిపోయే వాటిని కూడా బాగు చేసే గుణం ఉందంటారు. అందుకే ఈ గారెలను ఎంచక్కా పులుసు పెట్టి ఒక రోజు మీ భోజనాన్ని కానిచ్చేయొచ్చు. తింటే గారెలే తినాలి.. వింటే భారతం వినాలన్నట్టు, ఈ గారెల పులుసు కూడా కచ్చితంగా ఒకసారైనా రుచి చూడాల్సిందే!

రక్తపోటుని కంట్రోల్ చేస్తుంది చింతపండు. ఇందులో ఉండే విటమిన్ సి వ్యాధినిరోధకతను పెంచుతుంది. దగ్గు, జలుబు నుంచి రక్షణ పొందవచ్చు. చక్కెర స్థాయిలను తగ్గించడంలో, కాలేయాన్ని రక్షించడంలో చింతపండు బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

పెసర్లని క్రమం తప్పకుండా తింటే నిత్య యవ్వనులుగా కనిపిస్తారు. ఇందులోని కాపర్ చర్మ ఆరోగ్యానికి మేలు చేస్తుంది. చింతపండులో టార్టారిక్ యాసిడ్ ఉంటుంది. ఇది హానికారక ఫ్రీరాడికల్స్ నుంచి శరీరానికి రక్షణ కల్పిస్తుంది. క్యాన్సర్ రిస్క్‌ని తగ్గిస్తుంది.

కరివేపాకు శరీరంలోని చెడు కొవ్వులను కరిగిస్తుంది. ఇందులో ఉండే యాంటీ ఆక్సిడెంట్స్ మూత్ర సంబంధిత సమస్యలను దూరం చేస్తుంది. కరివేపాకులో ఉండే యాంటీ హైపర్ గ్లిసమిక్ నేచురల్స్ రక్తనాళాల్లోని గ్లూకోజ్‌ని కంట్రోల్ చేస్తుంది.

పెసళ్లలోని సోడియం.. దంతాలు, చిగుళ్ల సమస్యలను నివారిస్తుంది. బీపీ రోగులకు పెసళ్లు ఎంతో మేలు చేస్తాయి. ఇందులోని ఐరన్ వల్ల అన్ని అవయవాలకీ ఆక్సిజన్ సమృద్ధిగా అందుతుంది. కాలేయానికి, కళ్ల ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు చేస్తాయి పెసళ్లు.

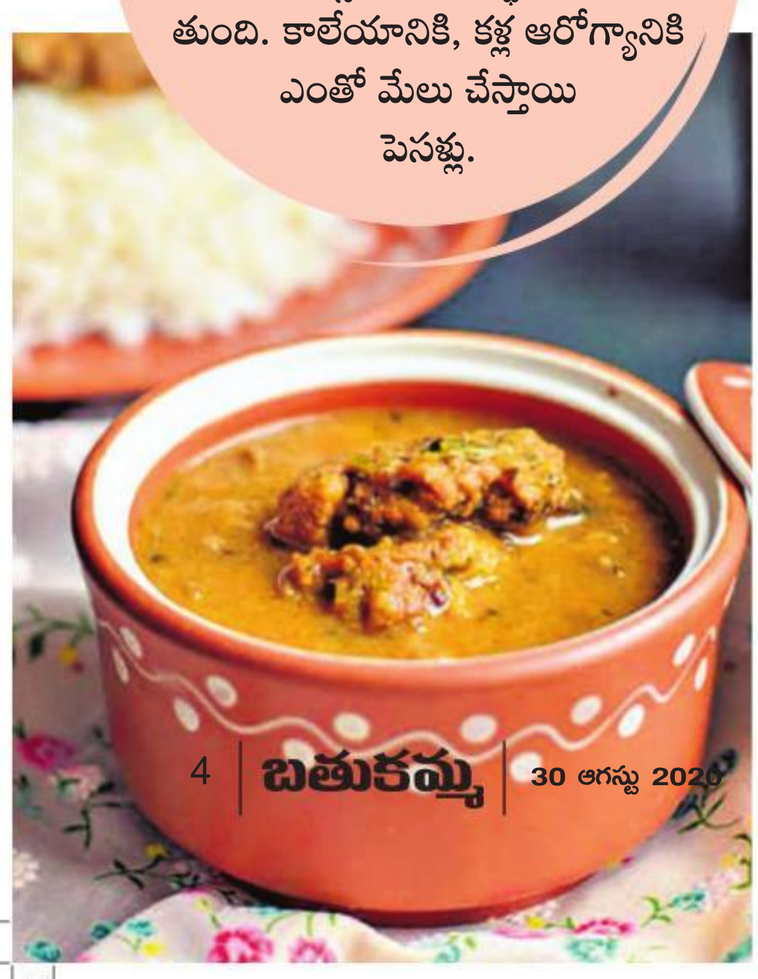

పెరుగులో ఫాస్పరస్, విటమిన్ డిలు అధికం. అలాగే పెరుగులో క్యాల్షియాన్ని ఆమ్లం రూపంలో మార్చుకునే గుణం కూడా ఉంటుంది. ఆస్టియోపొరోసిస్, క్యాన్సర్, ఉదర సంబంధిత జబ్బుల బారిన పడకుండా తమను తాము కాపాడుకోవడంలో రోజూ ఆహారంలో పెరుగు తప్పక ఉండాలంటున్నారు ఆరోగ్య నిపుణులు.

మధుమేహానికి ధనియాల పొడి మంచి మందు. అలాగే మహిళలకు రుతుక్రమం సక్రమంగా వచ్చేలా ఉపయోగపడుతాయి. గ్యాస్ నుంచి ఉపశమనం పొందడానికి ధనియాల పొడి బాగా పనిచేస్తుంది. శరీరాన్ని చల్లబరచడమే కాదు.. లైంగిక శక్తిని పెంచడానికీ ఉపయోగపడుతుంది.

www.readwhere.com

అహింసా సిల్క్.. అదిరెనహో!

పట్టులోనే ఉంటుంది ఏదో కనికట్టు.. అందుకే మగువల మనసులను దోచేస్తుంటుంది. అయితే ఒక్క చీర నేయడానికి సుమారు 30వేల పట్టుపరుగులను చంపుతున్నామని ఎప్పుడైనా అనుకున్నారా? కొందరికి తెలుసు కాబట్టి అలా తయారయ్యే చీరలను కట్టుకునేందుకు ఇష్టపడటం లేదు. మరి ఎలా? పట్టు పురుగులను చంపకుండా చీర నేయలేమా? ఆ ఆలోచనలో నుంచే సరికొత్త చీరలను తయారు చేయడం మొదలుపెట్టాడు.. హైదరాబాద్‌లోని మణికొండలో ఉంటున్న కుసుమ రాజయ్య.

సృష్టిలో ప్రతీ జీవికి జీవించే హక్కు ఉంది. అందులో పట్టు పురుగుకేం మినహాయింపు కాదు కదా అని అంటారు. అందుకే పట్టుపురుగును చంపకుండా వస్త్రాన్ని తయారు చేస్తున్నారు. ఆ పట్టుకు అహింసా సిల్క్ అని పేరుపెట్టారు. వరంగల్ జిల్లా మారుమూల గ్రామమైన నాగారం గ్రామానికి చెందిన కుసుమ రాజయ్యది చేనేత కుటుంబం. పుట్టింది అటవీ ప్రాంతంలో కాబట్టి అన్ని ప్రమాణాలు కలిగిన పాఠశాలలు లేవు. దీంతో తను పదో తరగతి చదివేందుకు పది పాఠశాలలను మార్చాల్సి వచ్చింది. అనంతరం సేలంలోని ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ హ్యాండ్లూమ్స్ టెక్నాలజీలో చేనేత సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో మూడేళ్ల డిగ్రీ పూర్తి చేశాడు. అనంతరం హైదరాబాద్‌లోని ఆప్కోలో సాంకేతిక అధికారిగా పని చేశాడు. 1990లో అప్పటి రాష్ట్రపతి వెంకట్‌రామన్ సతీమణి జానకీ రామన్‌తో కలిసి హైదరాబాద్‌కు వచ్చారు. ఆప్కో కార్యాలయం సందర్శన సందర్భంగా అక్కడున్న పట్టువస్త్రాలను చూస్తూ అహింసా పట్టు ఉందా అని అడిగారు. ఆమె అడిగిన ప్రశ్న.. రాజయ్యల్లో కొత్త ఆలోచన రేకెత్తించింది. కొత్త ఆవిష్కరణకు పురిగొల్పింది. ఏడాది కష్టం తర్వాత సరికొత్త ఫ్యాబ్రిక్ తీసుకువచ్చారు రాజయ్య.

అహింసా పద్ధతి..

సాధారణంగా పట్టు పురుగు తననుంచి స్రవించే లార్వాతో గూడు అల్లుకుంటుంది. ఆ గూళ్లను మరుగుతున్న వేడి నీటిలో వేసి దారాన్ని తీస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో గూడులో ఉన్న పురుగు చనిపోతుంది. ఒక్కో గూడు నుంచి వెయ్యి గజాల పట్టుదారం వస్తుంది. పట్టుపురుగు చనిపోకుండా, అది ఎగిరిపోయిన తర్వాతనే దారాన్ని తీయడం అహింసా పద్ధతి. ఆ పద్ధతిలో చేసేందుకు మొదట వంద కేజీల పట్టుపురుగులతో కర్ణాటకకు వెళ్లి ఓ స్పిన్నింగ్ మిల్లులో తన పద్ధతి గురించి వివరించాడు అక్కడ పని కాలేదు.. తర్వాత ఒడిశాకు వెళ్లాడు. అక్కడా చేదు అనుభవం ఎదురైంది. చివరికి ఛత్తీస్‌గఢ్ రాయ్‌పూర్‌లోని స్పిన్నింగ్ మిల్లులో అతని ఆలోచనకు పునాది పడింది. రాజయ్య అనుసరించిన విధానంలో పట్టుగూళ్లను సేకరించి ఓ పది రోజులు ఓ బుట్టలో ఉంచుతారు. రెక్కలు తొడిగిన పురుగులు స్వేచ్ఛగా ఎగిరిపోయాక గూళ్ల నుంచి పట్టుదారాన్ని తీస్తారు. ఈ విధానం ద్వారా కేవలం 20శాతం మాత్రమే పట్టుదారం లభిస్తుంది. అలా ఒక్కో అడుగు వేసుకుంటూ 2000 సంవత్సరంలో స్థాపించిన అహింసా పట్టు ద్వారా ఏడాదిలో 200 చీరలు, 1200 స్టోల్స్, 10,000 మీటర్ల బట్టలను విక్రయించారు. ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా, న్యూజిలాండ్, శ్రీలంక, దక్షిణాఫ్రికా, యూరోపియన్ దేశాల నుంచి కూడా ఆర్డర్లు వస్తున్నాయి. అలా 2006 నాటికి కుసుమ రాజయ్య అహింసా సిల్క్‌కు ట్రేడ్‌మార్క్, పేటెంట్ హక్కులు సాధించారు.

రెండు నెలలు..

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని చిత్తూరు జిల్లా పలమనేరులోని పట్టు రైతుల నుంచి పెద్దమొత్తంలో పట్టు గుళ్లను కొనుగోలు చేస్తారు. గుళ్ల నుంచి పురుగులు వెళ్లిపోయిన తర్వాత గూళ్లను జాగ్రత్తగా సేకరించి స్పిన్నింగ్ మిల్లుకు పంపుతారు. అక్కడ దారం తయారు చేశాక, ఆ దారాన్ని నల్గొండలోని చేనేత కార్మికులకు ఇచ్చి అందమైన ఇక్కత్, జమ్దానీ చీరలను నేస్తారు. సుమారు ఎనిమిది చీరలు ఈ పద్ధతిలో తయారు చేసేందుకు రెండు నెలల సమయం పడుతుందని చెబుతున్నాడు రాజయ్య. ఈయన తయారు చేసిన దారాన్ని బెంగళూరులోని ఒక విద్యుత్ మగ్గానికి కూడా పంపి స్వచ్ఛమైన బట్టను ఉత్పత్తి చేసి దానిని ప్రముఖ డిజైనర్లకు కూడా విక్రయిస్తున్నాడు. త్వరలోనే అహింసా పట్టు ద్వారా పిల్లల బట్టలు, ఇతర వస్త్రాలను తయారు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాడు రాజయ్య. అహింసా పట్టు ద్వారా 30 నుంచి 40 మంది చేతి వృత్తుల వాళ్లున్న సంఘానికి చేయూతనందిస్తున్నాడు రాజయ్య.

ప్రోత్సహిస్తే..

సొంత స్పిన్నింగ్ మిల్లు లేకపోవడంతోపాటు ఈ వయస్సులో పెట్టుబడి పెట్టేంత ఆర్థిక స్థోమత లేదని, తెలంగాణకే తలమాణికంగా మారుతున్న అహింసా పట్టును ప్రోత్సహిస్తే రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక గుర్తింపు వచ్చే అవకాశం ఉందని చెబుతున్నాడు రాజయ్య.

ప్రశంసల జల్లు

జాతీయ, అంతర్జాతీయ వేదికలపై కూడా అహింసా పట్టు అందరినీ ఆకర్షించింది. ఎన్నో పురస్కారాలు రాజయ్యను వరించాయి. అంతర్జాతీయ అహింసా పురస్కారం కూడా లభించింది. ఎంతో మంది రాజకీయ నాయకులు, సినీ తారలు, ప్రముఖులు ముచ్చట పడి అహింసా పట్టును కొనుగోలు చేస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ స్థాయి ఫ్యాషన్ డిజైనర్ల నుంచి కూడా అహింసా సిల్క్ వస్త్రాలకు ప్రశంసలు లభించాయి. కాలిఫోర్నియాకు చెందిన చెరైల్‌కో, జర్మనీకి చెందిన డా.మసియా లొంగేయర్, ఐర్లాండ్‌కు చెందిన ఈవా, యూఎస్‌కు చెందిన లందర్ ఇలా అనేక మంది అహింసా వస్త్రాలకు ఫిదా అయ్యారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 6

మనుషులు నవ్వని నగరం

జోలి

మెల్లెగ అల్వాటైతున్నది. తొలుత తొలుత గద అంత కొత్త కొత్తగున్నది. ఉగాండాల గీ 'కంపాలా'ల అడుగువెట్టినసంది మస్తుగున్నది. అయిదోతరగతి పరీచ్చలైపోయ్యినంక ఒచ్చే తాతిల్లన్ని ఒడిశిపోయినంక, ఆరోతరగతి తొలుత నాడు మల్ల ఇస్కూలుకి పొయ్యే పోరనికెట్లుంటదో, నాగ్గిట్ల అట్లే కొత్త కొత్తగున్నది. కొత్త డ్రస్సూ, కొత్త పుస్తకాలూ, కొత్త దోస్తుగాళ్ళూ, కొత్త టీచర్ల లెక్క, ఈడ గూడ కొత్త అఫీసూ, కొత్త పనీ, కొత్త మనుసులూ, కొత్త రోడ్లూ, అంత కొత్తకొత్తగనే ఉన్నది. మెల్లెగ సదురుకుంటున్న.

దినాం మా ఇంటికి అవుతలి గల్లీల ఉన్న మా ఎఫ్.సీ. శ్రీధర్ సారెంబడి అఫీసుకు పోవుడు, మల్లొచ్చేటప్పుడు 'బోడబోడా' అనే బైకు టాక్సీ ఎక్కి రావుడైతున్నది. మెల్లెగ రోడ్లు గుర్తు పడ్తున్న. గీడ పొయ్యేటందుకు ఓ రోడ్డు.. ఒచ్చేటందుకు ఇంకో రోడ్డు అన్నట్లు...గదే మనదిక్కు వన్ వే ట్రాఫిక్ లెక్క.

బాజార్ల పేర్లు గూడ మతికి పెట్టుకున్న. గమ్మతు పేర్లు. మేముండేదేమో 'బుగులోబీ' అనే బాజారు, మల్ల ఆఫీసు దిక్కు బజారు పేరు ఇంకా గమ్మతుగుంటది 'నుక్రుమా' అంటరు. అది ఇంగిలీసుల 'NKRUMAH' అని రాస్తరు. దాన్ని ఎట్ల పల్కాల్నో నాకైతే తెల్వది.

నాకు బండి సుదురాయించలే అఫీసోళ్ళు. ఇస్తమన్నరు గని లైసెన్సు లేకుండ ఎందుకుతియ్యి తిప్పలని నేనే తీస్కోలే. రేపటెల్లుండి అదొచ్చినంక అప్పుడు తిరుగొచ్చని ఏడ తిర్గకుండ ఉన్న. ఆఫీసు ఇల్లు తప్ప వేరే దిక్కు పోలే. ఏడికన్న పోనీకె గూడ తీరదు. ఇంటికొచ్చేట్యాల్లకే ఆరున్నరా ఏడైతది. ఇగ పొద్దుమూకుతనే ఉంటది, గియ్యాల్లప్పుడు ఏడ తిరుగుతమంటాని

ఊకుంటం. ఇంకో గమ్మతేందంటే గీ కంపాలాల అన్ని దుక్నాలూ, ఆఫీసులూ ఆరుగొట్టంగ మూతవడ్తయి. తర్వాత ఒక్క దుక్నం గూడ ఖుల్ల ఉండది.

ఏడుగంటలైనంక ఒక్క పురుగు గూడ రోడ్ల మీద తిరుగది. కర్ఫ్యూ లెక్కనే ఉంటది. పొద్దటిసంది కష్టవడి పనిజేశినంక జల్ది ఇంటికొయ్యి పెండ్లాం పిల్లలతోటి ఉండనీకే ఇట్ల ఇంతెజాం జేసిండ్రంట. నాకైతే మస్తనిపించింది. మనదిక్కు గూడ అట్ల ఆరుగొట్టంగ అన్నీ బందువెడితే ముద్దుగుంటది. లేకుంటే తెల్లంజావున రెండుగొట్టంగ 'రాంకీ బండి' మీద దోశ తినుడేంది, తెల్లారిందాంక నెక్లేసు రోడ్ల తిరుగుడేంది. ఎనకవడ్డ దేశం అంటాని గీ ఉగాండాని అంటరుగని ఈళ్ళ తాన మనం నేర్సుకునుడు చానున్నది.

ఇగ అయితారం పొద్దుగాల నాస్త గిట్ల చేశినంక నేను, తమ్ముడు వాసు, పెద్దన్న కల్మి కూరగాయల మండికి పోతే ఆడ అందరు ఆఫ్రికా జనాలు మమ్ముల సూడంగనే 'మోడీ' 'మోడీ' అని పల్కరిస్తుంటే పానం లేసొచ్చినట్లుంటది. ప్రేమగ పల్కరిచ్చి చేతిల చెయ్యేసి ముచ్చట్లు చెప్తుండేటోళ్ళు. ఒచ్చేటప్పుడు ఇన్ని చాపలో, కోడో లేకుంటే ఇంత మేక మాంసమో తెచ్చుకోని కమ్మగ ఒండుకోని తింటుంటిమి.

ఈడికి ఒచ్చిన కొత్తల అట్ల దినాం ఆఫీసు బందు జేసినంక బయటికొచ్చి, పక్కపోంటున్న కాంప్లెక్స్ లకెళ్ళి అవుతలవడి పెద్దరోడ్డు మీదికి ఒచ్చి పడుతుంటి. ఆడ 'బోడబోడా' ఎక్కి ఇంటికొస్తుంటి. ఆ కాంప్లెక్స్ ల కెళ్ళి ఒచ్చేటప్పుడు ఒక దుకునంల ఒక పెద్ద మనిసి కూసోని నన్నే చూసేటోడు. నాకంటే అయిదారేండ్లు పెద్దోనిలెక్క ఉన్నడు. రంగురంగుల బుస్కోటు, నల్ల పట్లాము, జగ్గున మెరిశే బూట్ల తోటి మంచిగ తయారయ్యి ఉంటుండే. కర్రెగ కట్టెబొగ్గసోంటి నలుపు, దొడ్డు పెదాలు, చిన్న కండ్లు, గొర్రెబొచ్చసోంటి నెత్తెంటికలు. నాయంత ఒడ్డూ పొడుగూ ఉన్నడు. దినాం నన్ను సూశి నవ్వేటోడు. నవ్వినప్పుడు తెల్ల పండ్లు బయటపడుతుండే, ఆయన నల్లటి నలుపు మొకంల ఆ తెల్లటి నవ్వు ఏందో మెరుపు మెరిసినట్లు గొడుతుండే. నన్ను సూశి నవ్వేట్యాల్లకు నేను పరేషానయిన. నాకర్తమే కాలే, నన్ను సూశి ఎందుకట్ల నవ్వుతున్నడో. నేను సూశి సూడనట్లు మొకం తిప్పుకోని పొయ్యేటోన్ని. దినాం గిదే తంతు. ఏం సమజ్గాకున్నది.

ఓనాడు ఇన్నొద్దులసంది ఈ పెద్దమనిసి దినాం నన్ను సూశి ఎందుకు నగుతుండో తెల్సుకుందామనిపించి ఆయన కాడికి పొయ్యిన. నేను రావుడు సూశి, కుర్సీల కూసున్నాయన లేసి నిలవడి అట్లే నగుకుంట నాకు షేక్ హ్యాండు ఇయ్యి

ఆళ్ళు నలుపు గని ఆళ్ళ మనసు తెలుపని నాకర్తమయ్యింది. అయాల్టిసంది నవ్వుకుంట పల్కరిచ్చుడు షురూ చేస్త అంటాని ఒట్టుకుని ఆళ్ళ లెక్క తయారయిన. తర్వాత ఆ పెద్దమనిసి నాకు మంచి దోస్తయ్యిండు. ఎన్నడన్న తాతిలొచ్చినప్పుడు కల్మి తిరిగేటోళ్ళం. ఆయన పేరు జార్జ్.

నీకే చెయ్యి సాపి చేతిల చేయ్యేశి లోపటికి కొంచవొయ్యి కూసోవెట్టి, 'ఎట్లున్నరు, బాగున్నరా?' అని అడిగిండు.నేను గూడ మర్యాదకు, 'నేను బాగున్న, మీరెట్లున్నరు?' అంటాని అడిగితి. ఆయనగూడ బదులిచ్చిండు.

ఇగ ఈడిదాంక ఒచ్చినంక అడగకుండ ఎట్లుంట? ఆ పెద్ద మనిసి దిక్కే సూసుకుంట, 'నన్ను సూశి దినాం గట్ల నవ్వుతున్నరెందుకు?' అంటాని ధైర్నం సేసి అడిగితి.

నా కండ్లల్ల కండ్లువెట్టి సూశి మల్ల నగిండు ఆ పెద్దమనిసి.

'మీ ఆరోగ్యం ఎట్లున్నది,' అంటాని ప్రేమగల్ల గొంతుతోటి అడిగిండు. నా చెయ్యి ఇంకా ఆయన చేతిలనే ఉన్నది.

'బాగున్నది, అయినా ఎందుకడుగుతుండ్రు?'

'సంతోషం', అని బదులిచ్చి మల్లడిగిండు.

'మీ ఇండియన్స్ కి ఏందన్న తీరని దుఃఖమున్నదా?'

'ఏం లేదు,' చెప్పిన. 'ఒక మనిసి ఎదురుపడి నగుకుంట పల్కరియ్యరు, ఎదుటోడు పల్కరిచ్చినట్లు నగితే ఎందుకట్ల మొకం మాడ్సుకుంటరు?'

'అసోంటిదేం లేదు.'

'గీ చిన్న జిందగీల తెల్వని మనిసి ఎదురుపడినప్పుడు నగుకుంట పల్కరిస్తే ఎంత మంచిగుంటది?' ■

(rkrkottam@gmail.com)

... కొట్టం రామకృష్ణారెడ్డి

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 7

కరెంట్ మీటర్

మీ జీకే.. ఓకేనా?

1

తెలంగాణలోని అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు ఇంటర్నెట్ సదుపాయం అందించేందుకు ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే తొలుత ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఈ సదుపాయం ప్రారంభం కానుంది?

2

అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌కు రిటైర్మెంట్ ప్రకటించిన ఇద్దరు భారత క్రికెటర్లు ఎవరు?

3

'సొంత కరెన్సీనీ, సొంత రిజర్వ్ బ్యాంక్'ను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్టు ప్రకటించింది ఎవరు?

4

ఓ కార్యక్రమానికి హాజరై తిరిగి వెళ్తుండగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిని ఈ వృద్ధురాలు పిలిచి ' మీ పుణ్యాన నాకు పింఛన్ వస్తున్నది. మీ దయ వల్ల బతుకుతున్న' అని ఆనందం వ్యక్తం చేసింది. తర్వాత మంత్రి దృష్టికి చేనేత కార్మికుల సమస్యను తీసుకొచ్చింది. అయితే ఈ వృద్ధురాలు ఏ సందర్భంలో, ఎక్కడ మంత్రి కేటీఆర్‌ను కలిసింది.

5

ఐపీఎల్ 13వ సీజన్ టైటిల్ స్పాన్సర్ హక్కులను దక్కించుకున్న సంస్థ ఏది? ఎంత మొత్తానికి ?

6

చంద్రయాన్ 2 ప్రాజెక్టులో ఆర్బిటార్ చందమామపై గుర్తించిన ఓ భారీ బిలానికి శాస్త్రజ్ఞులు ఎవరి పేరు పెట్టారు.

7

ఆర్ఎస్ఎస్, బీజేపీ నేతలకు ఏ సంస్థ వత్తాసు పలుకుతుందని ఇటీవల వాల్‌స్ట్రీట్ జర్నల్ సంచలనాత్మక కథనం ప్రచురించింది.

8

తెలుగు ఆగ్ర హీరో ప్రభాస్ బాలీవుడ్‌లోకి అరంగేట్రం చేస్తున్నారు. ఇటీవలే సినిమా పేరు ప్రకటించారు. ఏమిటది?

9

బాస్కెట్ బాల్ దిగ్గజం మైకేల్ జోర్డాన్‌కు చెందిన షూస్ క్రిస్టి సంస్థ వేలం నిర్వహించింది. అయితే ఈ షూస్ ఎంత ధర పలికాయి?

10

అమెరికా ఎన్నికల్లో పోటీ చేయబోతున్న భారత సంతతికి చెందిన మహిళ?

సమాధానాలు

1. రంగారెడ్డి, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలు
2. ధోని, సురేశ్ రైనా
3. గ్రాన్స్‌సంగ
4. స్పర్శహక్కు, సాంకేతిక భద్రతకు కలుగుతున్న సంరక్షణ
5. ఫిఫ్టీ 11, రూ.222 కోట్లు
6. విక్రమ్ హాలు బాలు
7. స్టేట్‌సుకో
8. ఆదిత్యరుద్ర
9. 4.6 కోట్లు
10. కమలాహారిస్

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 8

కవర్ స్టోరీ

రాజ్యాంగం ఓ దేశానికి దిశానిర్దేశం చేస్తుంది. మరి ఆ దేశానికి వెన్నెముకగా నిలిచే కుటుంబ వ్యాపారానికి కూడా ఓ రాజ్యాంగం ఉండటంలో తప్పేముంది! భిన్నమైన అభిప్రాయాలూ, ఆర్థిక లావాదేవీలు, కుర్చీల పెనుగులాటల మధ్య నలిగే కుటుంబ వ్యాపారం అనూహ్యమైన అవాంతరాలని ఎదుర్కోవాలంటే... తరం గడిచేకొద్దీ మరింతగా బలపడాలంటే రాజ్యాంగం తప్పనిసరి అని ఇప్పుడిప్పుడే వ్యాపార ప్రపంచం గ్రహిస్తోంది.

వ్యాపారానికి ఉండాలో రాజ్యాంగం

ఎప్పటిలాగే ఆ రాత్రి కూడా, భోజనాల బల్ల బోర్డు గదిని తలపిస్తోంది.

'నేను ఏం చేయాలన్నా, నువ్వు అడ్డుపడిపోతుంటావు. ప్రతి ప్రాజెక్టుకీ పాడె కట్టేస్తున్నావు' ఆవేశపడ్డాడు తమ్ముడు.

'లేకపోతే నువ్వేం చేసినా చూస్తూ ఊరుకోవాలా. నీ వెర్రి ఆలోచనల కోసం మన కంపెనీ దివాలా తీయాలా' అడ్డుకున్నాడు అన్నయ్య.

కోడళ్లు కూడా కండ్లతోనే యుద్ధం చేసుకుంటున్నారు.

ఎదురుగా కూర్చున్న తండ్రి మాత్రం మౌనంగా ఉండిపోయాడు. తను స్థాపించిన కంపెనీ భవిష్యత్తును ఊహించుకుంటూ నిస్త్రాణంగా మిగిలిపోయాడు. నష్టాలకి తను ఏనాడూ కుంగిపోలేదు, వైఫల్యాలకి భయపడిందీ లేదు. కానీ పంతాల కోసం భవిష్యత్తును పణంగా పెట్టడమే కొత్తగా ఉంది. ఇది తన ఒక్కడి సమస్యే కాదు. తరంతో పాటు తలరాతలు కూడా మారిన వేలాది వ్యాపార కుటుంబాల పరిస్థితి. కొన్నిసార్లు విడిపోయిన సోదరులు మరిన్ని విజయాలని సాధిస్తారు. ముఖేష్ అంబానీ లాగా. కానీ చాలాసార్లు ఆ విడిపోవడం... వైఫల్యాలకే దారితీస్తుంది. అతని సోదరుడి లాగా! ఎవరో ఒకరు లాభపడటం అటుంచి, దశాబ్దాల సంస్థ కాస్తా కాలగర్భంలో కలిసిపోయే అవకాశమే ఎక్కువ.

వాల్‌మార్ట్ నుంచి శామ్‌సంగ్ వరకు విజయవంతమైన సంస్థలెన్నో కుటుంబ వ్యాపారాలే. సాఫ్ట్‌వేర్ విప్లవం కనుక రాకపోతే, ధనికుల జాబితాలో కూడా వారికే అగ్రస్థానం దక్కేదేమో. మన జాతీయ స్థూల ఆదాయంలో కూడా 70 శాతం కుటుంబ వ్యాపారాల నుంచే వస్తుంది. అంకితభావంతో పనిచేసే యజమాని, పెట్టుబడికి వెనకాడకపోవడం, త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోగలగడం, ఉద్యోగులను కుటుంబసభ్యులుగా భావించడం, ఖర్చుల విషయంలో పొదుపు, చేతులు కాల్చుకునే ముందే ఆలోచించుకోవడం... ఇలా సంస్థే జీవితంగా భావించే అభినివేశం కుటుంబ వ్యాపారాలలో సుస్పష్టం. అందుకే ఇతర వ్యాపారాలతో పోలిస్తే, ఇవి 30 శాతం అధిక లాభాలని సాధిస్తాయని ఓ నివేదిక.

కానీ ఏం లాభం! తరం నుంచి తరానికి మారేకొద్దీ కుటుంబ వ్యాపారాలు పలచబడిపోతున్నాయి. ఓ అంచనా ప్రకారం నాలుగో తరానికి చేరుకునే సరికి, కేవలం 4 శాతం కుటుంబ వ్యాపారాలే మిగులుతున్నాయి. కర్ణుడి చావు లాగా, ఈ వైఫల్యాలకీ సవాలక్ష కారణాలు! సరైన వ్యూహరచన లేకపోవడం, ఆస్తి పంపకాలలో వివాదాలు, భేదాభిప్రాయాలు, కాలానికి

www.readwhere.com

అనుగుణంగా రిస్క్ తీసుకోలేకపోవడం... లాంటివెన్నో. 'కూచమ్మ కూడబెడితే మాచమ్మ మాయం చేసింది' అన్నట్టు... వారసుల బాధ్యతారాహిత్యం కూడా ఓ ముఖ్య కారణం అవుతోంది. ఇలాంటి ప్రతి సమస్యనీ పరిష్కరించేందుకు కుటుంబ రాజ్యాంగం ఉపయోగపడుతుంది. కుటుంబ రాజ్యాంగాలు వ్యాపార ప్రపంచానికి కొత్తేం కాదు. విలువలకు, భావోద్వేగాలకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చే భారతీయులకు ఇలాంటి మార్గదర్శకాలు ఆశ్చర్యంగా తోచవచ్చు. కానీ మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా నిలదొక్కుకోవాలంటే, బిజినెస్ బండి ఎక్కడా తలకిందులు కాకుండా దూసుకుపోవాలంటే... కుటుంబ రాజ్యాంగం చాలా అవసరం అని నిరూపించింది జి.ఎమ్.ఆర్. సంస్థ. దీని వెనుక ఓ ప్రేరణ లేకపోలేదు.

వినయం... అంతలోనే విద్వేషం!

జి.ఎమ్.ఆర్ వ్యవస్థాపకులు గ్రంధి మల్లికార్జునరావు. ఆయన వైశ్యాబ్యాంక్‌లో 20 ఏండ్ల పాటు డైరక్టర్‌గా ఉన్నారు. ఆ సమయంలో రావు దగ్గరకు బ్యాంకులో పెట్టుబడి పెట్టిన కొన్ని కుటుంబాలు వచ్చేవి. అందులో చాలామటుకు వ్యాపారకుటుంబాలు. మొదట్లో చాలా సఖ్యంగా ఉన్న ఆ కుటుంబాలు... ఆస్తుల పంపకంలో గొడవలు, ఇతర మనస్పర్థల వల్ల ఒకరి మీద ఒకరు కత్తులు దూసుకునే పరిస్థితికి చేరుకోవడాన్ని గమనించారు. అప్పటికే జి.ఎమ్.ఆర్ సంస్థ మౌలిక వసతుల రంగంలో అనూహ్యమైన విజయాలను సాధిస్తోంది. తన కుటుంబంలో కూడా ఇలాంటి వైషమ్యాలు తలెత్తితే పరిస్థితి ఏమిటి అన్న ఆలోచన వచ్చింది రావుకి. వెంటనే కుటుంబ సభ్యులతో చర్చించారు. పటిష్టమైన కుటుంబ రాజ్యాంగాన్ని తయారుచేసేందుకు దేశ విదేశాల నుంచి నిపుణులను రప్పించారు. వారి పర్యవేక్షణలో కుటుంబ సభ్యుల మధ్య అనేక సమావేశాలు జరిగాయి. అజెండాలు, వాడివేడి చర్చల తర్వాత అభిప్రాయాలన్నీ ఓ కొలిక్కి వచ్చాయి. వాటిని ఓ పద్ధతి ప్రకారం తీర్చిదిద్దేందుకు, లోటుపాట్లను సవరించేందుకు... పీటర్ లీచ్ అనే ప్రముఖ సలహాదారుడి సేవలను వినియోగించుకున్నారు. ఈ కుటుంబ రాజ్యాంగాన్ని రాసుకోవడానికీ, దానికి చట్టపరమైన గుర్తింపును తెస్తూ... అనుబంధ ట్రస్టులను స్థాపించడానికి చాలాకాలమే పట్టింది. ఇలా రూపొందించుకున్న రాజ్యాంగాన్ని ప్రతి పదేండ్లకి ఓసారి సమీక్షించుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ప్రస్తుతం జి.ఎమ్.ఆర్ గ్రూప్‌లోకి మూడో తరం కూడా ప్రవేశించింది. అయినా ఎలాంటి ఒడిదుడుకులూ లేవు. రాజ్యాంగం రూపంలో పటిష్టమైన మార్గదర్శకాలు ఉండటం ఆ సంస్థ నిలకడైన విజయాలకు ఓ ముఖ్య కారణం. అది గమనించిన చాలా సంస్థలు, తాము కూడా కుటుంబ రాజ్యాంగాలను రూపొందించుకునేందుకు సిద్ధపడుతున్నాయి. ఇంతకీ ఈ తరహా కుటుంబ రాజ్యాంగాలను ఎలా రూపొందిస్తారు? కాస్త క్లిష్టమైన ప్రక్రియే! కానీ తెలుసుకోవడం సరదాగానే ఉంటుంది.

ఇవే కీలకం!

కుటుంబ రాజ్యాంగంలో ఫలానా అంశాలు ఉండాలనే నిబంధనలేమీ లేవు కానీ... ఈ విషయాల మీద స్పష్టత మాత్రం చాలా అవసరం.

విలువల దారిలో - స్థిరమైన వ్యక్తిత్వం ఉన్నవాడికే తనదైన గుర్తింపు లభిస్తుంది. వ్యాపార సంస్థ కూడా అంతే! వ్యాపారం ఎందుకు చేస్తున్నాం? లాభం కోసం ఏ రంగంలోకి అయినా ప్రవేశించవచ్చా? సమాజం పట్ల బాధ్యత ఏమిటి? ఉద్యోగులను ఎలా చూసుకోవాలి? లాంటి విషయాలను తేల్చుకోవాలి.

లక్ష్యం - కుటుంబ వ్యాపారం ఎక్కడికి చేరుకోవాలనుకుంటున్నారు? ఏదో ఒక రంగంలో ఉన్నత స్థానంలోకా లేకపోతే మరిన్ని రంగాల్లోకి విస్తరించాలా? కుటుంబ సభ్యుల ఆకాంక్షలు ఎలా ఉన్నాయి..? లాంటివి నిర్ణయిస్తారు.

ఉద్దేశం - తమ వ్యాపారంతో ఏం నిరూపించాలనుకుంటున్నట్టు! అత్యున్నత ప్రమాణాలు స్థాపించడమా? సమాజంలో మార్పు తీసుకురావడమా? నాణ్యమైన ఉత్పత్తులను అందించడమా? ఇలాంటి ఉద్దేశాలకు రాజ్యాంగంలో చోటు కల్పిస్తే... ఎప్పటికప్పుడు మార్గదర్శకంగా నిలుస్తాయి.

కుటుంబం అంటే! - వ్యాపారపరంగా కుటుంబం అంటే ఎవరు? అల్లుళ్లని కూడా చేర్చుకోవచ్చా, దత్తత అనుమతిస్తారా, విడాకులు తీసుకున్నప్పుడో రెండో పెండ్లి చేసుకున్నప్పుడో ఎదురయ్యే వారసత్వ సమస్యలను ఎలా పరిష్కరించాలి... లాంటి నిర్వచనాలూ నిబంధనలూనూ.

వ్యాపారంలో కుటుంబసభ్యులు - మన వ్యాపారమే కదా అని ఎవరికి వాళ్లు దూకేయడమేనా లేకపోతే ఏమన్నా అర్హతలు ఉండాలా? ఉంటేగింటే వాళ్లకి ఎలాంటి పదవులు ఇవ్వాలి? ఇస్తేగిస్తే వాళ్ల జీతభత్యాలని ఎలా నిర్ణయించాలి? పనితీరును ఎలా సమీక్షించాలి? అది బాగోలేకపోతే ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలి... లాంటి విషయాలను నిర్ణయించుకోవాలి.

వాటా కోటాలు - కాగితాన్ని నాలుగు భాగాలు చేయడం తేలికే. ఆ తర్వాత జరిగే ప్రతి విభజనా రానురానూ అసాధ్యంగా మారిపోతుంది. ఇక ఆస్తి పంపకాల గురించి చెప్పేదేముంది! అందుకే తరాలు మారే కొద్దీ వివాదాలు పెరిగిపోతుంటాయి. అందుకో నిర్దుష్టమైన పథకం ఉంటే బాగుంటుంది కదా!

వ్యాపార వ్యూహం - వృద్ధి రేటు ఎంత ఉండాలి? అప్పులు చేయడానికి పరిమితులు ఏమిటి? బయటి నిపుణులను ఉన్నత స్థానంలో నియమించవచ్చా? ఎవరన్నా తన యాజమాన్య వాటాను అమ్మాలనుకుంటే సాధ్యపడుతుందా... లాంటి సందేహాలకు జవాబునిచ్చే ప్రయత్నం ఇది.

కుటుంబ నిధి - కుటుంబ వ్యాపారంలో పాతికమంది ఉంటే... ఒక్కొక్కరిదీ ఒక్కో అవసరం. కొందరికి వైద్యపరంగానో, కొందరికి ఉన్నత చదువుల కోసమో మరికాస్త డబ్బు కావాల్సి రావచ్చు. అలాంటి సందర్భాలలో ఆదుకోవడం సమష్టి ధర్మం. ఇక పెండ్లిండ్లు, యాత్రల లాంటి ప్రత్యేక ఖర్చులూ సరేసరి. అందుకే ఈ నిధి కోసం కుటుంబ సభ్యులంతా తమ లాభాల నుంచి కొంత వాటా వేసుకుంటారు.

ఇతరత్రా - స్వచ్ఛంద సంస్థలేమన్నా నిర్వహించాలా? బోర్డులో బయటి వ్యక్తులకు అనుమతి ఉందా? ఓటింగ్ ఎలా జరగాలి లాంటి సందిగ్ధాలకి జవాబు పత్రంగా కుటుంబ రాజ్యాంగం ఉపయోగపడాలి.

కుటుంబం నుంచి, వ్యాపారాన్ని ప్రభావితం చేసే ప్రతి అడుగునీ ఈ రాజ్యాంగం నియంత్రిస్తుంది. కాబట్టి విభేదాలు తలెత్తే అవకాశం తక్కువే! ఒకవేళ ఏవన్నా ఎదురైతే, వాటిని ఎలా పరిష్కరించుకోవాలో కూడా కుటుంబ రాజ్యాంగం సూచిస్తుంది.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 10

ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్

కుటుంబ రాజ్యాంగంలోకి చేర్చుకోవాల్సిన విషయాలన్నింటి మీద సభ్యులంతా చర్చించుకుని ఓ నిర్ణయానికి రావాలి. ఒకవేళ కుటుంబంలో చాలామంది సభ్యులు ఉంటే... అంతమంది అభిప్రాయాలతోనూ రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించడం కష్టమైపోతుంది. అందుకని ముఖ్యమైన ప్రతినిధులతో 'ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్'ను తయారుచేసుకోవడం మంచిది. ఈ ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్ కేవలం రాజ్యాంగం కోసమే కాదు... సభ్యుల నైపుణ్యాలని పెంచే వర్క్‌షాప్స్ నిర్వహించడం, కుటుంబంలోని కుర్రకారుకు దిశానిర్దేశం చేయడం, యాత్రలను ప్లాన్ చేయడం, వివాదాలని పరిష్కరించడం... లాంటి భారీ బాధ్యతలన్నీ నిర్వహిస్తుంది! ఇలా కుటుంబానికి సంబంధించి ముఖ్యమైన సభలూ, సమావేశాలు నిర్వహించడానికి కొందరు ప్రత్యేకంగా 'ఫ్యామిలీ ఆఫీస్'ని కూడా ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. అప్పుడిక వ్యాపారానికి సంబంధించిన అంశాలను ఇంటికి తేకుండా సరిపోతుంది.

కోడ్ ఆఫ్ కండక్ట్

వ్యాపార కుటుంబాలకు చెందినవారి ప్రవర్తన వ్యాపారంలోనో, సమావేశాలలోనో సరిగా లేకపోతే.... గందరగోళం ఏర్పడుతుంది, ఆర్థిక నష్టం వస్తుంది. సమాజంతో తన తీరు వివాదాస్పదంగా ఉంటే... ప్రతిష్ఠ దెబ్బతింటుంది. అందుకే కొన్ని నియమాలు ఏర్పరుచుకుంటారు.

సమావేశాలలో

- ఎవరన్నా సమావేశంలో మాట్లాడాలనుకుంటే.. అధ్యక్షుడు వాళ్లకి అనుమతి ఇస్తారు. ఆ సందర్భంలో వేరొకరు అడ్డుపడొద్దు. దీన్ని జాగ్రత్తగా అమలుపరిచేందుకు... కర్ర లాంటి వస్తువుని ఉపయోగిస్తారు (టసెల్ స్టిక్). ఇది ఎవరి చేతికైతే అందిస్తారో వాళ్లే మాట్లాడాలి.
- సమావేశంలో వాతావరణం మరీ వేడెక్కిపోయినప్పుడు, ఎవరన్నా సభ్యుడి కోరిక మేరకు... కాసేపు విరామం ఇచ్చే ఏర్పాటు (టైమ్ ఔట్) ఉండాలి.

కుటుంబంలో

- కుటుంబ వ్యాపారాన్ని స్వప్రయోజనాల కోసం వాడుకోవడానికి కుదరదు. (ఉదాహరణకు... సరుకులని అందించేందుకు తనే మరో సంస్థను స్థాపించడం!)
- తన వాటా లాభాలను ఎలా వినియోగించుకోవాలనే స్వేచ్ఛ ఉన్నప్పటికీ... వాటిని విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెడితే కుటుంబం మీద ప్రభావం పడుతుంది. అందుకని వ్యక్తిగత పెట్టుబడుల విషయంలో కూడా ఏమన్నా నిబంధనలు విధించుకుంటే మంచిది.

బయట ప్రపంచంతో

- వ్యాపారం వల్ల ప్రసిద్ధికెక్కిన కుటుంబసభ్యుల వ్యక్తిగత జీవితం, సాంఘిక జీవితాలు విడదీయరానివి. అందుకని తన ప్రవర్తన కుటుంబ ప్రతిష్ఠను దెబ్బతీసేలాగా ఉండకూడదు.
- రాజకీయాలలో చేరాలి అనుకుంటే ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్ అనుమతి తప్పనిసరి. ఉదాహరణకు అనిల్ అంబానీ తన సోదరుడిని సంప్రదించకుండానే సమాజ్‌వాదీ పార్టీ తరఫున రాజ్యసభలోకి ప్రవేశించాడు. ఇది వారి మధ్య పొరపొచ్చాలకు దారితీసింది. ఇలాంటి సంఘర్షణలు ఏర్పడకుండా, రాజకీయ అరంగేట్రానికి అనుమతి తీసుకునే ప్రతిపాదన ఉంటే సరి.
- కుటుంబ విలువల నుంచి వచ్చే వ్యాపారాలు సహజంగానే దాతృత్వానికి పెద్ద పీట వేస్తాయి. ఆ అంశంలోనూ కుటుంబ రాజ్యాంగం స్పష్టతనిస్తుంది. ఏ రంగంలో సాయపడాలనుకుంటున్నారు, నిధులు, నిర్వహణ ఎలా అనే అంశాలని చెబుతుంది

తరాల అంతరాలు

తరం మారేకొద్దీ వ్యాపారం పట్ల దృక్పథం మారిపోతూ ఉంటుంది. వ్యాపార కుటుంబాలను నిశితంగా గమనిస్తే... అది ఎలా జరుగుతుందో కూడా తెలుస్తుంది.

- రెండో తరంలో పెద్దవాళ్లు, తండ్రితో పాటు వ్యాపారాన్ని బలపరిచేందుకు కష్టపడుతుంటే, చిన్నవాళ్లు ఉన్నత విద్యను అందుకుని తిరిగి వస్తారు. ఇక అక్కడి నుంచీ అనుభవానికీ, జ్ఞానానికీ మధ్య పోరు సహజమే!
- మూడో తరానికి వచ్చేసరికి కుటుంబ నేపథ్యాలు మారిపోతాయి. స్వతంత్ర భావాలు బలపడతాయి. కుటుంబ వ్యాపారానికి దూరంగా పెరుగుతారు. దాని వల్ల కుటుంబ వ్యాపారం పట్ల అభిమానం, గౌరవం ఉండటం కష్టమే!

నిష్క్రమణలో నాలుగు రకాలు

కుటుంబ వ్యాపారానికి నాయకత్వం వహించడమే కాదు... దాని నుంచి నిష్క్రమించడం కూడా కీలకమే! ఇందుకు సంబంధించి ఒక్కో వ్యక్తి తీరు ఒక్కోలా ఉంటుంది. వాటి ఆధారంగా నాలుగు రకాల నిష్క్రమణలను సూచిస్తున్నారు నిపుణులు. కుటుంబ రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించేటప్పుడు, ఇలాంటి మనస్తత్వాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

చక్రవర్తులు: ఆఖరి శ్వాస వరకు పదవిని అంటిబెట్టుకునే ఉంటారు. శరీరం సహకరించకపోయినా, సంతానం తిరగబడుతున్నా... అధికారాన్ని వదులుకునేందుకు ఇష్టపడరు.

సైన్యాధ్యక్షులు: రిటైర్‌మెంట్ నిబంధన ఉంది కాబట్టి పదవి నుంచి దిగుతారు. కానీ కొత్త నాయకుడు ఎలాగైనా విఫలం కావాలని కుట్రలు చేస్తారు. మరోసారి పీఠాన్ని దక్కించుకుని చక్రం తిప్పాలని పన్నాగాలు పన్నుతారు.

రాయబారులు: సరైన సమయానికి పదవి నుంచి హుందాగా నిష్క్రమిస్తారు. తర్వాత కూడా కుటుంబ సభ్యులకు మార్గదర్శనం చేస్తూ, సమాజానికి సేవ చేస్తూ... కుటుంబ ప్రతిష్ఠ ఇనుమడింపచేస్తారు.

గవర్నర్లు: పదవీ విరమణ తర్వాత ఇక కుటుంబ వ్యాపారంలో తలదూర్చరు. వేరే వ్యాపకాలలో నిమగ్నమవుతారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 11

ఇవీ కారణాలు

కుటుంబ వ్యాపారంలో విభేదాలను గమనిస్తే, మూడు రకాల కారణాలు స్పష్టమవుతాయి. కుటుంబంలో ఉండే భిన్న స్వభావాల వల్ల, సభ్యుల మధ్య ఏర్పడే వ్యక్తిగత వివాదాలు. వ్యాపారంలోని ఒడిదుడుకులకు నువ్వంటే నువ్వు కారణం అంటూ నిందించుకునే వ్యాపార వివాదాలు. ఇటు కుటుంబంలోనూ, అటు వ్యాపారంలోనూ ఒక ప్రణాళిక లేకపోవడం వల్ల ఏర్పడే గందరగోళం నుంచి తలత్తే పాలనాపరమైన సమస్యలు. తీరు ఏదైనా, ఇవన్నీ వ్యాపారం మీద ప్రతికూల ప్రభావం చూపిస్తాయి. కుటుంబ రాజ్యాంగం వల్ల ఇలాంటి వివాదాలకు తావు తగ్గుతుంది.

వారసత్వ కొట్లాటలు

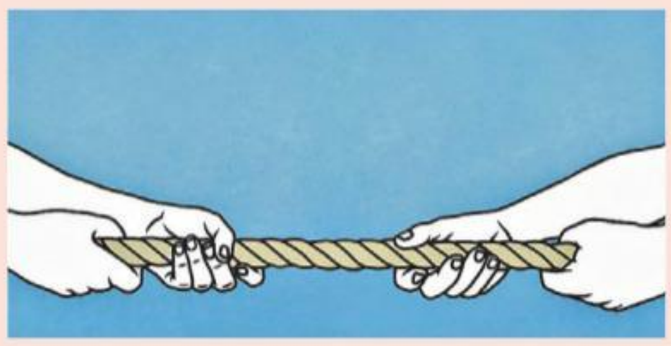

ఆ పెద్దాయన కష్టపడి ఓ సంస్థగా మారాడు. రక్తాన్ని చెమటగా ధారపోసి కుటుంబ వ్యాపారాన్ని నిర్మించాడు. ఇప్పుడు వయసు మళ్లుతోంది. కొత్త తరం తన కళ్ల ముందే తుళ్లుతోంది. కానీ చూస్తూచూస్తూ తన సామ్రాజ్యాన్ని మరొకరికి ఎలా అప్పగించేది! ఇది చాలావరకు భావోద్వేగపరమైన సమస్య. అందుకే... మన దేశంలో 60 శాతం కుటుంబ వ్యాపారాలకు ఎలాంటి వారసత్వ ప్రణాళిక లేదని తేలింది. ఫలితం! తిరుగుబాటు ద్వారానో, అనారోగ్యం కారణంగానో... అకస్మాత్తుగా అధికారాన్ని బదలాయించాల్సి వస్తుంది. ఒక్కసారిగా అయోమయం కమ్ముకుంటుంది. కుటుంబ రాజ్యాంగం ఉంటే, ఈ మార్పిడి సజావుగా సాగే అవకాశం ఉంది. ఇందు కోసం రాజ్యాంగంలో రిటైర్మెంట్‌కి ఓ కచ్చితమైన వయసును నిర్ధారించుకోవాలి. రిటైర్మెంట్‌కు కొన్నేండ్ల ముందు నుంచే... దశలవారీగా బాధ్యతలను బదిలీ చేయాలి. వారసుడు ఎవరు అనే నిర్ణయం 'ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్'లో జరగడం శ్రేయస్కరం. అనుకోని పరిస్థితులలో వ్యవస్థాపకుడు మరణిస్తే... పాలన ఎలా జరగాలో కూడా రాజ్యాంగంలో నిర్ణయించుకోవాలి. లేకపోతే ఇల్లు కాలిన తర్వాత తీరికగా బావి తవ్వుకున్న చందమే అవుతుంది.

తీర్చిదిద్దాలి

కుటుంబ వ్యాపారం సుదీర్ఘంగా మన్నేందుకు వారసుల విషయంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

- టీనేజ్ నుంచే వాళ్లకు వ్యాపారంతో ప్రత్యక్ష అనుభవం కలిగించాలి. ఫ్లోర్లో పనిచేయించడం, అధికారులతో చర్చించడం, ఫ్యామిలీ కౌన్సిల్‌తో తన ఆలోచనలను పంచుకోవడం లాంటివి ప్రోత్సహించాలి. ఇంటర్న్‌షిప్, వేసవి ఉద్యోగాల లాంటి అవకాశాల ద్వారా వాళ్లకు సంస్థ పనితీరును పరిచయం చేయాలి.
- ఆర్థిక నిర్వహణ మీద అవగాహన కల్పించాలి. అకౌంట్స్, బ్యాలెన్స్ షీట్స్ లాంటి నివేదికలను పరిశీలించే ప్రాథమిక పరిజ్ఞానం అందించాలి.
- చాలా కుటుంబాలు మూడో తరంలో దెబ్బతినడానికి కారణం.... చేతికి పుష్కలంగా డబ్బు అందడం. దాంతో వాళ్లకి పని చేయాలనే ప్రేరణ ఉండదు. విచ్చలవిడితనం, విశృంఖల జీవితం అలవాటవుతాయి. అలా జరగకుండా చూడాలంటే... పిల్లలు అడిగిన వెంటనే డబ్బు ఇవ్వకుండా దాన్ని ఏదన్నా లక్ష్యంతో లంకె పెట్టాలి. బడ్జెట్ తయారుచేయడం లాంటి బాధ్యతలనూ అప్పగించాలి. అన్నింటికీ మించి చిన్నప్పటి నుంచే పెద్దల అండలో వాళ్లకి విలువలను పరిచయం చేయాలి.
- కుటుంబ వ్యాపారం ఒకటి రెండు తరాలతో ముగిసిపోకూడదు. శతాబ్దాలుగా నిలబడాలి. ఎలాంటి అడ్డంకులైనా తట్టుకోవాలి. దానికి ఓ కుటుంబరాజ్యాంగం ఉండాల్సిందే! అందుకోసం అవసరమైతే నిపుణుల సలహాను తీసుకోవాలి. ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకునే జిఎమ్ఆర్ గ్రూప్ తన స్వానుభవంతో 'పరంపర ఫ్యామిలీ బిజినెస్ ఇనిస్టిట్యూట్' ని స్థాపించింది. కుటుంబ రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించేందుకు.. ఈ సంస్థ తన నైపుణ్యాన్ని అందించేందుకు సిద్ధంగా ఉంది.

రాబోయే రోజుల్లో ఇలాంటి రాజ్యాంగాల వల్ల, మన ఆర్థిక వ్యవస్థ మరింత పటిష్టంగా మారితే అంతకంటే ప్రయోజనం ఏముంటుంది! ఓ దిగ్గజ సంస్థ కుప్పకూలడం అంటే, వ్యవస్థకు తీరని నష్టం జరిగినట్లే. కుటుంబ రాజ్యాంగాల వల్ల అలాంటి పరిస్థితులు తప్పుతాయనే ఆశిద్దాం.

జీఎమ్ఆర్ గ్రూప్ లో సుదీర్ఘ అనుభవంతో పాటు, ఆ సంస్థ రూపొందించిన కుటుంబ రాజ్యాంగంలో ముఖ్యపాత్ర వహించిన ఎస్.వి.మల్లేశ్వరశాస్త్రి రచించిన 'కుటుంబ వ్యాపారాలు - కలిసివుంటే కలుగు జయం' అనే పుస్తకం నుంచి...

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 12

నానోటెక్ మాస్క్..

హైటెక్ రక్షణ!

'ప్రాణాంతక కొవిడ్ వైరస్‌తో కలిసి జీవించాల్సిన ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మాస్కులు ఎంతో సురక్షితంగా ఉండాలి. అంతటి శక్తివంతమైన మాస్కులనే మనం ధరిస్తున్నామా?' ఈ ప్రశ్నలకు సంతృప్తికరమైన సమాధానం లేదు. కారణాలేవైనా, ఇప్పుడు వాడకంలో వున్న చాలావరకు మాస్కులు ఎంత నాసిరకమో, బలహీనమో తెలిస్తే ఆశ్చర్యమేస్తుంది.

టీకా (వ్యాక్సిన్), విరుగుడు మందు (ఔషధం)ల ఆవిష్కరణ కోసం ఒకవైపు శాస్త్రవేత్తలు దీర్ఘకాలిక కృషి సల్పుతుంటే, మరోవైపు ఆధునాతన మాస్క్‌ల తయారీకి సాంకేతిక నిపుణులు పరిశోధనలు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే నానోటెక్, యువీ టెక్నాలజీ వంటి అద్భుత సామర్థ్యాలతో హైటెక్ మాస్క్‌లను సమీప భవిష్యత్తులో ప్రజలకు అందుబాటులోకి తేవడానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. శత్రువు (కొవిడ్-19) శక్తియుక్తులు ఎలా వున్నా వాటి బారిన పడకుండా అత్యంత సమర్థవంతమైన మాస్కుల అవసరాన్ని పరిశోధకులు గుర్తించారు.

ఇవాళ ప్రపంచవ్యాప్తంగా మాస్కు లేకుండా బాహ్య ప్రదేశాలలో సంచరించలేని పరిస్థితి నెలకొంది. భూమిపై కాలుష్యాలు పెరుగుతున్నప్పటికీ ఇంత త్వరగా వాయుమార్గంలో విషక్రిములు మన శరీరంలోకి చొచ్చుకుపోయి ప్రాణం తీసేంతటి దయార్ద్ర దృశ్యం ఆవిష్కృతమవుతుందని ఎవరూ ఊహించి వుండరు. 'కొవిడ్-19' బారిన పడిన వారు ప్రపంచవ్యాప్తంగా సుమారు రెండున్నర కోట్లకు చేరుతుండగా, ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారు ఎనిమిది లక్షలకు చేరువయ్యారు. ఈ 'కొవిడ్' కంటే ముందే ప్రపంచ జనాభాలో రమారమి 92 శాతం మంది ప్రజలకు కాలుష్యవాయువుల ప్రమాదం పొంచి వున్నట్టు ఐక్యరాజ్యసమితి అంచనా వేసింది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఏటా సుమారు 90 లక్షలమంది వాయుకాలుష్యం వల్ల ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు.

ఈ పరిస్థితులలో అందుబాటులో వున్న ముఖ మాస్కులతో జీవించడం అన్నది ఎంతో అసౌకర్యమేకాక అసాధ్యంగానూ ఉంటున్నది. కారణం, అవన్నీ నాణ్యమైన మాస్కులు కాకపోవడమే. ముఖానికి, ముక్కుకు ఏదో ఒక వస్త్రమో, మరోటో అడ్డు పెట్టుకొన్నంత మాత్రాన సరిపోయే స్థితి లేదు. కారణం, గాలిలోని అణువులు, వైరస్‌లు అతిసూక్ష్మస్థాయిలో ఉంటుండటమే. 'కొవిడ్-19'కి చెందిన 'సార్స్-కొవిడ్-2' వైరస్ చుట్టుకొలత సుమారు 0.125 మైక్రాన్ (125 నానోమీటర్లు). సగటు మనిషి వెంట్రుక మందం 60-120 మైక్రాన్లు. ఒక 'వాయుకాలుష్య అణువు' సాధారణ గణాంకం ప్రకారం 2.5 పిఎం (Particulate Matter: PM) అంటే, దాని చుట్టుకొలత 2.5 మైక్రాన్స్ అన్నమాట. ఈ అణువులు మన శ్వాసమార్గంలోకి చొచ్చుకు వెళ్లకుండా ఉండాలంటే, అంతటి అతిసూక్ష్మస్థాయి (నానో)లో 'నిరోధక మాస్కులు' ఉండాల్సిందే.

ఇప్పుడు నిపుణుల దృష్టి ఈ కోణంలోనే సాగుతున్నది. హెపా (HEPA: high-efficiency particulate air) లేదా 'ఎన్95' మాస్క్ కేవలం 0.3 మైక్రాన్స్‌వరకు మాత్రమే వడపోస్తుందని, అదీ సరైన పద్ధతిలో ముఖానికి తొడుక్కుంటేనే సాధ్యమని నిపుణులు అంటున్నారు. 120 నానోమీటర్ సమస్యను 300 నానోమీటర్ అస్త్రంతో ఎలా పరిష్కరించుకోగలమన్నది ప్రశ్న. రానున్న కాలంలో వివిధ యాంత్రిక ఉద్గారాలు, వైరస్‌లు, బ్యాక్టీరియా, కాలుష్య కారకాలు మరింత అతిసూక్ష్మస్థాయికి చేరుకొనే పరిస్థితులే ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నట్టు నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ క్రమంలోనే నానో, యువీ వంటి ఆధునాతన టెక్నాలజీలతో మాస్కులను తయారు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నట్లు వారంటున్నారు. తెలివైన (స్మార్ట్) మానవునికి తెలివైన (స్మార్టర్) మాస్కులు కావాల్సిందే. అతిసూక్ష్మస్థాయిలో ప్రమాదకర అణువుల వడపోత ఎంత ముఖ్యమో, శ్వాసక్రియకు ఆటంకం కలక్కపోవడమూ అంతే ప్రధానమని నిపుణులు గుర్తించారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే 'స్మార్టర్ మాస్కుల' అభివృద్ధివైపు నిపుణులు దృష్టి పెట్టారు. పిల్లలు-పెద్దలు, ఆడ-మగ వంటి వారినందరికీ అనువుగా, సరిపోయే సైజులు, సౌకర్యాలతో వాటిని తయారు చేసే పనిలో పడ్డారు. స్మార్ట్ వాయిస్ అసిస్టెంట్స్, బ్లూటూత్, ఇన్‌బిల్ట్ కూలింగ్ టెక్నిక్స్ వంటి ఆధునాతన సౌకర్యాలను మేళవించనున్నట్టు తెలుస్తున్నది. ఇవి ఎంత తెలివైన మాస్కులంటే, ధరించిన వారికి అద్భుత రక్షణను ఇవ్వడమేకాక వారి పెదవులపై మెరిసే చిరునవ్వును సైతం ఎదుటి వారికి ప్రదర్శిస్తుంది. అవసరమైతే ముఖం మీది రంగులను మార్చేస్తుందిట. వీటికి రీచార్జెబుల్ బ్యాటరీలను అమర్చుకోవచ్చు. ఇంతటి 'సూపర్ స్టైల్ మాస్కులు' వచ్చే రోజు మరెంతో దూరంలో లేదని వారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.■

గడీల ఛత్రపతి

మస్త్ మాస్కులు రెడీ!

దక్షిణ కొరియాలోని డేజియాన్‌కు చెందిన కైస్ట్ పరిశోధకులు ఒక 'నానో-ఫిల్టర్డ్ ఫేస్ మాస్క్'ను అభివృద్ధి పరిచారు. ఇది క్రిమి నిరోధకమేకాక వాషింగ్‌కూ అనువైంది. ఇంకా కొన్ని స్మార్ట్ మాస్కులను 'యువీ' టెక్నాలజీతో పనిచేసేలానూ రూపొందిస్తున్నారు. మన దేశానికి చెందిన 'నిర్వాణ బీయింగ్' (Nirvana Being) సంస్థ ఇటీవల ఒక ఆధునాతన మాస్క్‌ను విడుదల చేసింది. ఇది 'యాంటీవైరల్, యాంటీ పొల్యూషన్'గా పనిచేయడమేకాక విలక్షణమైన నానోటెక్ ఫిల్టర్‌ను ఉపయోగించుకొంటుందని కంపెనీ సిఈవో జై ధర్ గుప్తా తెలిపారు.

www.readwhere.com

డా. శ్రీకాంత్ మోర్లావర్ (CMD)

www.homeocare.in

హోమియోకేర్ ఇంటర్‌నేషనల్

వరల్డ్-క్లాస్ హోమియోపతి

టోల్ ఫ్రీ
1800 108 1212
ఉచిత కన్సల్టేషన్
955 000 1199

ఎండోమెట్రియోసిస్ నయం అవుతుందా?

నెలసరి రోజుల్లో కడుపునొప్పితో బాధపడడమనేది మనలో చాలా మందికి అనుభవమే, కానీ నెలసరితో నిమిత్తం లేకుండా తరచూ పొత్తి కడుపులో నొప్పి వేధిస్తుంటే అది కూడా భరించలేనంతగా ఉంటే అది ఖచ్చితంగా ఎండోమెట్రియోసిస్ సమస్య అయ్యే అవకాశం ఎక్కువ.

సాధారణంగా గర్భాశయం లోపలి భాగం,ఎండోమెట్రియం అనే పొరతో కప్పబడి ఉంటుంది. ఈ ఎండోమెట్రియం కణజాలం గర్భాశయం వెలుపలి గోడలపై, అండాశయాలపై ఫెలోపియన్ ట్యూబ్స్, మూత్రాశయం, జీర్ణకోశం మరియు ఇతర పొత్తికడుపులోని అవయవాలపై ఏర్పడటాన్ని ఎండోమెట్రియోసిస్ అంటాము.

కారణాలు: ఎండోమెట్రియం కణజాలం లింఫాటిక్ వ్యవస్థ ద్వారా ఇతర భాగాలకు చేరుకోవడం. - హార్మోన్‌ల అసమతుల్యత, వంశపారంపర్యత.

లక్షణాలు: వికారం, వాంతులు, నీరసం, ఋతుచక్ర సమయంలో విపరీతమైన కడుపునొప్పి, కడుపుబ్బరం. - 2 ఋతుచక్రముల మధ్య రక్తస్రావం అవడం.

చికిత్స: లాప్రోస్కోపి చేయించడం ద్వారా ఈ కణజాలాన్నీ తొలగించినా మళ్ళీ ఈ వ్యాధి తిరగబెట్టె అవకాశం ఉంటుంది. కేవలం హోమియోకేర్ ఇంటర్‌నేషనల్ చికిత్సా విధానం ద్వారా ఎండోమెట్రియోసిస్‌ని మళ్ళీ తిరగబెట్టేకుండా సంపూర్ణంగా నయం చేసే అవకాశం ఉంది.

భుజం నొప్పికి చికిత్స ఉందా?

శరీరంలోని కీళ్లన్నంటిలోకి ఎక్కువగా కదిలేది భుజం కీలు, దాదాపుగా మనం చేతులతో చేసే ప్రతి పనిలోనూ భుజం కీలును ఉపయోగించాల్సి వస్తుంది. అలాంటి భుజంలో సమస్య ఎదురైతే రోజువారి పనులన్నీ కష్టమవుతాయి. భుజం పట్టివేయడం నుంచి కీలు పక్కకు జరిగిపోవడం వరకూ భుజం కీలుకు కూడా చాలా రకాల సమస్యలు ఎదురవుతాయి. 40 ఏళ్ళు దాటిన వాళ్ళలో భుజం నొప్పికి సాధారణంగా కారణమయ్యేది ఫ్రోజెన్ షోల్డర్ (FROZEN SHOULDER), దీనికి కారణాలు తెలియదుగానీ, సాధారణంగా మధుమేహ వ్యాధి గ్రస్తుల్లో, ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది.

కొన్ని సార్లు నిద్రపోనివ్వనంత ఎక్కువ నొప్పి కలుగుతుంది. భుజం పట్టేసినట్టుగా ఉంటుంది. దెబ్బ తగిలిన వారిలో కూడా ఈ సమస్య వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

చేయిని పైకి ఎత్తలేకపోవటం (ABDUCTION) చేతిని వెనక భాగానికి తాకలేకపోవడం (INTERNAL ROTATION) వంటివి సాధారణంగా గమనించవచ్చు.

చికిత్స: ఈ రకమైన భుజం నొప్పికి హోమియోపతి మందులతో మంచి ఫలితం లభిస్తుంది. హోమియోకేర్ ఇంటర్‌నేషనల్‌లో జెనెటిక్ కాన్స్‌టిట్యూషనల్ విధానం ద్వారా రోగి మానసిక మరియు శరీర లక్షణాలను పరిగణలోకి తీసుకొని చికిత్స అందించడం ద్వారా ఈ సమస్య మళ్లీ తిరగబెట్టకుండా ఎలాంటి దుష్ఫలితాలు లేకుండా నయం చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

ఫిస్టులాకి ఉపశమనం దొరుకుతుందా?

కొన్ని రకాల సమస్యలు ఎలా ఉంటాయంటే ముళ్ల మీద కూర్చున్నట్లుగా ఉంటుంది. కాస్తంత ఉపశమనం కోసం తల్లడిల్లేలా చేస్తూఉంటాయి. మలద్వారం దగ్గర కనిపించే ఫిస్టులా అలాంటిదే. మలద్వారం దగ్గర ఎక్కడో పుండులా మొదలయి, అపై చీము పట్టి, చిట్లి తరువాత మానిపోయి మళ్లీ కనిపిస్తూ వేధిస్తూ ఉంటుంది. ఫిస్టులా సమస్యను సరిగ్గా గుర్తించి, నైపుణ్యంతో చికిత్స చేయకపోతే మొదటికే మోసం వచ్చే ప్రమాదం ఉంటుంది.

ఫిస్టులా అనగా రెండు ఎపితీలియల్ కణజాలాల మధ్య ఏర్పడే ఒక గొట్టంలాంటి నిర్మాణం. ఇది మన శరీరంలో ఎక్కడైనా ఏర్పడవచ్చును. కానీ సర్వసాధారణంగా ఏర్పడే ఫిస్టులాలో అనల్ ఫిస్టులా ఒకటి. ఇది రెండు పిరుదుల మధ్య మొటిమలా ఏర్పడి వాపు చెంది మూడు రోజులలో పగిలి చీము కారుతుంది. దీని వలన తీవ్రమైన నొప్పి, చీము, జ్వరం వస్తుంది.

చికిత్స: ఇలాంటి వ్యాధుల్ని మనం కాన్స్‌టిట్యూషనల్ హోమియోవైద్యం ద్వారా ఎలాంటి శస్త్ర చికిత్స అవసరం లేకుండా నియంత్రణలో ఉంచడం జరిగే అవకాశం ఉంది. దీని వలన వ్యాధి తిరగబెట్టకుండా ఉండే అవకాశం ఉంది.

మోచేయి మొరాయిస్తే ఎలా..?

మన దైనందిన జీవితం సవ్యంగా నడవాలంటే మన కదలికలన్నీ సాఫీగా సాగుతుండాలి. ఏ కారణంగానైనా మన కదలికలు కష్టమైతే, అందులోను చేతి కదలికలు కష్టంగా మారితే, కాఫి కప్పును పట్టుకోలేము, పుస్తకములో పేజీలు తిప్పలేము. వ్రేళ్ళతో సులువుగా రాయలేము. ఇలా ఒకటేమిటి ఏ పనీ చేసుకోలేము.

మొత్తంగా చెప్పాలంటే చేతి కదలికలు కష్టమైతే మొత్తంగా రోజువారి జీవితమే దుర్భరంగా మారుతుంది. చేతి కదలికల్ని కట్టిపడేసే సమస్యల్లో మోచేయి నొప్పిని ప్రధానంగా చెప్పుకోవచ్చు. దీనినే TENNIS ELBOW అని కూడా అంటారు.

చేతిని అతిగా ఉపయోగించడం వల్ల ఈ సమస్య వచ్చి పడుతుంది. క్రీడల్లో గాయపడ్డప్పుడు ప్రమాదాల మూలంగా చేయి, భుజం, కండరాల్లో పటుత్వం లోపించినప్పుడు కూడా మోచేయి నొప్పి పెద్ద సమస్యగా మారుతుంది. ఇలాంటప్పుడు చేతి కదలికలకు ఆటంకం కలగడం, చేత్తో బరువెత్తలేకపోవడం, విశ్రాంతి తీసుకున్నప్పుడు కూడా నొప్పి కలగడం వంటి లక్షణాలను గమనించవచ్చు.

చికిత్స: హోమియోకేర్ ఇంటర్‌నేషనల్ వారు అందించే జెనెటిక్ కాన్స్‌టిట్యూషనల్ సిమిలిమం విధానం ద్వారా చికిత్స అందించడం వలన ఈ సమస్య మళ్ళీ తిరగబెట్టకుండా సంపూర్ణంగా నయం చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

*శరీర ధర్మం ప్రకారం వ్యక్తిగత ఫలితాలు/సమయం మారవచ్చు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 14

40 కిలోమీటర్ల పొడవైన..

ద గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ తెలంగాణ!

'ద గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ చైనా' తెలుసు. కానీ.. 'ద గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ తెలంగాణ' తెలుసా? చాలామందికి తెలియకపోయి ఉండొచ్చు. ఇది మన చరిత్ర. మనం తెలుసుకొని రేపటి తరానికి తెలియజెప్పాల్సిన చరిత్ర.

శిథిల శిలా శాసనాలు, ఒరిగిన కోట కుడ్యాల సాక్షిగా రాచకొండ రమణీయత ఆనవాళ్లు ఇప్పటికీ కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. ఒక్కో నిర్మాణంలో ఒక్కో వైశిష్ట్యం. రాజుల ఏలుబడిలో తెలంగాణమెంతటి సుభిక్షమో, సురక్షితమో, సస్యశ్యామలమో ఆ కట్టడాలు, చుట్టూ ఉన్న ప్రహరీలను బట్టి చూస్తేనే తెలుస్తుంది. ఎంతో ఘనమైన చరిత్ర, ఎన్నో వైభవాలు కలగలిసిన రతణాల కొండ రాచకొండ. సముద్ర మట్టానికి 600 మీటర్ల ఎత్తులో నిర్మించిన రాచకొండ కోట ఒక అద్భుతం. 40 కిలోమీటర్ల మేర గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ తెలంగాణగా పిలువబడే గోడ ఉండటం ఇక్కడి అద్భుతం. ఎలాంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులో లేని కాలంలోనూ మూడంచెల గస్తీ వ్యవస్థ కలిగిన అంతఃపురం, రాజ మందిరం, రాణివాసం ఉండటం అత్యద్భుతం. 10 గుట్టల నడుమ శత్రుదుర్భేద్యంగా, పకడ్బందీగా రాజు గారి గుట్టలో కోట ఉంటుంది. ఆనాడే వాస్తును పాటించి కట్టిన ఇండ్లు, ఆలయాలు ఉన్నాయి. ఆలయాల రాతి శిలలపై శిల్పాలు అద్భుతంగా చెక్కిన ప్రకృతి చిహ్నాలు ఉన్నాయి. కొండలపైనే చెరువులు, నీటి కొలనులు తవ్విన ఆనవాళ్లు ఉన్నాయి. అశ్వాలతో, గజములనెక్కి రాజులు సంచరించిన ఆనవాళ్లు ఉన్నాయి. అంతుబట్టని రీతిలో నిర్మించిన సంకెళ్లబావి, రాజుగారి గుట్ట ప్రాంతంలో వసంతోత్సవ కళా భవనం నేటికీ కనిపిస్తున్నాయి. వీటన్నింటికీ గొప్ప చరిత్ర ఉంది. రేచర్ల ప్రభువులు సాహిత్యకళా పోషణ.. శిఖరాయమానమై తెలుగు వైభవానికి, శోభకు కారణమయ్యాయి. వీటన్నింటినీ కలుపుతూ శత్రుదుర్భేద్యంగా 40 కిలోమీటర్లకు మించి ప్రహరీ గోడ ఉండటం ఇక్కడి ప్రత్యేకతగా చెప్తున్నారు చరిత్రకారులు. ఈ గోడ గురించి, దాని చుట్టూ ఉన్న చరిత్ర గురించి నేటి తరానికి, రాబోయే తరానికి తెలియకుంటే... ఈ రాజ్యమునేలిన రాజుల చరిత్ర, రాచకొండ పట్నపు వైభవం, రాజాచలపు వీరత్వం, ధీరత్వం, శూరత్వం, ఈ కోటలకు రాళ్లెత్తిన ఈ ప్రాంతపు మట్టి మనుషుల నెత్తుటి ధారల విలువ ఉట్టిగనే మట్టిలో కలిసిపోతాయి.

విదేశాల్లో ఫేమస్..

సిర్నాపల్లి పాలకోవా!

సిర్నాపల్లి కోవా రుచి మధురాతి మధురం. నిజామాబాద్ జిల్లా ఇందల్వాయి మండలం సిర్నాపల్లిలో దీనిని తయారుచేస్తారు. ఈ కోవాకు ఖండాంతర ఖ్యాతి ఉందంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఈ గ్రామంలో సుమారు 40-50 కుటుంబాలు ఉంటాయి. ఊరిలో ప్రతి ఇల్లూ పాడి సంపదతో అలరారుతుంది. పాలు పుష్కలంగా లభిస్తాయి కాబట్టి గ్రామస్తులు కులవృత్తిగా, కుటీర పరిశ్రమగా కోవా తయారీని ఎంచుకున్నారు. 50 సంవత్సరాల క్రితం వచ్చిన ఆలోచనే నేడు వారి కుటుంబాలను ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకునేలా చేస్తుంది. 3 లీటర్ల పాలతో కేజీ పాలకోవా తయారవుతుంది. కేజీ పాలకోవా రూ.300-350 వరకు విక్రయిస్తుంటారు. రోజుకు 50-60 కేజీల వరకు కోవాను తయారు చేస్తూ సుమారు 12,000- 14,000 వరకు సంపాదిస్తుంటారు. ఒక్కో రైతు రోజుకు సుమారు 2కిలోల కోవాను తయారు చేస్తారు. కరోనా నేపథ్యంలో రాకపోకలు తగ్గడంతో వ్యాపారం కొద్దిగా తగ్గినా ఇక్కడి పాల కోవా అంటే విదేశాల్లో ఉండేవారు సైతం మక్కువ చూపుతారు. కోవా తయారీకి సుమారు 3 గంటల సమయం పడుతుంది. పాలతో పాటు పంచదార, ఇతర సుగంధ ద్రవ్యాలు చేర్చడం వల్ల మంచి రుచి వస్తుంది. కొంత మంది వ్యాపారులు సైతం ఇక్కడికి వచ్చి కోవాను కొనుగోలు చేసి నిజామాబాద్, కామారెడ్డి తదితర ప్రాంతాల్లో విక్రయిస్తూ లాభాలు పొందుతుంటారు. విదేశాల్లో ఉండే తమ కుటుంబసభ్యులు, బంధువుల కోసం ప్రత్యేకంగా కోవాను కొనుగోలు చేసి పంపుతుంటారు. అలా అమెరికా, దుబాయి, ఆస్ట్రేలియా తదితర ప్రాంతాలకు సైతం సిర్నాపల్లి పాలకోవా ఎగుమతి అయ్యిందంటే చెప్పుకోవచ్చు కోవా రుచి ఎలా ఉంటుందో.విదేశాల్లో ఉండే వారు కూడా ఈ కోవా టేస్ట్‌కు ఫిదా అవుతున్నారు.

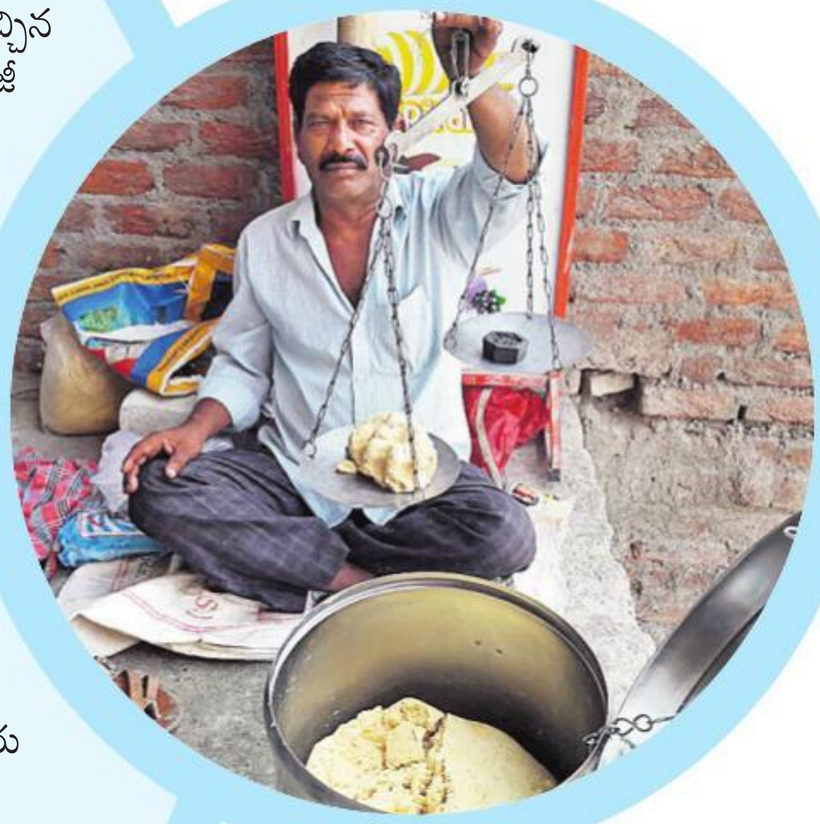

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 15

పదకొండేండ్లకు పెరిగే..

మేళ్లచెర్వు శివలింగం!

సూర్యాపేట జిల్లా మేళ్లచెర్వులో స్వయంభు శంభులింగేశ్వర స్వామి ఆలయం ఉంది. ఇది రాష్ట్రంలోనే పేరెన్నిగకన్న క్షేత్రాల్లో ఒకటి. స్వయంభు శంభులింగేశ్వర ఆలయాలు చాలా ఉన్నా మేళ్లచెర్వు ఆలయం ఎంతో విశిష్టమైనది. ఈ ఆలయానికి మూడు ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి.

మేళ్లచెర్వు లింగోద్భవుడి ఆకృతి ఇంతింతై వటుడింతై అని ఏటా పెరుగుతుంటాడు. ప్రతి పదకొండు ఏండ్లకు అంగుళం చొప్పున పెరుగుతుందని చెబుతారు. ఇంకో విశిష్టత ఏందంటే ఉప రితలంపై ఉన్న నాభి నుంచి ఎంత తీసినా గంగమ్మ ఊరుతూనే ఉంటుంది. గరిటతో, పాత్రతో, చేతితో తీసినకొద్దీ లింగంపై ఉన్న రంధ్రం నుంచి నీరు పైకి వస్తుంటుంది. ఖాళీని భర్తీ చేస్తూ నిండుగా కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. ఈ లింగోద్భవుడు అర్ధ నారీశ్వరుడు. వెనక జడ ఆకారంలో అమ్మవారి రూపం ఉండటం విశేషం. ఇన్ని ప్రత్యేకతలు ఉన్న ఆలయాన్ని చూసేందుకు నిరంతరం భక్తులు ఇక్కడికి వస్తుం టారు. మేళ్లచెర్వు శైవ క్షేత్రం కాకతీ ప్రతాపరుద్రుడు పాలించిన కాలంలో వెలుగు చూసింది. 1311 ప్రాంతంలో యాదవులు స్థానికంగా పశువులు మేపుతుండగా ప్రతి రోజూ ఓ గోవు వచ్చి ఇప్పుడు శివలింగం ఉన్న ప్రాంతంలో పాలాభిషేకం చేస్తుండేది. అలా ఒకరికి కలలో అక్కడ తనకు ఆలయాన్ని నిర్మించమని శివయ్య కోరినట్టు, ఆ క్రమంలో ఊపి రిపోసుకున్న ఈ ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం అనంతర కాలంలో అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చిందని ప్రతీతి.

ఆదివాసీలు మౌలిక సదుపాయాలకు దూరంగా ఉంటారేమోగానీ.. సంతోషాలకు కాదు. వారు తీరొక్క సంబురం జరుపుకొంటారు. సంస్కృతినీ.. సంప్రదాయాల్ని కాపాడుతూ.. ప్రతిరోజూ కన్నుల పండువలా గడుపుతారు. అలాంటి ఆదివాసీ సంబురాల్లో ఒకటి కోడంగ్ ఉత్సవం.

మారుగోళ్లపై.. కోడంగ్ సంబురం!

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని ఆదివాసీలు యేడాది పొడవునా ఏదో ఒక సంబురం జరుపుతూ ఉంటారు. కట్టుబాట్లు, సంప్రదాయాలు, ఆచార వ్యవహారాలు వారి జీవనానికి అద్దంపట్టేలా ఉంటాయి. శ్రావణమాసంలో వెదురు కర్రలతో తయారుచేసిన కర్రగుర్రాలపై (మారుగోల్లు) నడుస్తూ పెద్ద సంబురమే జరుపుతారు. ఈ కర్ర గుర్రాలపై టకటకా నడుస్తూ అందరిని అబ్బుర పరిచే విధంగా ఆకట్టుకుంటారు. ఊరి వీధుల్లో, గ్రామ శివారుల్లో, రోడ్లపై ఈ వెదురు కర్ర లతో తయారుచేసిన మారుగోల్లతో నడుస్తు అంద రిని అబ్బురపరిచేలా అకర్షిస్తారు. తమ పూర్వీ కులు పాటిస్తున్న ఆచారం ప్రకారం ప్రతి యేటా శ్రావణ మాసంలో జామడ అమా వాస్య నుంచి పోలాల అమావాస్య వరకు నెల రోజుల పాటు ఈ వెదురు కర్రలపై ఆదివాసీ పిల్లలు నడుస్తారు. పిల్లలు ఆనం దంగా కేరింతలు వేస్తు సంబురంగా కర్ర గుర్రాలపై నడుస్తు అడుతూ పాడుతూ కనిపిస్తారు. ఇలా ఈ కర్రలపై నడిచే సంప్రదాయాన్ని ఆదివాసీలు 'కోడంగ్' అని అంటారు. జామడ అమావాస్య రోజు అడవిలోకి వెళ్లి వెదురు కర్రలు తీసుకువచ్చి వాటిని మరుగోల్లు 'కో డంగ్' గా తయారుచేసి పూజలు చేస్తారు. శ్రావణమాసంలో వర్షం ఎక్కు వగా వచ్చే ఆస్కారం ఉండడంవల్ల వర్షంతో బురదమయంగా మారి కీట కాలు, పురుగులు, పాముల వల్ల గానీ ప్రమాదం రాకుండా నివారించడం, వాతావరణం మార్పుల వల్ల అంటు వ్యాధులు ప్రబలే అవకాశం ఉంది. ఇలా ఈ వెదురు కర్రలపై నడిస్తే ఏ రోగాలు రావని, ఈ పద్ధతిని తమ పూర్వీ కుల నుంచి వారసత్వంగా పాటిస్తున్నట్లు వారు చెప్తున్నారు. పోలాల అమా వాస్య రోజు ఈ కర్ర గుర్రాలను పట్టుకొని 'జాగేయ్ మాతరి జాగేయ్' అంటూ పొలిమెర దేవత వద్ద చేరుకొని, ప్రతి ఇంటి నుంచి నైవేద్యాన్ని అందరూ తీసుకువస్తారు. ఈ కర్ర గుర్రాలను శివ్వా అనే చెట్టు వద్ద ఉంచి, అందరూ తీసుకువచ్చిన నైవేద్యాలను ఓ తొట్టిలో ఒకేచోట వేసి పరిశీలి స్తారు. ఆ నైవేద్యం బాగుంటే తమకు ఎలాంటి హాని జరగదని, అన్నీ బాగుంటాయని తమ గ్రామం కూడా బాగుంటుందని అర్థం, ఒకవేళ ఈ నైవేద్యం పాచిపోతే తమకు ఏదైనా కీడు జరగవచ్చని గ్రామంలోను ఎదైనా జరుగుతుందని వారి నమ్మకం. నైవేద్యాలు సమర్పించిన తరువాత అందరు కలిసి మొక్కులు చెల్లిస్తారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 16

ఒక చేత వైద్యం.. మరో చేత తెలంగాణ ఉద్యమం నడిపిన సవ్యసాచి ఆయన. లాపరోస్కోపిక్ సర్జన్‌గానే కాదు.. తెలంగాణ ప్రజా ప్రతినిధిగా పార్లమెంటులో తన వాణి వినిపించిన యోధుడు. ఆయనే భువనగిరి నియోజకవర్గం మాజీ పార్లమెంటు సభ్యులైన డాక్టర్ బూర నర్సయ్య గౌడ్. గ్రామీణ వైద్యుడిగా 'రూరల్ టూ రోబోటిక్' డాక్టర్‌గా పేరొందారాయన. డాక్టర్‌గా తన లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చుకుని ఆమన్‌గల్ ప్రాథమిక వైద్య కేంద్రంలో అడుగుపెట్టిన ఆయన ఏ సదుపాయాలూ, వైద్య పరికరాలూ లేని ఆ చిన్న పీహెచ్‌సీ తనకు శిక్షణ ఇచ్చిన వైద్య విద్యాలయం అని చెప్తారాయన. అక్కడి తన అనుభవాల చిట్టా నుంచి ఓ ఇద్దరు పేషెంట్లు...

డాక్టర్స్ డైరీ

ఆ ఆపరేషన్..
ఆమె కాపురాన్ని నిలబెట్టింది!

డాక్టర్ బూర నర్సయ్య గౌడ్
మాజీ ఎం.పి., భువనగిరి
సీనియర్ జనరల్ సర్జన్
స్టార్ హాస్పిటల్స్, హైదరాబాద్

80వ దశకం.. బహుశా 1988 కావచ్చు. ఎటువంటి వైద్య సదుపాయాలూ లేని ఆమన్‌గల్ ప్రాథమిక వైద్య కేంద్రం.. పగలూ రాత్రీ అనే తేడా లేకుండా పని చేస్తున్న రోజులు.

ముందురోజు రాత్రంతా నాకు నిద్ర లేకుండె. ఉదయం నేను వచ్చేసరికే నాకోసం ఒకామె ఎదురుచూస్తూ కూర్చుంది. కల్వకుర్తి నుంచి వచ్చిందని చెప్పారు అక్కడున్న మావాళ్లు. ఆమెకు 30 ఏండ్ల పైనే ఉంటాయేమో. ఆమె ముఖం చూస్తే బాగా ఏడ్చినట్టు కనిపిస్తున్నది. అంత కష్టం ఏమి వచ్చిందా అని భయపడ్డాను. ఆమె చెప్పింది విన్నాక బాధపడ్డాను. మన సమాజంలో ఇంకా బాగుపడని మహిళల దుస్థితికి జాలిపడ్డాను.

మొదట ఆమె 'నేనెలాగైనా తల్లిని కావాలి సారూ..' అన్నప్పుడు అప్పటికే ఇద్దరు పిల్లల తల్లి అయిన ఆమె ఇప్పుడు మళ్లీ ప్రెగ్నెంట్ కావాలని ఎందుకనుకుంటోందో అర్థం కాలేదు. కానీ ఆమె కొడుకు చనిపోయాడట. కూతురు ఉంది కదా.. ఇప్పుడు కొడుకు కోసం మళ్లీ ఆపరేషన్ చేయించుకుని గర్భం దాల్చడం అవసరమా.. అని అనిపించింది. కానీ ఆమెది తప్పని దుస్థితి. ఒకవైపు కొడుకు పోయిన దుఃఖం. ఆ గాయం మానకముందే మరో వైపు భర్త ఆమె మనసుపై కొట్టిన దెబ్బ.

'ఉన్న కొడుకు ఎటూ పోయాడు. ఇప్పుడు నాకు మళ్లా కొడుకు కావాలె. నువ్వేం జేస్తవో నాకు తెల్వద్. కొడుకును కనకపోతే ఇగ నీతో ఉండను. నిన్నొదిలేసి ఇంకో పెండ్లి జేసుకుంట' అంటూ బెదిరించే భర్త. కాపురం నిలబెట్టుకోవడానికి మళ్లీ కొడుకు కోసం ప్రయత్నించక తప్పని పరిస్థితి ఆమెది.

ఇంతకు ముందు కొడుకు తర్వాత బిడ్డ పుట్టినాక ఆమె ట్యూబెక్టమీ ఆపరేషన్ చేయించుకుంది. ఇప్పుడు రీకానలైజేషన్ ఆపరేషన్ ద్వారా తిరిగి ఆమె తల్లి అయ్యేట్టుగా ఆపరేషన్ చేయాలి. ఇప్పుడు మళ్లీ ఆపరేషన్ చేయించుకుంటే కొడుకును కనొచ్చని ఎవరో చెప్పారట. అందుకే ఎంతో ఆశతో పీహెచ్‌సీకి వచ్చింది.

కానీ.. ఆపరేషన్.. అదీ రీకానలైజేషన్ అంటే మాటలా.. అప్పుడు వైద్యరంగం ఇంతగా అభివృద్ధి చెందలేదు. కేవలం 30 నుంచి 40 శాతం మాత్రమే సక్సెస్ రేటు ఉండేది. దీనికి చాలా నైపుణ్యం కావాలి. పైగా ఆ చిన్న ఆసుపత్రిలో ఎటువంటి సదుపాయాలూ లేవు. మత్తుమందు ఇచ్చే స్పెషలిస్టు (అనెస్తటిస్టు) లేరు. అవసరమైతే పెట్టడానికి ఆక్సిజన్ లేదు. గైనకాలజిస్టు లేరు. మైక్రో పరికరాలూ లేవు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఆమెకు ఓపెన్ సర్జరీ చేశాను. వెన్నుపాముకు మత్తు ఇచ్చి ఆపరేషన్ చేశాను. ఆ తరువాత ఆమెకు విజయవంతంగా కొడుకు పుట్టాడు. ఆమె కాపురం నిలబడింది.

> "నా ఎంఎస్ పూర్తయిన తరువాత ఆమన్‌గల్ ప్రాథమిక వైద్య కేంద్రం (పీహెచ్‌సీ)లో నాలుగేండ్లు సేవలందించాను. అక్కడ 24 గంటలు నిరంతరం పనిచేసేవాడిని. అక్కడ అవసరమైన వైద్య పరికరాలు ఏవీ ఉండేవి కావు. పేరుకు 30 పడకల ఆసుపత్రి. కానీ పడకలు ఎక్కడా లేవు. 30 మందినీ కిందనే పడుకోబెట్టేవాళ్లు. అక్కడ ఉన్నప్పుడు చేసిన ఆపరేషన్లే ఇవి. అప్పుడు లయన్స్ క్లబ్‌తో కలిసి విరాళాలు సేకరించి అన్నీ సమకూర్చాను. అలా మామూలు పీహెచ్‌సీ మంచి ఆసుపత్రి అయింది. ప్రసవాలు, గైనిక్ ఆపరేషన్లు, ట్యూబెక్టమీలు, ఇతర పెద్ద పెద్ద ఆపరేషన్లు ఎన్నో చేశాను. ఇవన్నీ లాప్రోస్కోపీ ద్వారా చేసినవే. అన్ని ఆపరేషన్లకూ లాప్రోస్కోపీని ఉపయోగించడం నాకు నేనుగా నేర్చుకున్నాను. దాంతో లాప్రోస్కోపీ డాక్టర్‌గా పేరు వచ్చింది. కృత్రిమ ఆక్సిజన్ అందుబాటులో లేకపోయినా, అనెస్తీషియా టెక్నీషియన్లు లేకపోయినా ఏ టూ జెడ్ నేనే అయి ఆపరేషన్లు చేశాను. అప్పటి నా ఉడుకు రక్తం, ఎనర్జీస్, సాహస స్వభావం, దుడుకుతనం, ఏం చేసైనా జబ్బు తగ్గించాలన్న తాపత్రయం... బహుశా.. ఇవే నాకు అప్పుడు బలాన్ని ఇచ్చి ఉంటాయి."

* * *

హైదరాబాద్‌లో మత కల్లోలాల సీజన్ అది. అచ్చంపేట దగ్గరి హైవే మీద ఒక యువకుడికి యాక్సిడెంట్ అయింది. అప్పటికప్పుడు పట్నం పోవాలంటే కుదరని పని. అంతేగాక అల్లర్లతో అట్టుడికిపోతున్న హైదరాబాద్‌కు పోలేని పరిస్థితి. ఈ చిన్న పీహెచ్‌సీలో సదుపాయాలు లేవని తెలిసినా ఏదో ఆశతో వచ్చాడు. డాక్టర్‌ని (నన్ను) చూడగానే అతని కళ్లలో మెరుపు నాకిప్పటికీ గుర్తే. పేషెంటు పరిస్థితి చాలా క్రిటికల్‌గా ఉంది. పేగుల వంటి అంతర్గత అవయవాలన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. తీవ్రంగా అంతర్గత రక్తస్రావం అవుతున్నది. అదృష్టవశాత్తు ఎముకలు బాగానే ఉన్నాయి. పీహెచ్‌సీలో స్పెషలిస్టులెవరూ లేరు. అనెస్తీషియా ఇవ్వడానికి కూడా ఎవరూ లేరు. అవసరమైతే రక్తం ఎక్కించడానికి అనువైన సదుపాయాలు అసలే లేవు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో అయితే పేషెంటు చనిపోవాలి.. లేకుంటే నాలాంటోడు రిస్కు చేయాలి. ఈ రెండింటిలో నేను రిస్కునే ఎంచుకున్నా. సాధారణంగా ఇలాంటి సాహసోపేతమైన చికిత్సలు యుద్ధ సమయాల్లో చేస్తారు. పాతకాలంలో యుద్ధరంగంలోనే కూడా ఆపరేషన్లు నిర్వహించేవాళ్లు. ఇప్పుడు అతని కళ్లలోని ఆశ నాకు ఎనర్జీనిచ్చింది. అందుకే చకచకా కదనరంగంలోకి దూకాను. అవసరమైన సర్జరీ చేశాను. అదృష్టవశాత్తు నా సాహసం ఫలించింది. అతను బతికాడు. ఎన్ని లక్షలు సంపాదించినా అప్పుడు కలిగిన ఆనందం ఇప్పుడు కలుగదు. ■

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 17

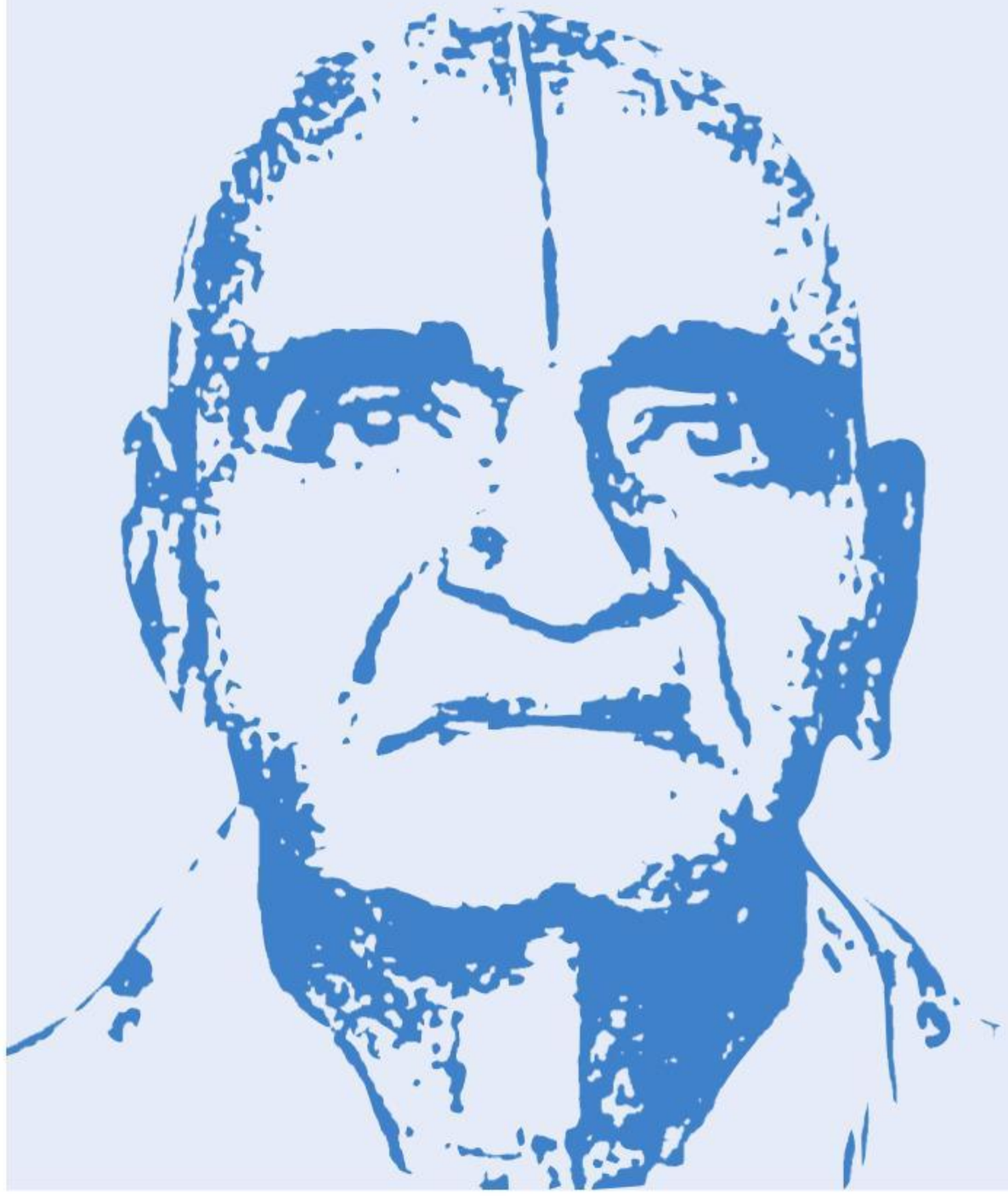

ఇటు జానపదం.. అటు మోక్షపథం

'నమో వేంకటేశా నమో తిరుమలేశా' అంటూ శ్రీనివాసుని సన్నిధిలోని అనుభూతి కలిగించిన వాడు. 'కాలం మారిపోయే' అంటూ ఇహలోకాన్ని పరిచయం చేసినవాడు. జానపదాలకి కొత్త పథాన్ని చూపినవాడు. సినీపాటల పూదోటలో పసిడిపూలు పూయించిన కవీశ్వరుడు. అటు సంప్రదాయ భాషా సౌందర్యంతో, ఇటు లలితగీతాల మాధుర్యంతో తన ప్రత్యేకతను చాటిన కవి ఆచ్చి వేణుగోపాలాచార్య.

...

తెలంగాణ సినిమా కవులు

తిరునగరి శరత్ చంద్ర
6309873682

కవిగా, పండితుడిగా, సినీగేయరచయితగా ప్రైవేటు గీతాలకర్తగా సుపరిచితులైన ఆచ్చి వేణుగోపాలాచార్య హైదరాబాద్ లోని కుత్బుల్లాపూర్ లో 1930 జూన్ 12 న జన్మించారు. వృత్తి రీత్యా ఉపాధ్యాయుడైనా ప్రవృత్తి రీత్యా కవి. భాషావేశం ఆవహించిన గొప్ప పండితుడు. తెలుగు, ఉర్దూ, హిందీ, సంస్కృతభాషల్లో దిట్ట.

మొదట్లో హిందీ సినిమా పాటల్ని తెలుగులోకి అనువదించుకుని అదే బాణీలో పాడి అందరిని అలరించేవారు. అలా బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి ప్రశంసలకు పాత్రులయ్యారు. ప్రైవేటు గీతాలు, గేయాలు రాసి పేరు సంపాదించుకున్న క్రమంలో కె.బి.తిలక్ 'ముద్దుబిడ్డ' సినిమా తీస్తున్నారని తెలిసింది. వెంటనే ఆయనను కలుసుకుని తను రాసిన 'చుక్కల చీరకట్టుకుని పట్టుగుడ్డ రైక తొడుగుకుని' అనే జానపదగీతాన్ని వినిపించారు. తిలక్‌కు అది బాగా నచ్చి పెండ్యాల సంగీతంలో జిక్కి గారితో పాడించి రికార్డ్ చేయించారు. అలా 1956 –1975 మధ్య కాలంలో అద్భుతమైన పాటల్ని అందించారు.

పాటలున్నాయ్.. పేరు లేదు!

ఆ తరువాత 'వేంకటేశ్వర మహాత్మ్యం'(1960) సినిమా కోసం ఆయన 'చిలకా చిక్కావో ఈనాడు', 'పదవే పోదాము గౌరీ', పాటలు రాశారు. వాటిని సినిమాల్లో వాడుకుని కూడా టైటిల్స్ లో ఆయన పేరు వేయలేదు. ఆ సినిమా కోసమే 'జయ జయ జయ శ్రీవేంకటేశా' అనే భక్తిగీతాన్ని రాయించుకుని కూడా సినిమాలో ఉపయోగించుకోలేదు. అదే తరువాత ప్రైవేటు గీతంగా ప్రసిద్ధికెక్కింది. 'శ్రీ తిరుపతమ్మకథ'(1963)లో 'శ్రీవేంకటేశా దయాసాగరా' పాటతో పాటు ఇంకా మూడు పాటలు రాశారు. అయినా టైటిల్స్ లో అతని పేరు కనబడదు.

భాగ్యనగరపు బండల పాట!

తెలుగు సినీరంగంలో ఆచ్చి వేణుగోపాల్ పేరును నిలబెట్టిన పాట 'అమాయకుడు'(1968) లోని 'పట్నంలో శాలి బండ పేరైన గోలకొండ చూపించు సూపు నిండ పిసల్ పిసల్ బండ' అనే పాట. జానపదశైలిలో రాసిన ఈ పాట అందరి నోళ్ళలో నానుతుండేది. ఇప్పటికి తెలుగు సినీ జానపదగీతాల జాబితాలో ఈ పాటకు ప్రత్యేక స్థానముంది. హైదరాబాద్ లో ఉన్న శాలిబండ, అల్లబండ వంటి 'బండల్ని' ఈ పాటలో పదాలుగా ప్రయోగించారు. అప్పట్లో ఈ పాటను బండల పాట అనేవారట. ఆ బండల పాట ఇప్పటికీ గుండె గుండెల్లో నిండి ఉంది.

ఇలా 2, 3 సినిమాల్లో పాటలు రాసినా ఆయన పేరు వేయకపోవడం చాలా బాధాకరం. తెలుగు సినీరంగంలో ఆయన విస్మృత కవి. ఆ తర్వాత ఎన్.టి.రామారావు సూచన మేరకు తన పేరులో 'ఆచార్య'ను తొలగించుకుని వేణుగోపాల్‌గా స్థిరపడ్డారు. అలా వేణుగోపాల్ పేరుతో చాలా సినిమాలకు పాటలు రాశారు.

ఏ ఉద్వేగమైనా...

ఆయన భక్తిపాటలు రాయడంలో చాలా ప్రత్యేకత కనబరిచేవారు. 'అమూల్యకానుక'(1961) లోని 'ఏలమరిచేవో ఈశా', 'మహేశ్వరీ త్రిభువనపాలనీ', ఇంకా 'రాఘవేంద్ర మహాత్మ్యం' మొదలైన కన్నడ డబ్బింగ్ సినిమాలకు ఆయన రాసిన పాటలు మనల్ని భక్తిప్రపత్తుల్లో ముంచెత్తుతాయి. జానపద గీతాల్లోనూ ఆయన కలం కొత్త అడుగు లేసింది. 'అమూల్యకానుక'(1961) లోని 'కాలం మారిపోయే అబ్బీ', 'వీరాధివీరుడు' (1961) లోని 'కసి ఉసి ఉసి కసి ఉన్నదాన్నిరా', 'కష్ట సుఖాలు'(1961)లోని 'కారు షికారే జోరు', 'సోమవార వ్రత మహాత్మ్యం' (1963) లోని 'వయ్యారీ నేనోయ్ వలపింతు', 'సౌభాగ్యవతి'(1975) లోని 'ఎందుకింత కంగారు ఓ సింగారయ్య' వంటి జానపద గీతాలు ఆయన కలం బలాన్ని చాటుతాయి. ఆయన రాసిన ప్రేమగీతాలు కూడా ఎంతో విశిష్టమైనవి. 'పచ్చని సంసారం'(1961) లోని 'ఆశలు మురిపించు ఈయనెవ్వరే', 'తలచుకుంటే ఆహా చిలికె నాలో ముదమే', 'నను చేరవోయి రాజా', 'మోహనా నీ మాయలు మనసున'లాంటి ప్రణయగీతాలు ప్రేమసంద్రంలో ఓలలాడిస్తాయి.

దాదాపు 12 సినిమాల్లో 50 వరకు పాటలు రాశారు. హిందీ, కన్నడం వంటి డబ్బింగ్ సినిమాలకు కూడా పాటలు రాశారు. హిందీ సినిమా 'నాసిక్' లో కూడా ఆయన పాటలు రాయడం విశేషం. అంతేకాకుండా 'యాదగిరి మహాత్మ్యం' సినిమాకు దర్శకత్వం కూడా వహించారు. మరపురాని మధురగీతాల్ని మనకందించిన ఆచ్చి వేణుగోపాలాచార్య 2016 ఫిబ్రవరి 25న పరమపదించారు.

www.readwhere.com

దర్శకుడి ఊహకు అందమైన ఆకృతినిస్తారు కళా దర్శకులు. సమకాలీనతకు కొత్త హంగులు దిద్దడంతో పాటు వెండితెరపై గతానికి పునఃసృష్టి చేస్తారు. సినీ నిర్మాణంలో ఆర్ట్ డైరెక్టర్స్ సృజనాత్మక భూమికను పోషిస్తారు. కథానుగుణంగా అబ్బురపరిచే సెట్స్‌తో తమ ప్రతిభను చాటుకుంటారు. 'ఆర్ట్ డైరెక్టర్స్‌గా రాణించాలనుకునే వారికి కళ పై ఆరాధనతో పాటు విషయశోధన చేసే జిజ్ఞాస ఉండటం చాలా అవసరం' అంటున్నారు తెలంగాణకు చెందిన కళా దర్శకులు రామకృష్ణ-మౌనిక దంపతులు. 'అందాల రాక్షసి' 'రంగస్థలం' 'అంతరిక్షం' 'యాత్ర' వంటి చిత్రాలతో ఆర్ట్‌డైరెక్టర్స్‌గా మంచిగుర్తింపును తెచ్చుకున్నారు. ప్రస్తుతం సుకుమార్ దర్శకత్వంలో రూపొందుతున్న 'పుష్ప' చిత్రానికి వారు కళాదర్శకులుగా బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారు. 'బతుకమ్మ' పలకరించినప్పుడు రామకృష్ణ-మౌనిక దంపతులు చెప్పిన విశేషాలివి..

కళాత్మక సారథులు

జంట కమ్మ

సినిమా స్థాయి, కథా పరిధి ఎంత పెద్దదైనా సరే...నిర్మాతలు కేటాయించిన బడ్జెట్ కంటే తక్కువ వ్యయంలోనే నాణ్యమైన ఆర్ట్‌వర్క్ అందించడమే లక్ష్యంగా మేము పనిచేస్తాం. 'సాహసం' చిత్రానికి మేమే పనిచేశాం. ఆ సినిమాలో కథానుగుణంగా సెట్‌లు కీలక భూమిక పోషించాయి. ఎలాంటి గ్రాఫిక్స్ హంగులు ఉపయోగించకుండా అన్నీ ఒరిజినల్ సెట్స్‌నే నిర్మించాం. ఆ సెట్స్‌ను తెరపై చూసిన చాలా మంది గ్రాఫిక్ వర్క్ అనుకున్నారు. అంత గొప్ప క్వాలిటీతో తీర్చిదిద్దాం. ఆ సినిమా ఆర్ట్ వర్క్‌కు భారీ వ్యయం అయిందనుకుంటారు. వాస్తవానికి నిర్మాతలు కేటాయించిన బడ్జెట్‌కంటే తక్కువలోనే ఆ సెట్స్‌ను వేశాం. 'అంతరిక్షం' సినిమా కోసం శాటిలైట్, స్పేస్‌షిప్ సెట్ వేశాం. ఈ సినిమాలో మా పనితనానికి ప్రశంసలు లభించాయి. తక్కువ బడ్జెట్‌లో సృజనాత్మకంగా అత్యుత్తమ ఫలితాల్ని అందించాలన్నదే మా లక్ష్యం. ఆ కారణంగానే మాతో పనిచేసిన నిర్మాతలందరూ మా వర్క్‌పట్ల సంతృప్తిగా ఉన్నారు.

'రంగస్థలం'తో టర్నింగ్ పాయింట్...

'జ్యో అచ్యుతానంద' చిత్రంలో మేము వేసిన హౌస్‌సెట్ ఇండస్ట్రీలో అందరి దృష్టిని ఆకట్టుకుంటోంది. చాలా మంది అది నిజమైన ఇల్లే అనుకున్నారు. దర్శకుడు సుకుమార్‌గారు కూడా ఆ సెట్ గురించి తెలుసుకొని మా పనితనానికి ఇంప్రెస్ అయ్యారు. దాంతో 'రంగస్థలం' చిత్రానికి కళా దర్శకులుగా మాకు అవకాశమిచ్చారు. 'రంగస్థలం' చిత్రకథ ఎనభై దశకంలో నడుస్తుంది. సబ్జెక్ట్ వినగానే ఆర్ట్ డైరెక్షన్‌కు చాలా ప్రాముఖ్యత ఉందని అర్థమైంది. 80దశకం నాటి కోనసీమ గ్రామీణ వాతావరణాన్ని పునఃసృష్టించాల్సి రావడం ఓ సవాలుగా అనిపించింది. సినిమాలో పాత్రధారులు వాడే వస్తువులు మొదలుకొని...ఆనాటి రోడ్లు, రవాణాకు ఉపయోగించే వాహనాల వరకు ప్రతి అంశంలో విస్తృతమైన పరిశోధన చేశాం. క్షేత్రస్థాయిలో తిరిగి ప్రామాణికమైన విషయ సేకరణ చేశాం. ఆనాటి పల్లె సంస్కృతి, గ్రామీణ వాతావరణం తాలూకు కచ్చితమైన రెఫరెన్స్‌లు ఎక్కడా అందుబాటులో లేవు. దాంతో సొంతంగా రీసెర్చ్ చేసి నాటి కాలమాన పరిస్థితుల్ని యథాతథంగా ఆవిష్కరించే ప్రయత్నం చేశాం. హైదరాబాద్‌లో వేసిన రంగస్థలం గ్రామీణ సెట్‌లోనే అధిక భాగం చిత్రీకరణ జరిగింది. ఎనభైల నాటి పల్లెవాతావరణం ఉట్టిపడేలా సెట్‌ను అద్భుతంగా తీర్చిదిద్దారని అందరూ ప్రశంసించారు.

స్క్రిప్ట్‌కు అనుగుణంగానే సెట్స్

స్క్రిప్ట్ రాసుకునే సమయంలోనే సెట్ ఎలా ఉండాలనే విషయంలో దర్శకులకు ఓ విజన్ ఉంటుంది. వారి ఊహలకు అనుగుణంగా సెట్స్‌ను తీర్చిదిద్దడమే కళా దర్శకుల పని. ఈ క్రమంలో దర్శకుడికి, ఆర్ట్ డైరెక్టర్‌కు మధ్య ఎక్కడా సృజనాత్మకమైన విభేదాలు వచ్చే అవకాశం ఉండదు. అయితే స్క్రిప్ట్‌పేపర్ మీదుండే దర్శకుడి రైటింగ్ విజువల్‌కు, ఆర్ట్ డైరెక్టర్ క్రియేటివ్ విజువలైజేషన్‌కు చాలా తేడా ఉంటుంది. సెట్ వేయడానికి ముందు ఇద్దరూ పరస్పరం ఆలోచనల్ని పంచుకుంటారు. కళా దర్శకులు చేసే సూచనల్ని దర్శకులు పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. అలాగే దర్శకుడి విజన్‌ను పూర్తిగా గౌరవిస్తూ కళా దర్శకులు పని

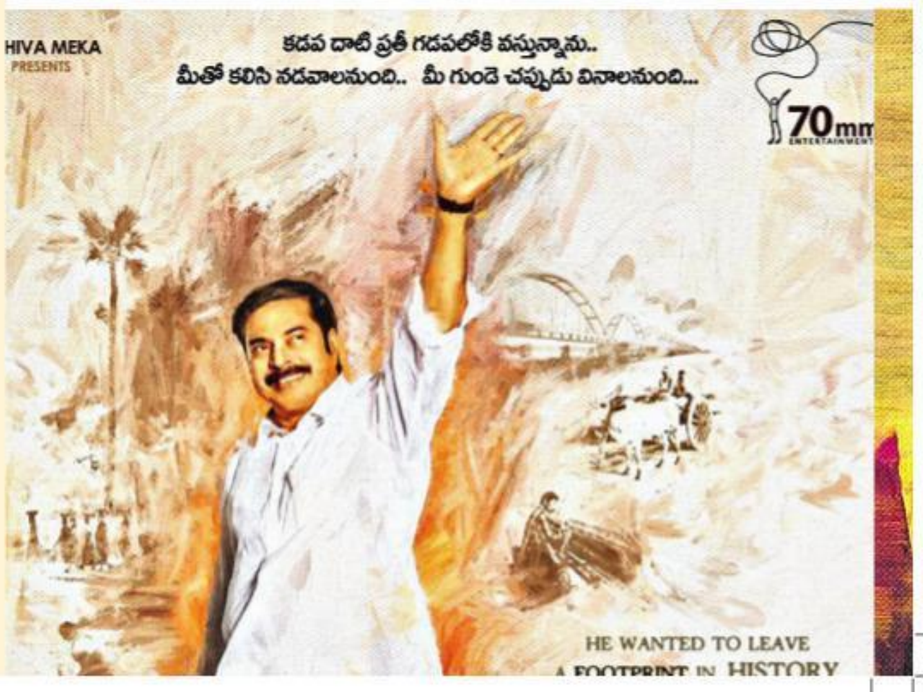

www.readwhere.com

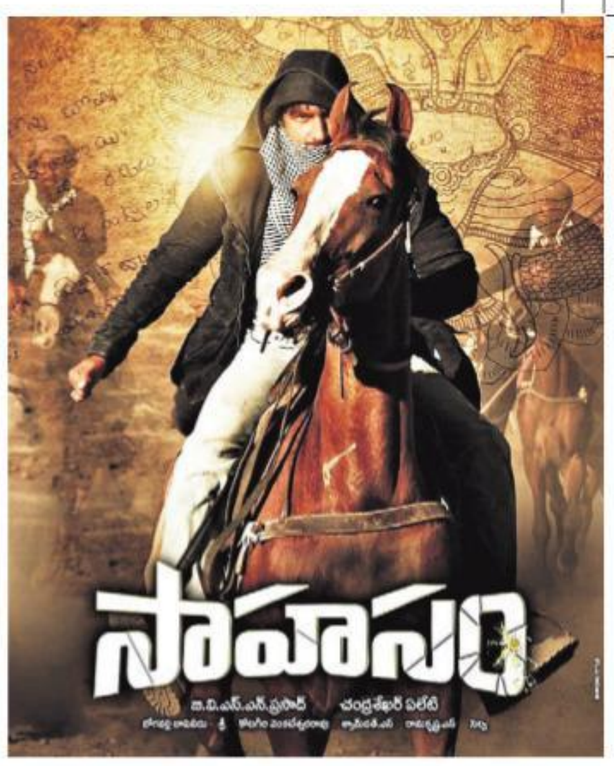

రామకృష్ణ: హైదరా బాద్ శివారులోని ఏలూరు నాచారం నా స్వస్థలం. బాల్యం నుంచే చిత్రలేఖనం, సినిమాలంటే చాలా ఆసక్తి ఉండేది. ఆ మక్కువతోనే పెయింటింగ్‌లో బ్యాచిలర్స్ డిగ్రీ పూర్తి చేశాను. అనంతరం పుణే ఫిల్మ్ ఇనిస్టిట్యూట్‌లో చేరి ప్రొడక్షన్ డిజైనింగ్, ఆర్ట్ డైరెక్షన్‌లో పీజీ కోర్సు చేశాను. తొలుత బాలీవుడ్ పరిశ్రమలో కొన్ని సినిమాలకు ఆర్ట్ డైరెక్టర్‌గా బాధ్యతలు నిర్వర్తించాను. 'అందాల రాక్షసి' చిత్రంతో తెలుగు చిత్రసీమలో కళాదర్శకులుగా మా ఇద్దరి ప్రయాణం మొదలైంది.

మౌనిక: నేను ఢిల్లీలో పుట్టిపెరిగాను. తొలుత ఆర్కిటెక్ట్‌గా కెరీర్‌ను మొదలుపెట్టాను. ఆ తర్వాత పుణే ఇనిస్టిట్యూట్‌లో ఆర్ట్ డైరెక్షన్, ప్రొడక్షన్ డిజైనింగ్ కోర్స్ చేశాను. అక్కడే రామకృష్ణతో పరిచయం ఏర్పడింది. తెలుగులో మేము ఇద్దరం చేసిన తొలి చిత్రం 'అందాల రాక్షసి' ఆర్ట్ విభాగంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నంది అవార్డును గెలుచుకొని మా సినీ ప్రయాణానికి శుభారంభాన్నిచ్చింది.

24 క్రాఫ్ట్స్

చేస్తారు. దర్శకుడి తాలూకు సృజనాత్మకతను తెరపై మరింత ఉన్నతీకరించడంలోనే ఆర్ట్‌డైరెక్టర్ ప్రతిభా పాటవాలు తెలుస్తాయి.

అదే కష్టమైన పని..

కళా దర్శకత్వంలో అన్నింటికంటే కష్టంగా అనిపించేది సమయాభావం. ఇరవై రోజుల పనిని పదిరోజుల్లోనే పూర్తి చేయాల్సి వచ్చినప్పుడు తెలియకుండానే ఒత్తిడి పెరిగిపోతుంది. అయితే ఎలాంటి టెన్షన్స్‌లోనైనా పని నాణ్యత విషయంలో రాజీపడొద్దన్నదే మా సిద్ధాంతం. సమకాలీన నేపథ్య కథా చిత్రాలకు తక్కువ సమయంలోనే సెట్స్ వేయొచ్చు. కానీ చారిత్రక, ఫిక్షన్ చిత్రాలకు మాత్రం అనుకున్న సమయం తీసుకోవాల్సిందే. ఎందుకంటే గతాన్ని పునఃసృష్టించడం ఎప్పుడూ సవాలుగానే ఉంటుంది.

పనిలో వైవిధ్యం కనబరచాలి

కళా దర్శకులుగా అన్ని జోనర్స్ సినిమాలు చేయాలన్నదే మా లక్ష్యం. హిస్టారికల్, పీరియాడికల్, సైన్స్‌ఫిక్షన్, ఫాంటసీ...ఏ తరహా సినిమాకైనా పనిచేయడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. కళా దర్శకత్వంలో కూడా ప్రయోగాలు చేసినప్పుడే ప్రతిభ ఆవిష్కృతమవుతుంది. సృజనాత్మకమైన సంతృప్తి దొరకాలంటే పనిలో కూడా వైవిధ్యం కనబరచాలి. ఇప్పటివరకు మేము పనిచేసిన చిత్రాల్లో అందాల రాక్షసి, సాహసం, రంగస్థలం, అంతరిక్షం, యాత్ర చిత్రాలు ఎంతో సంతృప్తినిచ్చాయి. ప్రస్తుతం తమిళం, హిందీలో జయలలిత బయోపిక్ 'తలైవి' చిత్రంతో పాటు తెలుగులో సుకుమార్ దర్శకత్వంలో 'పుష్ప' చిత్రాన్ని చేస్తున్నాం. మరికొన్ని సినిమాలు చర్చల దశలో ఉన్నాయి. చిత్రసీమ నిరంతరం ఆధునిక సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుంటోంది. అందుకుఅనుగుణంగానే ఆర్ట్‌డైరెక్షన్‌లో కూడా మార్పులొస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులో ఆర్ట్ వర్క్ ఎక్కువగా డిజిటలైజ్ కావడంతో పాటు అవకాశాలు కూడా పెరుగుతాయి.

ఏదీ సులభంగా రాదు

సినీ పరిశ్రమలో కళా దర్శకులుగా రాణించాలనుకునే వాళ్లకు ప్రతిభతో పాటు సమయపాలన, కష్టపడి పనిచేసే తత్వం ఉండాలి. దర్శకనిర్మాతలు కోరిన టైమ్‌లో వర్క్ డెలివరీ చేయడం చాలా ముఖ్యమని భావించాలి. సెట్ నిర్మాణంలో ఆలస్యం జరిగితే అది ఆర్టిస్టుల డేట్స్ మీద కూడా ప్రభావం చూపుతుంది. ప్రొడక్షన్ డిజైనింగ్‌లో సక్సెస్ కావాలంటే ఎంతో కష్టించి పని చేయాల్సి ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఆర్ట్ వర్క్‌లో ఏదీ సులభంగా కార్యరూపం దాల్చదు. ప్రాపర్టీలో గుండుసూది మొదలుకొని రాకెట్ తయారి వరకు ఒకే విధమైన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా ఆర్ట్ గురించిన విషయ పరిజ్ఞానంతో పాటు పరిశోధన చేసి కొత్త విషయాల్ని తెలుసుకునే సామర్థ్యం ఉండాలి. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే ఆర్ట్ డైరెక్షన్‌లో హిస్టరీ, సైన్స్, మేథమెటిక్స్, క్రియేటివిటీ అన్నీ మిళితమై ఉంటాయి.

...కళాధర్ రావు

ఆర్ట్ డైరెక్షన్‌లో కెరీర్ బాగుంది..

కళా దర్శకత్వంలోకి ప్రవేశించి ఔత్సాహికులకు కెరీర్‌పరంగా మంచి భవిష్యత్తు ఉంది. వెబ్‌సిరీస్‌లు, చిన్న సినిమాలు మొదలుకొని ప్యాన్ ఇండియా మూవీస్ వరకు ప్రతి దానిలో ఆర్ట్‌వర్క్‌కు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. ఒకప్పుడు సినిమా, కమర్షియల్ యాడ్స్ తప్ప కళా దర్శకులు పనిచేయడానికి వేరే ఇతర మార్గాలు ఉండేవి కావు. ఇప్పుడు ఎన్నో మాధ్యమాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఒకటిరెండు సినిమాల్లో మన క్రియేటివ్ స్కిల్స్‌ను చూపిస్తే భారీ ప్రాజెక్ట్‌లలో అవకాశం సంపాదించుకునే వీలుంది.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 20

కోరి కోరి బావను జేసుకుంటే...

'కోరి కోరి బావను జేసుకుంటే కుంటోడు బుట్టిండు' అనేది తెలంగాణలో పలుకుబడుల్లో విరివిగా వాడే సామెత. ఏదైనా పనిని చాలా ఇష్టంతో చేస్తే.. దాని ఫలితం ఒక్కోసారి బెడిసికొట్టొచ్చు. ఒకామె తన మేనబావనే చేసుకుంటానని పంతంబట్టి కూసుంది. తల్లిదండ్రులు, బంధువులను ఒప్పించి, కట్నకానుకలు బాగానే ఇచ్చి.. తన బావను పెండ్లి చేసుకున్నదట. ఏరికోరి చేసుకున్న బావ, మనసుపడ్డ వాడితోనే మనువు కావడంతో ఆ పిల్లకు మస్తు సంబురమైంది. తీరా ఏడాది తిరిగే లోపులో వైకల్యంతో కొడుకు పుట్టడంతో ఆమె ఆశలన్నీ ఆవిరయ్యాయి. ఈ క్రమంలోనే కొందరు తమకు నచ్చినట్లు జరగడం కోసం ఎంత దూరమైనా వెళ్తారు. ఎంతటి కష్టమైనా భరిస్తారు. అయితే ఒక్కోసారి ఆ పనులు బెడిసికొడతాయి. ఇలాంటి సందర్భంలో మన తెలంగాణ జానపదులు 'కోరి కోరి బావను జేసుకుంటే కుంటోడు బుట్టిండు' అనే సామెతను వాడారు. ఇలాంటిదే మరో సామెత 'తానొకటి తలిస్తే.. దైవమొకటి తలిచినట్లు'. ఇది తెలుగు భాషలో వాడుకలో ఉన్నది.

మన సామెత..

అగ్గినగాండ్ల బొండిగె పిస్కినట్లు..

ఇబ్బందుల్లో ఉన్న ఓ వ్యక్తి.. తీవ్ర ఇబ్బందుల్లోకి కూరుకుపోయి.. పానం తీసుకునేంత సాహసం చేసే సందర్భంలో 'అగ్గినగాండ్ల బొండిగె పిసికినట్లు' అనే సామెతను వాడతారు. అగ్గినగాండ్ల(అగ్గి–ఎన–కాండ్లు/కాడు) అంటే.. అగ్గి అంటుకున్న అడవిలో అనే అర్థం. ఓ వ్యక్తిని అడవిలో వదడలం అనేదే ఎంతో భయానకమైన విషయం. అలాంటిది అగ్గి అంటుకున్న అడవిలో వది లేయడమంటే మరింత భయాన్ని కలిగించినట్లే. అలాంటి అగ్గి అంటుకున్న అడవిలో ఆ వ్యక్తి బొండిగె (గొంతు) పిస్కటం అనేది ఎంతటి విపత్కర పరిణామామో అర్థం చేసుకోవచ్చు. తీవ్ర ఇబ్బందుల్లో ఉన్న వ్యక్తిని ఎవరైనా మరింత ఇబ్బంది పెట్టిన సందర్భంలో 'అగ్గినగాండ్ల బొండిగె పిస్కుతారా వయా?.. కొంచెం టైం ఇయ్యరాదు' అని చెప్పే సందర్భంలో ఈ సామెతను వాడుతారు.

పలుకుబడులు

దుర్జెట్ట రోగం బుట్టా!

'దుర్జెట్ట రోగం' అనేది ఒక తెలంగాణ తిట్టు. దీన్ని దరిద్రానికి సూచికగా చెబుతారు. ఈ దరిద్రానికి తెలంగాణలో మారు పదాలు చాలానే ఉన్నాయి. వాటిల్లో 'జెట్టక్క' అనేది విరివిగా తెలంగాణలో వాడుతుంటారు. నెత్తిమీద జెట్టక్క కూసున్నదన్నా.. పోశవ్వ కూసున్నదన్నా.. ఇనుపగజ్జెలతల్లి కూసున్నదన్నా.. దుర్జెట్ట రోగం బుట్టిందన్నా.. ఒకే అర్థం వస్తుంది. 'ఇంట్ల తిండిలేక కుండలు కొట్టుకునే పరిస్థితి వచ్చిందాయే.. మాకేమో దుర్జెట్ట రోగం బుట్టే.. ఏంజేత్తమ్' అని పేదరికంలో ఉన్నవాళ్లు తమ పరిస్థితిని ఈ మాటల్లో వివరిస్తారు.

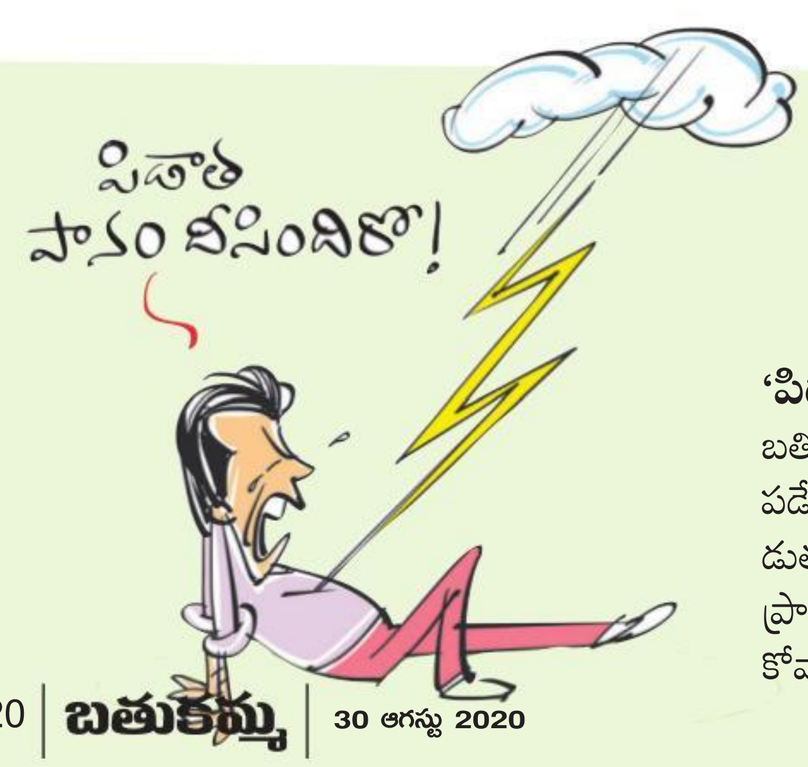

అర్థవివరణ..

పిడాత పానం దీసుకొనుడు

'పిడాత పానం దీసుకొనుడు' అనే వాక్యంలో పిడాత అనేది పిడుగువాత నుంచి వచ్చింది. అంటే బతికించడానికి ఎటువంటి అవకాశం లేకుండా పానం తీసుకోవడం అనే అర్థం. అనుకోకుండా పడే పిడుగుకు చెట్టైనా, మనిషైనా క్షణాల్లోనే చనిపోవాల్సిందే. కొంతమంది ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతుంటారు. అలాంటి వారిని బంధువులో, స్నేహితులో గుర్తించి సకాలంలో ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లి ప్రాణాలు కాపాడతారు. అలా బతికిన వారి బాధలు చూసిన వ్యక్తులెవరైనా.. తమ ఉసురు తీసుకోవాలంటే 'పిడాత పానం దీసుకోవాలే.. లేకుంటే గమ్మునుండాలే' అని చెప్పుకుంటారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 21

అదిరే అందం!

చీర కట్టులో ఒక కనికట్టు ఉంటుంది.. దాన్ని ఎన్నిరకాలుగా అయినా కట్టేయొచ్చు.. నగలు కూడా కేవలం మెడలోనే వేసుకోవాలని లేదు.. వీపు మీదా వేలాడేయొచ్చు.. ఉంగరాలు వేలి చివరన మెరిపించొచ్చు.. అన్ని బ్యాగుల్లో.. చిటికెన వేలుతో మోసే బ్యాగులు మిన్నా అంటున్నది ఫ్యాషన్ ప్రపంచం.. మరి కళ్లు చెదిరే ఆ అందాల సోయగాలు మీకోసం..

చిన్న బ్యాగు వేసుకున్న..

జోలెలాంటి బ్యాగులతో వెళ్లడం తెలుసు. అలాగే చిన్న పర్సులు చేతబట్టడం అలవాటే. కానీ అసలు ఏమీ పట్టని చిన్న బ్యాగులను చేతి వేలికి సొగసుగా తగిలించుకోవడం లేటెస్ట్ ఫ్యాషన్. చిన్న చిన్న గిన్నెల్లో వంటలు వండడం ఎంత ఫేమస్ అయిందో.. ఈ చిన్న బ్యాగుకి అంత క్రేజ్ ఉంది. ఈ ట్రెండ్ హాలీవుడ్ నుంచి బాలీవుడ్‌ని అటు నుంచి టాలీవుడ్‌ని తాకింది. దీంతో మన తెలుగు అమ్మాయిలూ ఈ బ్యాగుల కోసం తెగ వెతికేస్తున్నారట. పైగా ఇందులో కూడా బోలెడు డిజైన్లు రావడం విశేషం. రంగురంగుల ఆ బ్యాగులను సొంతం చేసుకోవడానికి ఖర్చు కూడా ఎక్కువే చేయాల్సి ఉంటుందండోయ్!

అదిరెను రింగులు..

ఉంగరాలంటే వేలికి పెట్టడం కామన్. కానీ ఇప్పుడు గోళ్ల మీదకి వచ్చేలా రూపుదిద్దుకున్న ఉంగరాలు... మగువల మనసును దోచేస్తున్నాయి. సిల్వర్, వైట్ మెటల్‌తో తయారైన ఉంగరాలను పెట్టుకోవడానికి ఇష్టపడుతున్నారు. బంగారం రింగులను కిందకు పెడుతుంటారు. పైకి పెట్టే రింగులు కూడా సింపుల్ డిజైన్లవే వస్తున్నాయి. స్టోన్స్, ఇన్‌ఫినిటీ సింబల్స్ వచ్చేలా ఎక్కువ ఈ డిజైన్లు చేయిస్తున్నారు. కోమలమైన చేతులకు పువ్వుల డిజైన్లు మరింత అందాన్ని తీసుకొస్తాయి. అవికాకుండా.. లవ్ సింబల్, అక్షరాలు, ఇతర డిజైన్లు చేతుల మీద మరింత ముద్దుగా కనిపిస్తున్నాయి.

మోనో ముద్దుగా..

చీర కట్టడం ఓ కళ. ఒక్కో ప్రాంతంలో ఒక్కోలా చీరను చుట్టేస్తారు. అవికాకుండా.. ఇప్పుడు మరిన్ని రకాలుగా చీరను కట్టేస్తున్నారు. అందులో ఓ రకమే ఈ మోనోక్రోమ్. ఈ డ్రేపింగ్ స్టైల్.. ధోతీ స్టైల్‌ని పోలి ఉంటుంది. పక్కకు ప్లీట్స్ వస్తాయి. దాని నుంచే పల్లూ జాలువారుతుంది. ఈ చీర కట్టుల్లో బ్లౌజ్‌ది ప్రత్యేక స్థానం. కాంట్రాస్ట్ కలర్స్‌తోపాటు, ప్రత్యేకమైన డిజైన్స్‌తో బ్లౌజ్ కుట్టించుకుంటే బాగుంటుంది. రెడీ టు వేర్‌లాగా కూడా ఈ చీరలు వచ్చేస్తున్నాయి. వీటికి కేవలం బ్లౌజ్ డిజైన్ చేయించుకుంటే సరిపోతుంది.

వెనుక వేస్తున్నారు..

మెడకు పొందికగా ఉండేలా ఒక నెక్లెస్ చూస్తారు. కానీ వీపు మీద వేలాడే నగల గురించి విన్నారా? అవునండీ.. డీప్ నెక్ పెట్టించినప్పుడు సొగసుగా కనిపించాలని అనుకుంటారు. అందుకోసం కూడా నెక్లెస్‌లు తయారు చేస్తున్నారు. లాంగ్ గౌన్‌ల మీదకు సన్నని చైను వెనుకకు వేలాడుతూ ఉంటుంది. దానికి చిన్న పెండెంట్‌లు వేలాడుతుంటాయి. కాస్త ట్రెడిషనల్‌గా ఉండాలనుకుంటే మాత్రం పెద్దపెద్ద నెక్లెస్‌లు కూడా చేయించుకుంటున్నారు. సంప్రదాయం, వెస్టన్ వాటి మీదకి ఈ నగలు సరిగ్గా సరిపోతాయి.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 22

బతుకు నడక

...

భూతం ముత్యాలు, 9490437978

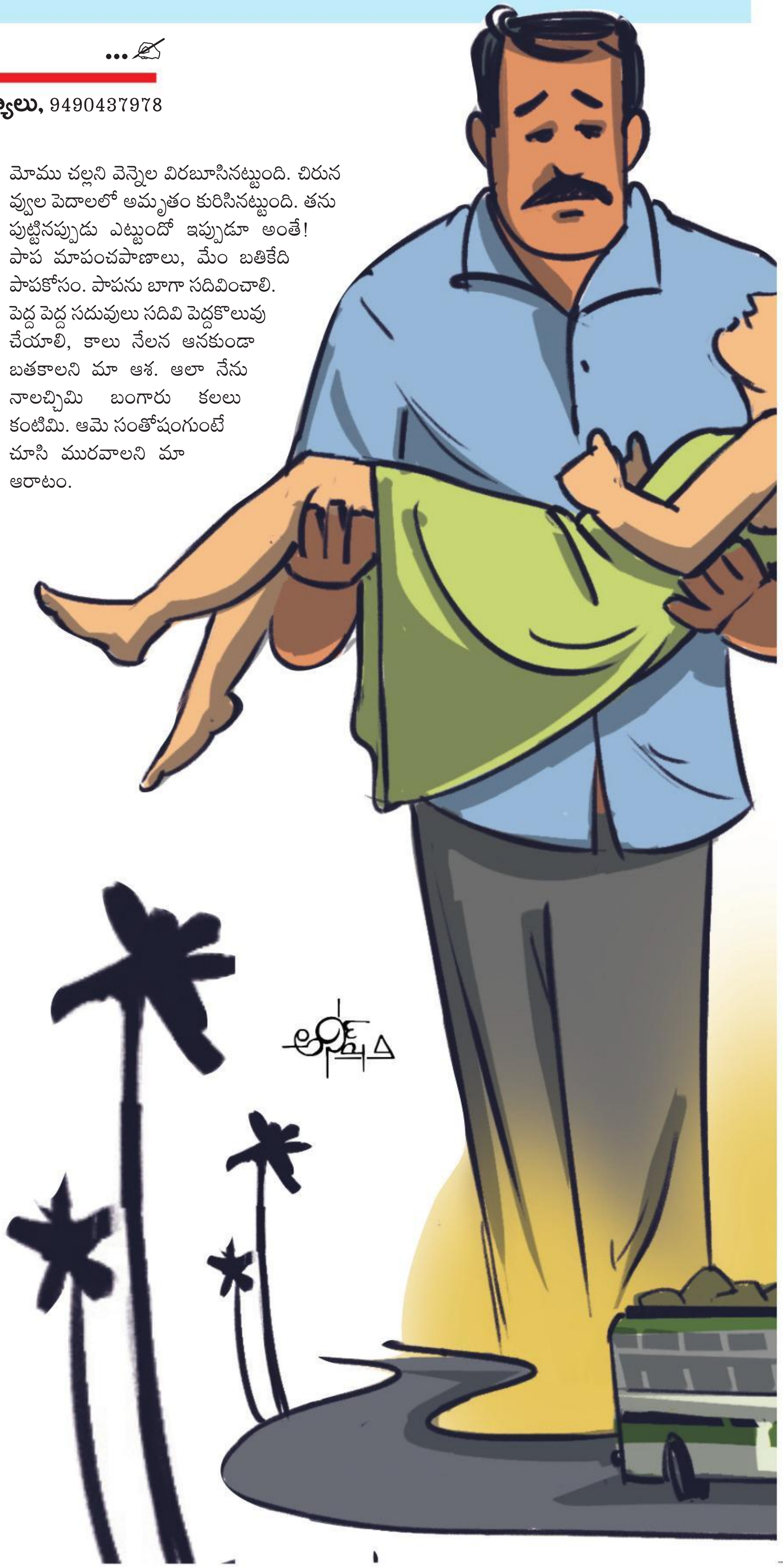

చౌరస్తా సందడిగా వుంది. అక్కడి వాతావరణం ఒక్కసారిగా చల్లబడటంతో జనం రద్దీ పెరిగింది. అంతా ఎవరి పనుల్లో వారు మునిగిపోయారు. అక్కడి మెయిన్ రోడ్డు కిరువైపుల షోరూంలు ఎత్తైన భవంతులు తలెత్తి దర్జాగా నిలబడినట్టున్నాయి. రోడ్డు పక్కెంట తోపుడుబండ్లు, వాటి చుట్టూ జనం మూగి వేడివేడి టిపిన్లకు ఎగబడుతున్నారు. నేను మిర్చి బండి దగ్గర ఆగి గరంగరంగ ప్లేట్ మిర్చి తీని ఒక చాయ్ తాగి, అక్కడున్న దుక్నాలల్ల నాకూతురు బుజ్జికి ఖరీదైన డ్రెస్సులు రెండు, నా భార్యకు ఓ కొత్త చీర తీసుకొని సంచిల సర్దుకొని దబదబ బస్టాపు చేరుకుంటి. బస్టాండుల బస్సులు రద్దీతో కిక్కిరిసివున్నాయ్ వాటిలో నేనెక్కాల్సిన బస్సు ఎతకడం కష్టతరమైంది. ఓ కండాక్టర్ పుణ్యాన బస్సు దొర్కబుచ్చుకొని ఎక్కాను. సానా రోజులకు ఊరిబాట పట్టాను బస్సులో ఎనక ఓ మూల కూర్చుని "హమ్మయ్య" అని ఊపిరి పీల్చుకున్న.

బస్సు వేగంగా దూసుకెళ్తుంది. అంతే వేగంగా నా మనోపలకంపై పొరలు పొరలుగా ఇంటి యాదులు కదలాడసాగాయి. ఆనాటి దృశ్యాలు కండ్లలో మెదలసాగాయి. నాకు గుర్తుంది. ఆ రోజు నేను నా భార్య, ఇంటి నుంచి పక్కింటి పరమేశ అతని బార్య కళమ్మతో కలిసి పనికి పోతుంటే నా గారలపట్టి నా బిడ్డ మారం చేస్తూ అల్లరల్లరిగా చిందులు తొక్కుతూ "నాయినో నేను వొస్త పని కాడ్కి" అని మిలమిల మెరిసే కళ్ళతో చూస్తూ చిరునవ్వుతో పలికింది. "ఒద్దుబిడ్డ ఆడ ఎండ దంచికొడతది, ఎండకు ఆయలేవు ఇంటి పట్టునే నీడపాట్కువుండు" అని నేననగానే "నీయమ్మపో.. అమ్మో నేనొస్తనే" అంటూ మారం చేసింది. 'సరేతల్లి వొద్దువు గని నీడజుస్కోని నీడపాటునే వుండాలే మన మేకతో ఆడుకోవాలే" అని కూతురు తల నిమురుతూ ప్రేమ కురిపిస్తూ పలికింది.

కుదురులేని చిట్టితల్లి మేక పిల్లను పట్కోని మాతో పాటు వచ్చింది. పలుగుపార తీసుకొని నేను నా వెనకాల వారు అంతా కలిసి పనికి వెళ్ళాం. అక్కడ నా బుజ్జి హుషారుగా గంతులేస్తూ మేక చుట్టు తిరుగుతూ ఆడుకుంటుంది. నేను నా భార్య పనిలో మునిగాం. నేను నాలచ్చిమి అప్పుడప్పుడు తలెత్తి పిల్లను చూడసాగాం అప్పుడు మా మనసు ఆనందంతో నిండింది. బుజ్జిని జూసిన లచ్చి మోము ముద్దబంతిలా విప్పారింది. మా బుజ్జిపుట్టినప్పుడు ఇంతలేసి కండ్లు కాంతులీనాయి. మోము చల్లని వెన్నెల విరబూసినట్టుంది. చిరునవ్వుల పెదాలలో అమృతం కురిసినట్టుంది. తను పుట్టినప్పుడు ఎట్టుందో ఇప్పుడూ అంతే! పాప మాపంచపాణాలు, మేం బతికేది పాపకోసం. పాపను బాగా సదివించాలి. పెద్ద పెద్ద సదువులు సదివి పెద్దకొలువు చేయాలి, కాలు నేలన ఆనకుండా బతకాలని మా ఆశ. ఆలా నేను నాలచ్చిమి బంగారు కలలు కంటిమి. ఆమె సంతోషంగుంటే చూసి మురవాలని మా ఆరాటం.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 23

మా రెక్కల కష్టంతో మా జీవితం సుఖ సంతోషాలతో, మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా సాగిపోతోంది. మమ్ముల జూస్తే ఆ దేవునికి కన్ను కుట్టినట్టుంది. ఆయాళ్ళ బుజ్జి ఆడుకుంటు చెంగుచెంగున గంతులేస్తూ అదాట్న తూలుతూసోలుతూ నేలవాలింది. అంగలో పాపను సమీపించినం, బుజ్జిని అలా చూస్తానికి మాపై ఉరుములేని పిడుగు పడ్డట్టయింది. వెలిగే దీపం కాంతులీనుతూ తడారినట్టయింది. పిండారబోసినట్టున్న వెన్నెల మోము మసకబారింది. పాప ఆయాసపడుతు, తిన్నగా ఊపిరి తీస్తూ రొమ్ములపై చేతులు పెట్టుకొని "అమ్మా నొప్పి, అమ్మా నొప్పి, రొమ్మున సుల్కుసుల్కున పొడుస్తుందే" అని లచ్చి ఒడిలో సుడులు తిరుగుతూ తేలగండ్లేసింది. పక్కన మాతో పనిచేస్తున్న వారు కంగారుపడిపోతు గుడ్లప్పగించి చూస్తుండ్రు. ఇదేమి అర్థంకాని నేను నా లచ్చిమి పాపను బుజాలపై వేసుకొని ఊల్యకు ఉర్కొచ్చినం. ఊల్య సూదులేసే శీనయ్యకు సూపితే గిన్నీ నీళ్లు తాపి నొప్పికి సూదొక్కటి ఇచ్చి తనకి పాప నొప్పి అర్థంకాక టౌనుకు పొమ్మన్నడు. నేను నాలచ్చి ఆటోగట్కోని టౌనుకొచ్చి పేరున్న పిల్లల ఆస్పత్రికి పోయినం. అక్కడ సన్నపిల్ల తల్లులు వారిని ఎత్తుకొని కొందరు, మా బుజ్జమ్మంత పిల్లలతో మరి కొందరు దూరందగ్గర అనకుండా ఎప్పుడో వచ్చి లైను గట్టారు. వరండా పేషంట్లతో నిండి పోయింది. ఒక పక్కన కొత్తగొచ్చిన వారి పేర్లు రాస్కుంటుండ్రు. నేను వారివద్దకు చేరి మా బుజ్జి పేరు రాయించా. మాకు ముందు చానా మందివున్నారు. నాలచ్చి ఆమెతో "మా పాప ఆడుకుంటు పడిపోయింది. గుండెకు నొప్పి అంటుందమ్మ, జరసందుజూసి వీలుజూస్కోని పంపండమ్మా" అని దీనంగా వేడుకున్నం. ఆమె "సరె అలా కూర్చొండి" అంటునే పాపకు బి.పి.చెకింగ్ చేసి, బరువుజూసి, డాక్టర్ చిట్టిమీద రాసింది. మేం మా వంతుకోసం ఎదురు జూస్తున్నం. చిన్నపిల్లల ఏడ్పుల రొదలో అక్కడ గంభీరంగవుంది. ఓ గంట తర్వాత మమ్ముల లోనికి పంపింది. మేం చెప్పులు బైట ఇప్పి లోపట్కిపోయినం. డాక్టర్ మావైపు చూస్తూ "ఏమైంది పాపకు" అని అడిగాడు. "సార్ అది... అది...' అని నేను నీళ్లు నములసాగాను. వాడిన మొఖంతో బుజ్జి చిన్నబోయింది. కనురెప్పలు నిలవడినట్టున్నయ్ లచ్చిమి కండ్లనీళ్లు దెచ్చుకొని...

"సారు పిల్లగుండెకాడా నొప్పి నొప్పి అని సుడులు తిర్గి కూలపడ్డది". అని పైటతో కండ్లు తుడుస్తూ పలికింది. అతను పాపకండ్లు, నాలుక పరీచ్చగ లైట్ వేసి సూసిండు, చాతిపై ఆలేసి సూసిండు, పాపను ఎల్లెల్కల పండబెట్టి సూసిండు, గట్టిగా ఊపిరి పీల్చమన్నడు, పాప అలాగే ఊపిరి తీసుకుంటు ఆయసపడసాగింది. గుండెను ఒకటికి పది మార్లు చూసి ఎక్సేరే తీయించి దాన్ని మాకు చూపుతూ "ఇదిగో చూడమ్మ ఇక్కడంతా తెల్లగుంది. ఇది గుండె! దాని మీద నల్లమచ్చ, అక్కడే పాప గుండెకు చిల్లుపడింది" అని నింపాదిగా పలికిండు. మేం భయంతో హడలిపోయాం "పాపకు మచ్చా" అని తెల్లబోయినం.

"సూడమ్మ భయపడకుండ్రి, ఆపరేషన్ చేస్తే తక్వయితది కని ఖర్చులు బాగైతయ్ పాపనీ పేరేంటి" అని అడిగిండు.

"వెన్నెల" అని అన్నది మిలమిల మెరిసె మగత కళ్ళతో డాక్టర్ని చూస్తూ.

"గుడ్! బడికిపోతున్నవా, ఏ క్లాసు" అంటు అతను పాపను తెరిపార చూస్తూ అడిగిండు.

"ఓపోతున్నసార్, ఐదో క్లాసు" అంటు బుజ్జి లేని హుషారును తెచ్చుకొని తిన్నగా పలికింది.

"వెరిగుడ్! బాగా చదవాలి" అని తల నిమిరాడు డాక్టరు.

"అలాగే సార్" అన్నది బుజ్జి, మేం వారిని చూస్తూ అలాగే నిలబడినం.

"జరపిల్లను బాగా చూడుసార్" అన్నది అమాయకత్వం నిండిన మోముతో నా లచ్చి.

"చూడు లచ్చమ్మ పాపకి ఏంకాదు. మమ్ముల నమ్ము ,ఇదిగో రెగ్యులర్‌గా ఈ మందులు వాడు కొన్ని దినాలు", "అలాగేసార్ బాగచూడండ్రి మాకున్నది ఒక్కగానొక్క పిల్ల" అని చేతులు జోడించి 'పబ్బతిపట్టి మాకున్నది తలతాకట్టు పెట్టిన బాగచేయించుకుంటం సారు' జీరవోయిన గొంతుతో అన్నది. ఆమె ఆమె కండ్లు కడవలై అలుగుపారసాగినయ్. "ఇది

గోమ్మ ఈ మందులు వాడుతూ మద్దెలమద్దెల వచ్చి కనపడిపో."

అతను రాసిన చిటిలోని మందులు తీసుకొని ఇల్లు చేరాం. రాత్రి పాపకు గోలీలు వేసి, పడుకునే ముందు టానికు తాపుతుంటే...

"అమ్మానాకేమైంది" అమాయకంగా తల్లివైపు చూస్తు అడిగింది బుజ్జి.

"ఏంలేదురా"

"మరినాకెందుకు గుండెతాన సుల్కుసుల్లు మంటది.'' నిద్రకమ్మిన కళ్ళతో అమ్మను చూస్తూ అడిగింది.

"నీకు చిన్న మచ్చ వచ్చింది, గీమందులు గోలిలు నాల్గుదినాలు వాడితే తక్వయితది" అని పాపను పడుకోబెట్టి తను పాప పక్కల ఒరిగింది. నేను పరిపరిగా ఆలోచిస్తూ పాపను ఎలాగైన బాగుచేయాలి" అని చింతలో

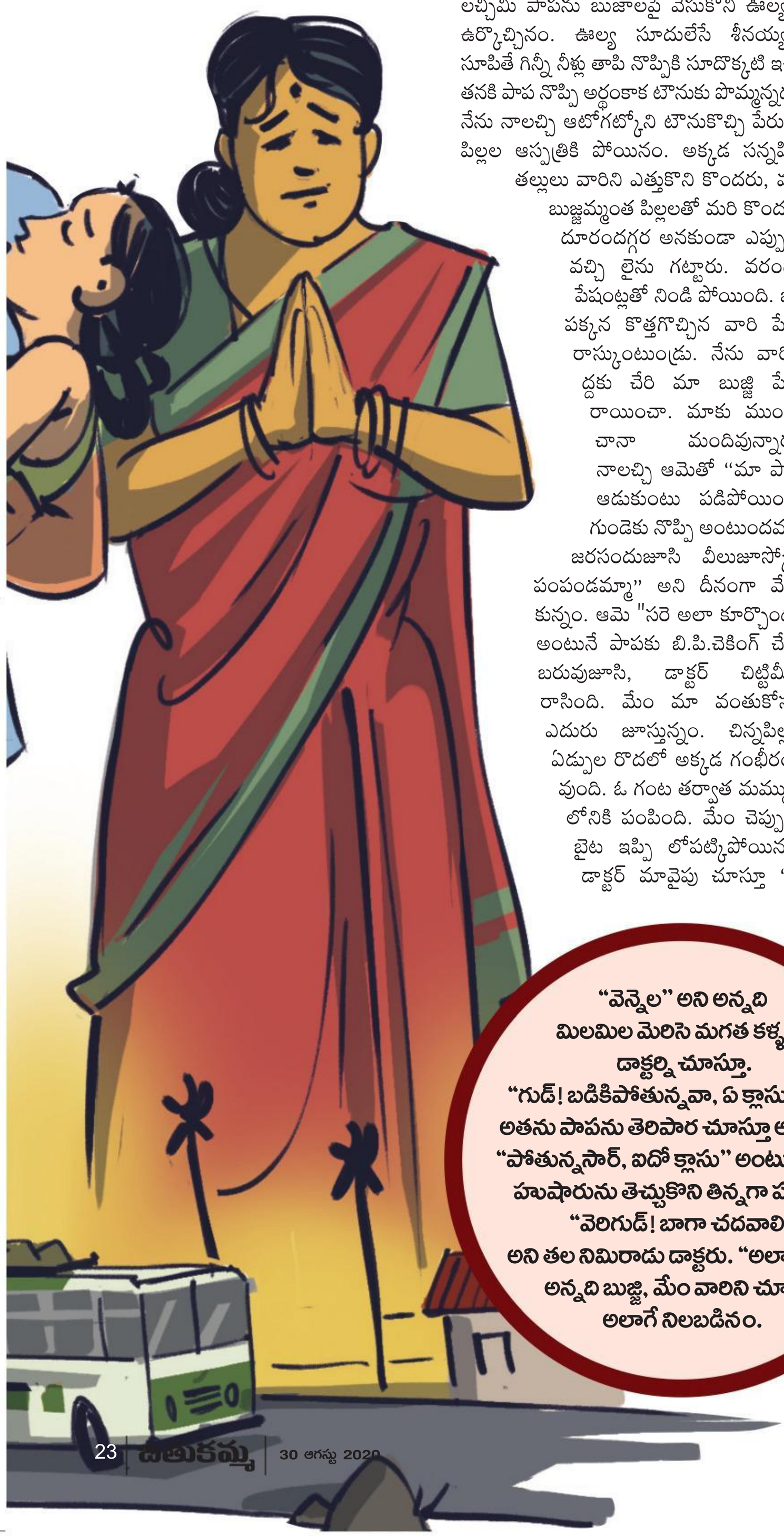

"వెన్నెల" అని అన్నది మిలమిల మెరిసె మగత కళ్ళతో డాక్టర్ని చూస్తూ. "గుడ్! బడికిపోతున్నవా, ఏ క్లాసు" అంటు అతను పాపను తెరిపార చూస్తూ అడిగిండు. "పోతున్నసార్, ఐదో క్లాసు" అంటు బుజ్జి లేని హుషారును తెచ్చుకొని తిన్నగా పలికింది. "వెరిగుడ్! బాగా చదవాలి" అని తల నిమిరాడు డాక్టరు. "అలాగే సార్" అన్నది బుజ్జి, మేం వారిని చూస్తూ అలాగే నిలబడినం.

www.readwhere.com

మునిగిపోయా. నాల్దినాలు మందులు వాడినం, మా బుజ్జి జరంత కుదురుకున్నట్టుంది. లచ్చి తమ్మునికి ఫోన్ చేసి బుజ్జి విషయం చెప్పింది. అతను రెక్కలు కట్టుకొని ఇంటి ముందు వాలిపోయాడు.

"ఇప్పుడేనా తమ్మి" అంటూ చేత చెంబుతో నీళ్ళు ఇచ్చింది. అతను కళ్ళు చేతులు కడుక్కున్నడు. "అట్ల కూకో తమ్మి" అంటూ నులక మంచం వేసింది. అతను దానిపై కూలపడ్డడు. "ఓయ్ నర్సయ్య మామ ఎప్పుడొచ్చినవ్" అని ఒడిలో వాలి బుజ్జి పలకరించింది.

అతను నవ్వుతు "బుజ్జి బాగున్నవా, ఇలా రా" అని ఒడిలోకి తీసుకుండు. "ఇంటితాన అంత బాగుండ్రా తమ్మి" అని నేను అడగగానే అవున న్నట్లు తలవూపాడు. "మామ అమ్మమ్మను తీసుకరాలే" అని బుజ్జి అడిగింది. "తరువాత వస్తది నీకెట్లుంది నీవు మందులు వాడుతున్నవా", "ఓ డాక్టర్ చెప్పినట్లు మింగుతున్న"... "అక్క లడ్డు లెక్క ఉండే పిల్ల ఎంత దర్వుచెడ్డది, తింటలేదా" అడిగిండతను. "తింటున్న మామ కాని ఎంత తిన్న నాకు నీరసంగా ఉంటుంది". "ఓరే తమ్మి బుజ్జికి మాయదారి జబ్బు సోకి చిక్కి సగమ యింది". అని ఆమె అనగానే "పాప ఇనపకడ్డిల దిబ్బరొట్టెల ఉంటుండే" అని పాపవైపు చూస్తూ అక్కతో పలికిండు. ఆమె "అవుతమ్మి అంతకు ముందు బాగానే వుండే తమ్మి, గీ రుక్మతి వచ్చిన కానించి పిల్ల ఇట్టయింది. ఏంచెప్పేది! అంతా మా గాశారం చందమామలెక్క ఉండే సక్కదనాల తల్లికి ఎంత కష్టంమొచ్చే" అని నిట్టూర్చింది.

బుజ్జికి పూర్తిగా నయాంకాలే, తిన్నగాలేసి తిర్గులాడుతూ పిల్లల దంటన చేరి ఎప్పటి లెక్క ఆడుకో సాగింది. మాకేమో మల్లెమైతదో అని లోలోన భయం జొరపడ్డది. ఎప్పుడది తిర్గవడ్తతో తెలవదాయే. నేను ఊర్లో నాకున్న మాన్యం బేరం పెట్టిన, లచ్చిమి తన పెళ్ళినాటి సొమ్ములు చెవుల దిద్దులు, మెడల పుస్తెలతాడు, నల్లపూసల దండ, కాళ్ళకడియాలు, పట్టా గొలుసులు అన్ని ముటకట్టి దాచింది. అన్ని పోసినా సాలవు. మాన్యం చెలక బాపతు డబ్బులు మూడు నెలల వాయిదా అప్పటి దాక పట్నం వెళ్ళి నాల్గురాల్లు ఎన్కెస్కరావలని అనుకున్న. అనుకున్నదే తడవుగా నాలచ్చి సంచి సదురుతుంది. కూతురు నన్ను జూస్తూ "నా యన ఎక్కడికి పోతున్నవ్" అన్నది.

"నేను పట్నం పొయ్యొస్తరా" అంటి

"నాయిన నాకు మరిన్ని బొమ్మలు తీసుకరా ఆడుకునికే తీస్కరా, అట్లనే కొత్త బట్టలు తీస్కరా" అని నావైపు చూస్తూ అడుగుతుంటే, "నీకుగాక ఇంకెవరికి తెస్తమురా నా బుజ్జి", అని పలికింది లచ్చిమి.

"ఏమే బుజ్జిమొకం సాంతిమి గుంజుకపోయింది. యాలకు తినబెట్టి మందులు వాడు" అంటూ సంచి చేతబట్టిన. నేను వెళ్ళుతుంటే నన్నేచూస్తూ నిలబడింది బుజ్జి. నేను కొంత దూరం నడిచి ఆగి వెనక్కి మళ్ళి చూశా. తను అలాగే నన్ను చూస్తూ నిలబడివుంది. నా పాణం ఆగక నేను వెనక్కి వెళ్ళి నా కూతురును తల నిమురుతూ నుదురుపై ముద్దు పెట్టి "జాగర్తగ వుండు అమ్మను సతాయించకు" అంటూ... చేతిలో అయిదు రూపాయలు పెట్టి పట్నం బాట పట్టిన.

గడువు దగ్గరపడింది. ఊరిలోకి వెళ్ళి ఆ డబ్బులు

మళ్లీ పాపకు సీరియస్ అయిఉంటుందా" అలా ఆలోచిస్తునే బస్సు దిగి హుటాహుటిన ఇంటికి బయలుదేరాను. ఇంటి ముందు జనం మూగివుండ్రు అటు ఇటు చూశా, సంతలో సందడి వాతావరణం నెలకొంది నా కళ్ళు ఇంటి గుమ్మాని ఎతకసాగాయి. ఒక్క అంగలో ఇంటి ముంగిలిలోకి నడిచా, ఏడ్చి ఏడ్చి నా లచ్చి సెంపలపై కన్నీటి దారలు అచ్చు కట్టినయ్. ఒడిలో పాప నిద్రపోతున్నట్టుంది, ఉలుకు లేదు పలుకు లేదు.

వసూలు చేసి సొమ్ములు అమ్మి పాపకు చూయించాలని నాలో ఆశ అంతకంతకు పెరిగింది. ఇన్నాళ్లు సిటీలో దొరికిన పతి పని కష్టమైన ఇష్టంతో రాత్రింబవళ్ళు కష్టించి పనిచేసి నాల్గు డబ్బులు కూడబెట్టాను. ఆ డబ్బులు తీసుకొని ఇప్పుడు ఇల్లు చేరుతుంటే లోన ఆందోళన మొదలైంది. గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది. నాలో దడ మొదలైంది. బస్సు ఊరికి సమీపిస్తున్న కొద్ది నాలో ఆందోళన అంతకంతకు రెట్టింపయ్యింది. నేను పనిలో మునిగి ఎన్నో నిద్ర లేని రాత్రులు గడిపిన దాని వల్ల నా శరీరం మొద్దుబారింది. నిద్ర లేక నా కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. నా జేబులో ఫోన్ రింగై మోగినప్పుడల్ల నాకు నేను ఉలికిపడుతున్న ఒకసారి ఫోన్ కాల్ ఇంటి నుంచి కాదని తెలిసి కాస్త కుదురుగా ఊపిరి పీల్చుకున్న. సాయంత్రం ఊరు చేరువవుతుండగా మళ్లీ ఫోన్ మోగింది. ఆ రింగ్ కు ఆందోళనతో గుండెబరువెక్కింది భయపడుతూనే ఫోన్ ఎత్తా

"ఎక్కడున్నవ్ తొందరగా వచ్చేయ్" అన్నారంతే. "ఊరికి సమీపంలోనే బస్సులో ఉన్న" అని పెట్టేశా. ఆ మాటలు నాలో అలజడి రేపాయి... "ఏమై ఉంటుందబ్బా మళ్లీ పాపకు సీరియస్ అయిఉంటుందా" అలా ఆలోచిస్తునే బస్సు దిగి హుటాహుటిన ఇంటికి బయలుదేరాను. ఇంటి ముందు జనం మూగివుండ్రు అటు ఇటు చూశా, సంతలో సందడి వాతావరణం నెలకొంది నా కళ్ళు ఇంటి గుమ్మాన్ని ఎతకసాగాయి. ఒక్క అంగలో ఇంటి ముంగిలిలోకి నడిచా, ఏడ్చి ఏడ్చి నా లచ్చి సెంపలపై కన్నీటి దారలు అచ్చు కట్టినయ్. ఒడిలో పాప నిద్రపోతున్నట్టుంది, ఉలుకు లేదు పలుకు లేదు. అలాగే చూస్తు తిన్నగా తాకి చూశా! పాప దేహం చల్లబడి ఉంది, ఉలుకు పలుకు లేక పాప గాఢ నిద్రలోకి జారుకున్నట్టుంది. నన్ను చూడాగానే లచ్చి వల్లవల్ల ఏడుస్తూ రొమ్ములు బాదుకుంటూ "అంతా అయిపోయిందయ్య పాప మనల ఇడ్సిపోయింది" అని పాపపై పడింది. నేను మొద్దుబారి అలాగే కూలబడ్డాను. తేరుకొని "అమ్మ చిట్టితల్లి నీకోసం రకరకాల బొమ్మలు తెచ్చిన, రంగు రంగుల కొత్త బట్టలు తెచ్చిన. లేరా తల్లి లెవ్వురా! ఒకసారి కళ్ళు తెరిచి చూడరా, ఈ పాపిష్టి అయ్యని పలకరించకుండనే అలిగి వెళ్లిపోయావా తల్లి" అంటూ కుల్లికుల్లి ఏడుస్తుంటే.

"ఒరేయ్ ఎంక ఊకోరా మాయ్యగాని, ఊకో కొడక పూసినయ్ పూతలు కావు, కాసినయ్ కాతలుగావు, దానికాడికే నూకలు రాసిపెట్టుంది" అని మా పెద్దమ్మ ఊకుంచ సాగింది.

"అదికాదత్త సక్కదనాల తల్లి సందమామ రూపు వరాల మూట, నా ఇంటి వెలుగు ఆరింది, పసి బాల మీద ఎన్ని కలలు గన్నం. ఎన్ని ఆశలు పెట్టుకున్నం. మా ఆశలన్ని దోస్కపాయె భగవంత ఏం పాపం చేసిం తండ్రి మా కెందుకీ శిక్ష" అని లచ్చి ఏడుస్తుంటే... "మంచోలకే కష్టాలొస్తయ్ ఊకోవే అమ్మ" అన్నదామే. పాప పాణం లేక నిర్జీవంగా పడుంది. ఏలోటు రాకుండా కంటికి రెప్పలెక్క సాదుకుంటిమి. ఆశలన్ని ఆవిరైపాయె, శక్తికి మించి వైద్యం చేయిస్తిమి, కనపడ్డ చెట్టుకు గుట్టకు మొక్కితిమి... మా పూజలు ఫలించలేదు. మేం ఎక్కని కొండలేదు మొక్కని బండలేదు. ఏ దేవుడు మా మొర ఆలకించలే! నేను అలాగే కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తూ కొయ్యబారిపోయా. "వాన రాకడ పానం పోకడ తెలిసినోడెవడ్రా సచ్చినోళ్లెంట సస్తమా, ఏడ్పులు తూడ్పులతో సచ్చినోళ్ళు బతికి లేచివస్తరా! జరిగినది జర్గిపోయింది. జరగాల్సింది చూడండి" అన్నాడు జనంలో పెద్ద మనిషి. మాకు తెలియకుండానే తెల్లారింది పుట్టెడు దుఃఖంలోనే కూతురు దహన సంస్కారాలు చేశాము బందువులందరు ఓదారుస్తున్నరు కాని పాప లేదన్న బాధ గుండె లోపలనుంచి లావాల తన్నుకొస్తుంది. కూతురు జ్ఞాపకాలతో నా లచ్చికి బుర్రంతా పిచ్చెక్కినట్టుంది. తను కుదురుకోలేక పోతుంది. నాల్గుదినాలు స్థల మార్పిడి జరిగితే నా లచ్చి కుదురుకుంటుందని మనసుకు కాసింత మన శాంతి దొర్కుతుందని పట్నానికి ఆమెను తీసుకొని తిర్గుముకం పట్టిన.

నేను ఇలా జరుగుతుంది అని అసలు ఊహించలేదు. మా జీవితంలో నెలవంకలా పొడిచి నిండు పున్నమిలా వికసించి పండు వెన్నెల్లు కురిపించి అంతలోనే మా ఆశలు నేలరాల్చి విధి మా బతుకుల్ని చిన్నాభిన్నం చేసింది. ఇక్కడ ఉండబుద్ధి కాలే. పిల్లను లేకుండా మమ్ముల మేము సముదాయించుకోలేకపోయాము. మోడైన మా జీవితంలోకి వసంతం చిగురించాలని అప్పుడే పడమటి దిక్కు పొడిచిన నెలవంకను చూస్తు కొత్త ఆశలు ముటగట్టుకొని బతుకు నడక సాగిస్తు ముందుకు కదిలినం.■

www.readwhere.com

నమస్తే తెలంగాణ
ముల్కనూరు ప్రజాగ్రంథాలయం

[ముల్కనూరు, భీమదేవరపల్లి(మం), వరంగల్ అర్బన్ జిల్లా]

సంయుక్త నిర్వహణలో

పోటీ ప్రధాన ఉద్దేశం

సంస్కృతి, చరిత్ర, సమకాలీన జీవన వైవిధ్యాల, వైరుధ్యాల నేపథ్యంలో కథ ఉండాలి. నవ్యతకు, సృజనాత్మకతకు పెద్దపీట వేసే కథలకు మాత్రమే ఆహ్వానం పలుకుతున్నాం.

పోటీకి వచ్చిన కథలలో ఉత్తమమైన **22** కథలను ఎంపిక చేస్తాం.

బహుమతుల వివరాలు

బహుమతి పొందిన కథలు నమస్తే తెలంగాణ 'బతుకమ్మ'లో ప్రచురితం అవుతాయి.

పది కథలను సాధారణ ప్రచురణ కోసం స్వీకరిస్తాం. ఈ కథలకు వెయ్యి రూపాయలతోపాటు, జ్ఞాపికలు అందజేస్తాం.

బహుమతి పొందిన కథలు పుస్తక రూపంలో కూడా అచ్చు వేసే అధికారం పోటీ నిర్వాహకులకు ఉంటుంది.

ప్రథమ బహుమతి (ఒక్కరికి) రూ. **50,000**

2 ద్వితీయ బహుమతులు (ఒక్కొక్కరికి) రూ. **25,000**

3 తృతీయ బహుమతులు (ఒక్కొక్కరికి) రూ. **10,000**

6 కన్సోలేషన్ బహుమతులు (ఒక్కొక్కరికి) రూ. **5,000**

నియమ నిబంధనలు

ఇంతకు ముందు ఎక్కడా (ప్రింట్ పత్రికలలో గానీ, వెబ్ పత్రికలలో గానీ, వ్యక్తిగత బ్లాగులలో గానీ, సోషల్ మీడియాలోగానీ) ప్రచురితం కాని కథలను మాత్రమే పోటీకి పంపాలి.

ఇప్పటికే ఎక్కడైనా పరిశీలనలో ఉన్న రచనలు పోటీకి అనర్హం.

పై అంశాలను ధృవీకరిస్తూ హామీపత్రం తప్పనిసరిగా జతపరచాలి.

ప్రచురణకు అంగీకరించని రాతప్రతులను తిరిగి పంపడం సాధ్యం కాదు.

ఒకరు ఎన్ని కథలైనా పంపొచ్చు.

రచనకు ఏ కలం పేరు వాడినా రచయిత / రచయిత్రి అసలు పేరు, పూర్తి చిరునామా, ఫోన్ నంబర్ తప్పనిసరిగా హామీ పత్రంలో రాయాలి.

కథ అనువాదంగానీ, అనుకరణగానీ, అనుసరణకానీ కాదని హామీపత్రంలో స్పష్టం చేయాలి.

పోటీలో ఏ బహుమతి పొందిన కథనైనా, ఫలితాలు వెలువడిన తరువాత వెనక్కి తీసుకునే అవకాశం కథా రచయితలకు లేదని గమనించగలరు.

బహుమతుల విషయంలో న్యాయనిర్ణేతలదే తుది నిర్ణయం. ఈ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు. రచయితలకు ప్రాంతీయ భేదం లేదు. ఏ రాష్ట్రమైనా, ఏ దేశంలో ఉన్న తెలుగు వారైనా కథలు పంపవచ్చు.

పంపాల్సిన విధానం

- రాత ప్రతి అయితే కథ 12 పేజీలు మించకుండా ఉండాలి.
- ఈ-మెయిల్ ద్వారా పంపేవారు యూనికోడ్‌లో వర్డ్‌ఫైల్ పంపవచ్చు. దాన్ని పీడీఎఫ్‌లోకి కూడా మార్చి ఎటాచ్ చేయాలి.
- పేజ్‌మేకర్‌లో డీటీపీ చేయించి కథను పంపేవారు పీఎమ్‌డీ ఫైల్‌ను, పీడీఎఫ్‌ను కూడా జత చేసి ఆ రెండింటినీ ఈ-మెయిల్‌లో ఎటాచ్ చేసి పంపాలి.
- డీటీపీ, వర్డ్‌ఫైల్ ఏ4 సైజులో 14 నుంచి 16 ఫాంట్‌లో నాలుగు, ఐదు పేజీలకు మించకూడదు.
- పదాల్లో అయితే కథ 1500 పదాలకు మించకూడదు.
- హామీపత్రం జత చేయడం మర్చిపోవద్దు.
- కథల ప్రతులపైన రచయిత / రచయిత్రి పేరు ఉండరాదు. విడిగా హామీపత్రం పైన మాత్రమే పేరు ఉండాలి.

విజేతలకు ముల్కనూరులో బహుమతుల ప్రదాన కార్యక్రమం ఉంటుంది.

కథలపోటీ ఫలితాలు నమస్తే తెలంగాణ బతుకమ్మలో ప్రచురితం అవుతాయి.

కథలు మాకు అందాల్సిన చివరి తేదీ **సెప్టెంబర్ 15, 2020**

కథలు పంపాల్సిన చిరునామా

బతుకమ్మ కథలపోటీ, నమస్తే తెలంగాణ
 # 8-2-603/1/7, 8, 9, రోడ్ నంబర్ 10,
బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ – 500 034.

మీ కథలు పంపాల్సిన ఈ-మెయిల్ ఐడీ
sunmag@ntnews.com

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 26

వాస్తు

సుద్దాల సుధాకర్ తేజ
suddalavasthu@gmail.com
Cell: 7993467678

ఒకరి ఇంటి నీడ మరొక ఇంటి మీద పడకూడదు అంటారు నిజమా?

– వి. సౌందర్య, తుర్కపల్లి

ఏ నీడలు అయినా 'వెలుతురు'ను నిరోధిస్తాయి అనే విషయాన్ని మనం సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవాలి. అందుకే ఇల్లు, దానీ స్థల వైశాల్యం, నిర్మాణం సరిగ్గా చూసుకోవాలి. చక్కగా కట్టుకోవాలి. మనిషికి, మనిషికీ మధ్య దూరం అనేది ఎంతముఖ్యమో కరోనా వస్తే కానీ అర్థం కాలేదు. కాబట్టి ఇంటింటికీ మధ్య దూరం ఉంటే ఏ ఇల్లు నీడ ఎవరి మీదా పడ కుండా ఉండదు. మీరు పక్క ఇంటి నీడ పడుతుందని బాధ పడాల్సిన పనిలేదు. ముందుగా మీ ఇంటిలోకి చక్కగా సూర్యుని వెలుతురు చక్కగా వచ్చే విధంగా మీ ఇంటిని సవరించుకోడి. మీ ఇంట్లో సహజమైన వెలుగు ఉంటే ఎవరి ఇంటి నీడ ఏమీ చేయదు.

మా ఇంటికి ఉత్తరం వైపు రోడ్డు ఉంది. తూర్పు చాలా పొడవుగా ఎక్కువ స్థలం ఉంది. మంచిదేనా?

– పి. కృష్ణస్వామి, ఎంకిరాల

జ. ఇల్లును స్థలాన్ని బట్టి సరైన చోట కట్టాలి. స్థలం ఎంతో ఉండొచ్చు. కానీ అందరూ పెద్ద స్థలం ఉందని పెద్ద ఇల్లు కట్టలేరు. తూర్పు ఎంత ఎక్కువ స్థలం వదిలితే అంత మంచిది అని కూడా అను కుంటారు. అది చాలా తప్పు. 'సమ తూకం'.. శాస్త్రంలో ముఖ్యమైనది. ఎక్కువ ఏదైనా మంచిది కాదు. మీకు తూర్పులో ఉన్న పొడవైన స్థలాన్ని మీ ఇంటికి తూర్పులో ఎంత అవసరమో అంత ఉంచుకొని మిగతా భాగాన్ని వేరు చేసే విధంగా మధ్యలో ఒక 'గోడ కట్టండి'. అదే మీ తూర్పు కాంపౌండ్ కావాలి. అందులోకి వెళ్లటానికి వీలుగా తూర్పు ఈశాన్యంలో నాలుగు అడు గుల గేటు పెట్టుకోండి. మీ ఇంటికి సరైన కొలతలతో ప్రహరీ ఉంటే ఇల్లు గొప్పగా ఉంటుంది. అన్నీ చూపించుకొని సరి చేసుకోండి.

ఫ్రెంచ్ విండోలు పెట్టవచ్చా? అవి లెక్కలోకి వస్తాయా?

–సాధూరాం, కొండమడుగు

ఇంటికి విండోలు అవసరమే కానీ మొత్తానికి మొత్తం ఓపెన్‌గా కనబడాలనే విధానం ఇంటిని పూర్తిగా బయట పడేసినట్టుగా చేస్తుంది. ఇల్లును విలాసవస్తువు అనుకో వద్దు. ఇల్లు ఒక తల్లి లాంటిది. మంచి, చెడు కానుపు పానుపు, దుఃఖం సుఖం కలగలిసిన ఉగాది పచ్చడి లాంటిది కుటుంబ సంసారం. అంతా ఓపెన్ ఉండాలని పెద్ద పెద్ద ఫ్రెంచ్ విండోలు పడక గదులకు పెట్టడం మంచిది కాదు. అసలు విండో అనేది గోడకు రెండు అడుగుల ఎత్తులో పెట్టు కోవాలి. ఏ పురుగు, పాము తల ఎత్తి లోపలికి రావడానికి సాహసించదు. మీరు ఫ్రెంచ్ విండోలను హాలుకు పెట్టు కోండి. పడక గదులకు, కిచెన్‌కు పెట్టొద్దు. ఇంటిలో ఎంత టెంపరేచర్ ఉండాలి అనేది కిటికీలు నియంత్రిస్తాయి. ఆ ఫ్రెంచ్ విండోలు కూడా లెక్కలోకి వస్తాయి.

మీ ప్రశ్నలు పంపాల్సిన చిరునామా

'బతుకమ్మ', నమస్తే తెలంగాణ దినపత్రిక, ఇంటి.నం: 8-2-603/1/7,8,9, కృష్ణాపురం. రోడ్ నం: 10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500034.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 27

అల్లరి

ALLARI

మీకు తెలుసా?

- ప్రపంచంలో నియంతగా పేరొందిన హిట్లర్ తన చివరి రోజుల్లో శాకాహారాన్నే తినేవాడట. దీనికి రకరకాల కారణాలు చెబుతారు. వాటిలో ఒకటి.. ఆహారం కోసం జంతువులను హింసించడాన్ని భరించలేకపోవడమట!
- మన ఆహార పదార్థాల్లో సుదీర్ఘకాలం నిలువ ఉండేది తేనె ఒక్కటే. కొన్ని తవ్వకాల్లో వందల ఏండ్ల నాటి తేనె కూడా ఇంకా పాడవకుండా ఉండ టాన్ని శాస్త్రజ్ఞులు గమనించారు.

అక్కడ పావురాలకు దాణా వేశారో.. అంతే!

పెద్ద పెద్ద నగరాల్లో, పర్యాటక ప్రాంతాల్లో పావురాలు గుంపులుగా ఉంటాయి. వాటికి దాన వేస్తూ ఉంటారు పర్యాటకులు. ఫొటోలు కూడా దిగుతూ ఉంటారు. కానీ అమెరికాలోని శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో, ఇటలీలోని వెనిస్‌లో పావురాలకు మేత వేయడం నేరం. వాటికి తరచూ గింజలు వేయడం వల్ల వాటి వ్యర్థాలు నగరమంతా వ్యాపించి వ్యాధులకు కారణం అవుతున్నాయట. పైగా అవి ఆహారం కోసం మనుషుల మీదే ఆధారపడే పరిస్థితి వస్తుందట. వెనిస్‌లో వీటి వల్ల ప్రాచీన భవనాలన్నీ మరకలతో నిండిపోతున్నాయనీ, జనజీవనాన్ని ఇవి ఇబ్బంది పెడుతున్నాయని ప్రభుత్వాలు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాయి. వేరే దేశాల్లోనే కాదు.. మన హైదరాబాద్‌లో కూడా ఈ పావురాల్ల సమస్య ఉందని అంటున్నారు అధికారులు. పావురాల వల్ల రోగాలు ముఖ్యంగా శ్వాసకోస వ్యాధులు ప్రబలే ప్రమాదం ఉందంటున్నారు. అందుకే హైదరాబాద్‌లో పావురాలను కట్టడి చేయడానికి వాటికి దాన వేయొద్దు 'డు నాట్ ఫీడ్' పేరుతో జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు విస్తృత ప్రచారం చేస్తున్నారు.

రంగులు వేద్దాం

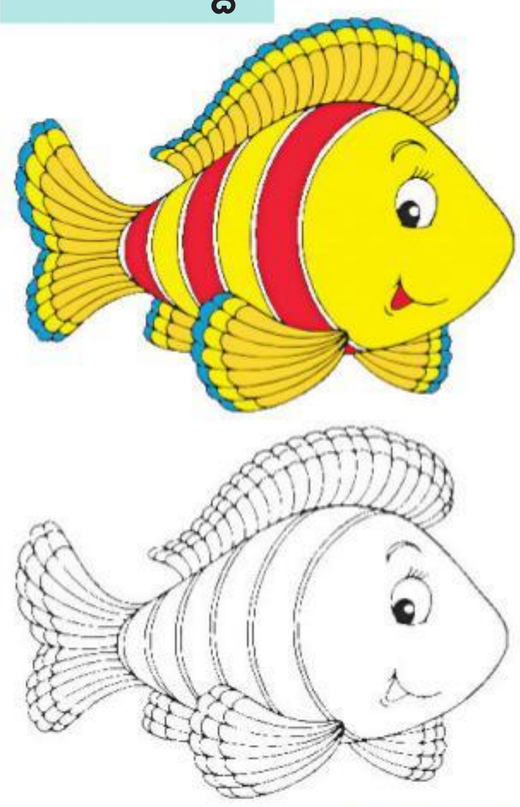

మంచిమాట

ఉన్నత లక్ష్యాన్ని సాధించే క్రమంలో తాత్కాలిక ఆనందాలను త్యాగం చేయాల్సిందే.

- డాక్టర్ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్

చిచ్చర పిడుగు

హాయ్ బుడుగులూ! మీరంతా అల్లరి పిల్లలే కదూ! కాదు కాదూ అద్భుతాలెన్నో చేసే చిచ్చర పిడుగులం అంటారా? అవును మీరు చిచ్చర పిడుగులే.. కానీ తమిళనాడుకు చెందిన ఈ చిచ్చర పిడుగు గురించి తెలిస్తే నిజంగా ఆశ్చర్యపోతారు. ఇంతకీ ఈ చిన్నారి ఏం చేసిందో తెలుసా?

తమిళనాడులోని చెన్నైకి చెందిన బాలిక సంజన. ఈమెకు ఐదేండ్లు. ఆర్చరీలో శిక్షణ తీసుకుంటుంది. ఈ పాప ఈ వయసులోనే ప్రపంచంలో ఎవరూ చేయని సాహసాన్ని చేసింది. మొన్న స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రోజున విల్లు చేతపట్టి 13 సెకన్లలో 111 బాణాలు విసిరి అందరినీ ఆశ్చర్యపరిచింది. అదీ తలకిందులుగా వేలాడి చేయడంతో అందరూ అవాక్కయ్యారు. ఇప్పటి వరకూ ఇలా ప్రపంచంలో ఎవరూ చేయలేదని కోచ్ సిహాన్ హుస్సెయినీ చెబుతున్నారు. సంజన రికార్డును గిన్నిస్ వరల్డ్ రికార్డుకు వాలిడేషన్ కోసం పంపుతున్నట్టు కోచ్ తెలిపారు. సంజన తండ్రి ప్రేమ్ ఈ రికార్డు పట్ల సంతోషం వ్యక్తం చేశాడు. సంజనను ఎప్పటికైనా ఒలింపిక్స్‌లోకి పంపుతామని అంటున్నాడు. పదేండ్లు వచ్చే వరకూ ప్రతీ స్వాతంత్ర్య దినోత్సం రోజున ఒక కొత్త రికార్డు సృష్టించేలా సంజనను ప్రోత్సహిస్తామని చెబుతున్నాడు. భవిష్యత్ ఒలింపిక్స్‌లో సంజన గోల్డ్ మెడల్ సాధించడమే లక్ష్యంగా శిక్షణ ఇస్తామని తండ్రి అంటున్నాడు.

దారి చూపండి

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 28

రాశి ఫలాలు

30-08-2020 నుంచి 05-09-2020 వరకు

గుడి ఉమా మహేశ్వరశర్మ సిద్ధాంతి
ఎం.ఎస్సీ., నిర్మల పంచాంగకర్త
నల్లకుంట, హైదరాబాద్., ఫోన్: 040-27651530
ఈ మెయిల్ : nirmalsiddhanthi@yahoo.co.in

మేషం

ఈ వారం కలిసివస్తుంది. చివరలో ఖర్చులు ఉంటాయి. భోజన సౌఖ్యం ఉంటుంది. ఆహార, ఆరోగ్య సూత్రాలను పాటిస్తారు. భార్యాపిల్లలతో సంతోషంగా గడుపుతారు. స్నేహితులు, ఆత్మీయుల చేయూత లభిస్తుంది. సేవా కార్యక్రమాలకు డబ్బు వెచ్చిస్తారు. సరైన సమయంలో నిర్ణయాలు తీసుకొంటారు. తలపెట్టిన పనులలో విజయం సాధిస్తారు. చాకచక్యంతో పనులు నిర్వర్తిస్తారు. ఆపదలో ఉన్నవారికి సహాయం చేస్తారు. ప్రశాంతంగా పనులు పూర్తి చేస్తారు. గృహోపకరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. అనవసర ఖర్చులు పెరగవచ్చు. సమస్యలను అధిగమిస్తారు. ఆర్థికస్థితి గతంలో కంటే మెరుగవుతుంది. వృత్తి పనులను సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. అభిరుచికి తగిన భోజనం చేస్తారు.

వృషభం

వారం మధ్య అధిక ఖర్చులు ఉంటాయి. ఆహారం పట్ల జాగ్రత్త పడండి. అందరితో సంతోషంగా గడుపుతారు. ఇంటా బయట సంతృప్తిగా ఉంటారు. సోదరులతో సత్సంబంధాలు పెంచుకొంటారు. పనులలో ఉత్సాహం ప్రదర్శిస్తారు. ఫలితాలు అనుకూలిస్తాయి. మంచివారితో పరిచయాలు పెరుగుతాయి. నలుగురిలో మంచిపేరు లభిస్తుంది. పట్టుదల, సహనంతో పనులు పూర్తి చేస్తారు. సోదరులు, మిత్రుల సహాయాన్ని వినియోగించుకొంటారు. వ్యాపారంలో లాభాలు స్థిరంగా ఉంటాయి. ప్రశాంత వాతావరణం ఉంటుంది. ఏకాగ్రతతో సాధన చేయడం వల్ల విద్యార్థులు చదువులో బాగా రాణించే అవకాశం ఉంటుంది. సంప్రదాయాలు, ఆచారాల పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ వహిస్తారు. పని భారం పెరుగుతుంది. అందరితో బాధ్యతాయుతంగా ఉండండి.

మిథునం

వారం ప్రారంభంలో అప్రమత్తత అవసరం. మిగతా రోజులు అనుకూలంగా ఉంటాయి. వృత్తి వ్యాపారాలలో పనిభారంతోపాటు బరువు బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. ఆహార సూత్రాలు పాటిస్తారు. ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. సమయస్ఫూర్తితో ఆలోచనలను ఆచరణలో పెడ్తారు. కార్యసాధనలో దీక్షా దక్షతలు ప్రదర్శిస్తారు. శుభకార్య ప్రయత్నాలు ముందుకు సాగుతాయి. శుభకార్యాలకు హాజరవుతారు. పదిమందితో జరిగే కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేప్పుడు అంటువ్యాధులు సోకకుండా తగు జాగ్రత్తలు పాటించడం అవసరం. ప్రయాణాలలో అలసట ఉంటుంది. ఖర్చులు ఉండవచ్చు. పెద్దల సలహాలను గౌరవిస్తారు. భక్తి, ఆత్మవిశ్వాసంతో పనులు చేస్తారు. మీకున్న మంచిపేరువల్ల పనులు నెరవేరుతాయి. ఆలోచనలను నలుగురితో పంచుకొంటారు.

కర్కాటకం

వారం మధ్యలో అధిక ఖర్చులు వుంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలం. ఇంట్లో అందరితో సంతృప్తిగా ఉంటారు. అందరితో స్నేహభావంతో మెలగుతారు. పెద్దల సహకారంతో పనులు నెరవేరుతాయి. ఆప్తులు, శ్రేయోభిలాషుల సలహాలను అమలు చేస్తారు. ఉన్నత భావాలు గలవారితో పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. పనులను ఆత్మవిశ్వాసం, పట్టుదలతో పూర్తి చేస్తారు. దైవిక సేవా కార్యక్రమాలలో శ్రద్ధాసక్తులతో పాల్గొంటారు. నూతనోత్సాహంతో పనులు చేస్తారు. తలచిన పనులు అనుకూలిస్తాయి. రావలసిన డబ్బు ఆలస్యంగా అందుతుంది. ఆర్థిక సర్దుబాట్లు అవసరం. వృత్తిద్వారా వచ్చే రాబడిలో పెరుగుదల ఉండక పోవడమేకాక ఖర్చులు పెరుగుతాయి.

సింహం

వారాంతంలో అధిక ఖర్చులు వుంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలంగా వుంటాయి. ప్రణాళికాబద్ధంగా, యుక్తితో పనులు చేస్తారు. అనుకూల ఫలితాలను పొందుతారు. నలుగురికి సహాయం చేస్తారు. సాంప్రదాయ జీవనశైలితో ఉంటారు. పెద్దలను గౌరవిస్తారు. దేవతా గురుభక్తి పెరుగుతుంది. బంధుమిత్రులతో సామరస్యంగా మెలగుతారు. వివాదాలకు దూరంగా ఉంటూ పనులు పూర్తి చేసుకొంటారు. గతంలో కంటే భూమి వ్యవహారాలు, వాహనాల వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉండవచ్చు. ప్రారంభించిన పనులు సమయానికి పూర్తవుతాయి. రుణంగా ఇచ్చిన డబ్బు చేతికి అందుతుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో ఆదాయం స్థిరంగా ఉంటుంది. పనులను శ్రద్ధతో చేస్తారు. విద్యార్థులకు ఉన్నత చదువులకు వెళ్లడానికి ఇది మంచి సమయం.

కన్య

వారాంతంలో కొంత ఎక్కువ ఖర్చులు వుంటాయి. మిగతా రోజులు సామాన్యంగా గడుస్తాయి. కొంత అనుకూలంగా ఉన్నా ప్రధాన గ్రహాల స్థితి ప్రతికూలంగా ఉంది కనుక, జాగ్రత్త అవసరం. పనులలో సహనం, పట్టుదల చూపితే అనుకూల ఫలితాలను పొందుతారు. బంధుమిత్రులతో అభిప్రాయ బేధాలు ఉండవచ్చు. స్నేహంగా ఉండటానికి ప్రయత్నించండి. అనవసర విషయాలలో తలదూర్చకుండా ఉండటం మంచిది. సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఖర్చులు పెరుగుతాయి. పనులు ప్రారంభించే ముందు మంచి చెడు ఆలోచన అవసరం. వివాదాలకు దూరంగా ఉండటం మంచిది. ఆహార సూత్రాలు పాటిస్తారు. ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. పనులలో సంతృప్తి ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో నైపుణ్యం చూపుతారు.

తుల

వారం ప్రారంభంలో అధిక ఖర్చులు ఉండవచ్చు. మిగతా రోజులు అనుకూలంగా ఉంటాయి. పరిస్థితులకు అనుగుణమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల సత్ఫలితాలు పొందుతారు. ఆస్తుల వివాదాలకు పరిష్కార మార్గం లభిస్తుంది. బంధుమిత్రులు, వ్యాపార భాగస్వాముల సహకారం లభిస్తుంది. వృత్తి ఉద్యోగాలలో ఆదాయం స్థిరంగా, సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. ఉత్సాహంతో పనులు చేస్తారు. అధికారుల ఆదరణతో స్థిరత్వం సాధిస్తారు. వ్యాపారం లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఆప్తుల నుండి మంచి సలహాలు పొందుతారు. ఆలోచనలను ఆచరణలో పెడ్తారు. వాహనాల పనులు నెరవేరుతాయి. ప్రేమానురాగాలతో సంతోషంగా ఉంటారు. పేరు ప్రతిష్టలుగల వ్యక్తుల సాహచర్యంతో కార్యసాఫల్యతను సాధిస్తారు. పై అధికారులు, సహోద్యోగులతో సామరస్యంగా ఉంటారు.

వృశ్చికం

వారం మధ్యలో ఎక్కువ ఖర్చులు వుంటాయి. మిగతా రోజులు అనుకూలంగా వుంటాయి. ఉత్తేజంతో పనులు చేస్తారు. కొత్త పనులు ప్రారంభిస్తారు. వృత్తి, వ్యాపారం, ఉద్యోగాలలో రాబడి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. వస్త్ర వస్తువులను కొంటారు. పొదుపు చేస్తారు. పెట్టుబడులపై మనసు నిలుపుతారు. డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. కొత్త పనులు ప్రారంభిస్తారు. చదువులో రాణిస్తారు. అనుకూల ఫలితాలు సాధిస్తారు. ఉన్నత విద్యకై చేసే ప్రయత్నాలు అన్ని విధాలుగా కలిసి వస్తాయి. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. స్థిరత్వానికి పట్టుదలతో పనిచేస్తారు. పనులు సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. శ్రమకు తగిన ప్రతిఫలం వుంటుంది. ప్రభుత్వ రాజకీయ కోర్టు పనులలో అనుకూలం. బంధుమిత్రులతో సత్సంబంధాలు కలిగి ఉంటారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 29

ధనుస్సు

వారం మధ్యలో వృథా ఖర్చులు వుంటాయి. జాగ్రత్త వహించండి. మిగతా రోజులు సామాన్యంగా గడుస్తాయి. గ్రహస్థితి ప్రతికూలంగా ఉంటుంది. పనులలో ఆలస్యం కావచ్చు. ద్విగుణీకృత ప్రయత్నం, శ్రమ అవసరం. స్థిరమైన ఆలోచనలతో పనులు చేస్తారు. ప్రతి చిన్న పనికి సమయం వెచ్చించవలసి రావచ్చు. రావలసిన డబ్బు చేతికి అందడంలో కొంత ఆలస్యం అవుతుంది. ఆదాయ మార్గాలపై మనసు పెట్టాలి. వ్యాపార విధానంలో మార్పు చేసుకోవాలి. వృథా ఖర్చులు ఉండవచ్చు. ఖర్చుల నియంత్రణ అవసరం. ఆర్థిక సర్దుబాట్లు చేసుకోవాలి. విద్యార్థులు ఏకాగ్రతతో శ్రమిస్తే అనుకూల ఫలితాలు ఉంటాయి. శుభకార్య ప్రయత్నాలలో మంచివారితో స్నేహం కలిసివస్తుంది. లక్ష్య సాధనా స్ఫూర్తితో పనులు చేయాలి.

మకరం

వారాంతంలో వృథా ఖర్చులు ఉండవచ్చు. మిగతా రోజులు అనుకూలం. బంధుమిత్రులతో సత్సంబంధాలు వుంటాయి. సలహాలు, సంప్రదింపులతో పనులు నెరవేరుతాయి. పెద్దలు, కుటుంబసభ్యులతో సంతోషంగా ఉంటారు. అనుభవాలను పంచుకొంటారు. వ్యాపార పెట్టుబడులు వాయిదా వేసుకొంటారు. తాత్కాలిక లాభాలు వచ్చే పనులు చేస్తారు. అనుకూల ఫలితాలు వుంటాయి. అనవసర చర్చలకు దూరంగా ఉంటూ పనులపై మనసు నిలుపుతారు. నలుగురిలో మంచిపేరు సంపాదిస్తారు. వాహనాలపై ఖర్చులు పెరుగుతాయి. పనివారితో తరచూ ఇబ్బందులు ఉండవచ్చు. డబ్బు విషయంలో వివాదాలు, మనస్పర్ధలు తలెత్తుతాయి. శుభకార్య ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. శుభకార్యాల వల్ల ఖర్చులు పెరుగుతాయి.

కుంభం

వారం ప్రారంభంలో అనవసర ఖర్చులు ఉండవచ్చు. మిగతా రోజులు అనుకూలం. పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయాలు తీసుకొంటారు. ఆరోగ్యంతో ఉత్సాహంగా, సంతృప్తిగా ఉంటారు. కుటుంబ పెద్దలు, భార్యా పిల్లలతో సంతోషంగా గడుపుతారు. కొత్త సమస్యలు పెరుగవచ్చు. పనులలో ఆటంకాలు ఆలస్యంగా పూర్తవుతాయి. గృహనిర్మాణం వివాహాది శుభ కార్యప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి అనుకున్నంతగా అనుకూలంగా ఉండక పోవచ్చు. ఉద్యోగంలో అస్థిరత ఉండవచ్చు. స్థిరత్వం కోసం ప్రయత్నాలు అవసరం. పనిలో నైపుణ్యాన్ని పెంచుకోవాలి. అందరి సహకారంతో పనులు పూర్తి చేస్తారు. పెట్టుబడులకు తగిన ప్రతిఫలం పొందుతారు. ఆదాయం పెరుగుతుంది. వ్యాపారం గతంలోకంటే ఎక్కువ లాభదాయకంగా ఉంటుంది.

మీనం

వారం ప్రారంభంలో ఆహారం పట్ల జాగ్రత్త పడండి. మిగతా రోజులు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఇతరులకు ఇచ్చిన డబ్బు చేతికి అందుతుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో రాబడి స్థిరంగా ఉంటుంది. ఆర్థిక పరిస్థితి బలపడుతుంది. సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి. సంతోషంగా ఉంటారు. పాత పనులను పూర్తి చేస్తూ కొత్త పనులను ప్రారంభిస్తారు. పెద్దల సలహాలతో పనులు నెరవేరుతాయి. గత పెట్టుబడులవల్ల ఆదాయం పెరుగుతుంది. శుభకార్య ప్రయత్నాలు కలిసివస్తాయి. విద్యార్థులు శ్రమిస్తే చాలా మంచి ఫలితాలు పొందుతారు. ఉద్యోగం స్థిరంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో లాభాలు ఉంటాయి. లక్ష్య స్ఫూర్తితో, ప్రణాళికాబద్ధంగా పనులు చేస్తారు.

మరింతగా.. మష్రూమ్!

మష్రూమ్ బెజులె

కావాల్సినవి :

మష్రూమ్స్ : ఒక కప్పు, **కార్న్‌ఫ్లోర్ :** రెండు టీస్పూన్లు, **బియ్యం పిండి :** రెండు టీస్పూన్లు, **పచ్చిమిర్చి :** రెండు, **గరం మసాలా :** పావు టీస్పూన్, **మిరియాల పొడి :** పావు టీస్పూన్, **అల్లం, వెల్లుల్లి పేస్ట్ :** అర టీస్పూన్, **వెల్లుల్లి పాయ ముక్కలు :** పావు టీస్పూన్, **కరివేపాకు :** ఒక రెమ్మ, **కారం :** అర టేబుల్‌స్పూన్, **నిమ్మరసం :** అర టేబుల్ స్పూన్, **ఉప్పు, నూనె :** తగినంత

తయారీ : మష్రూమ్‌లను కడిగి సగానికి కట్ చేసి పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఒక గిన్నెలో కార్న్‌ఫ్లోర్, బియ్యం పిండి, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, గరం మసాలా, మిరియాల పొడి, అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్, వెల్లుల్లిపాయ ముక్కలు, కరివేపాకు, కారం, నిమ్మరసం, ఉప్పు వేసి బాగా కలుపాలి. నీళ్లు పోసి బజ్జీ మిశ్రమంలా చేయాలి. ఇప్పుడు ఈ పిండిలో మష్రూమ్‌లను వేసి ఒక నిమిషం ఉంచాలి. ఈలోపు కడాయిలో నూనె పోసి నూనె వేడయ్యాక.. ఒక్కో మష్రూమ్‌ని ఎర్రగా అయ్యే వరకు కాల్చుకోవాలి. కరకరలాడే ఈ స్నాక్ ఐటమ్ రెడీ అయిపోతుంది.

మష్రూమ్ పచ్చడి

కావాల్సినవి :

మష్రూమ్స్ : పది, **నూనె :** అర కప్పు, **పసుపు :** పావు టీస్పూన్, **నువ్వుల పొడి :** ఒక టీస్పూన్, **ఆవాల పొడి :** ఒక టీస్పూన్, **కారం :** ఒక టేబుల్‌స్పూన్, **నిమ్మరసం :** రెండు టేబుల్‌స్పూన్స్, **ఉప్పు :** తగినంత

తయారీ :

మష్రూమ్‌లను రెండు ముక్కలుగా కట్ చేసి పక్కన పెట్టుకోవాలి. కడాయిలో కొద్దిగా నూనె పోసి మష్రూమ్‌లను కొద్దిగా వేయించుకోవాలి. మష్రూమ్‌లు రంగు మారిన తర్వాత పసుపు, నువ్వుల పొడి, ఆవాల పొడి, కారం, ఉప్పు, నిమ్మరసం వేసి బాగా కలుపాలి. దీన్ని ఒక గాలి చొరబడని డబ్బాలో ఉంచాలి. వారం నుంచి పది రోజుల వరకు ఈ పచ్చడి నిల్వ ఉంటుంది.

సంజయ్ తుమ్మ, సెలబ్రిటీ షెఫ్

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 30

నవలిక-7

బ్రహ్మ చేతి చలువ పుణ్యమా అని, మంగయ్య ఎన్నికలలో నిలబడటమే కాదు... అవాంతరాలన్నింటినీ అవకాశాలుగా మార్చుకొని సభలోకి అడుగుపెట్టాడు. ఏకంగా మంత్రిపదవినీ అందుకున్నాడు. అక్కడితో ఆగాడా! ఊహూ 'ముఖ్యమంత్రి మంగయ్య'గా చరిత్ర సృష్టించాడు. మంగయ్య భాగ్యాన్ని చూసిన దేవతలకి ఒళ్లు మండిపోయింది. ఓ అనూహ్యమైన కోరికతో సరస్వతి దేవిని తమ ప్రతినిధిగా బ్రహ్మ వద్దకు పంపారు. అదేమిటంటే...

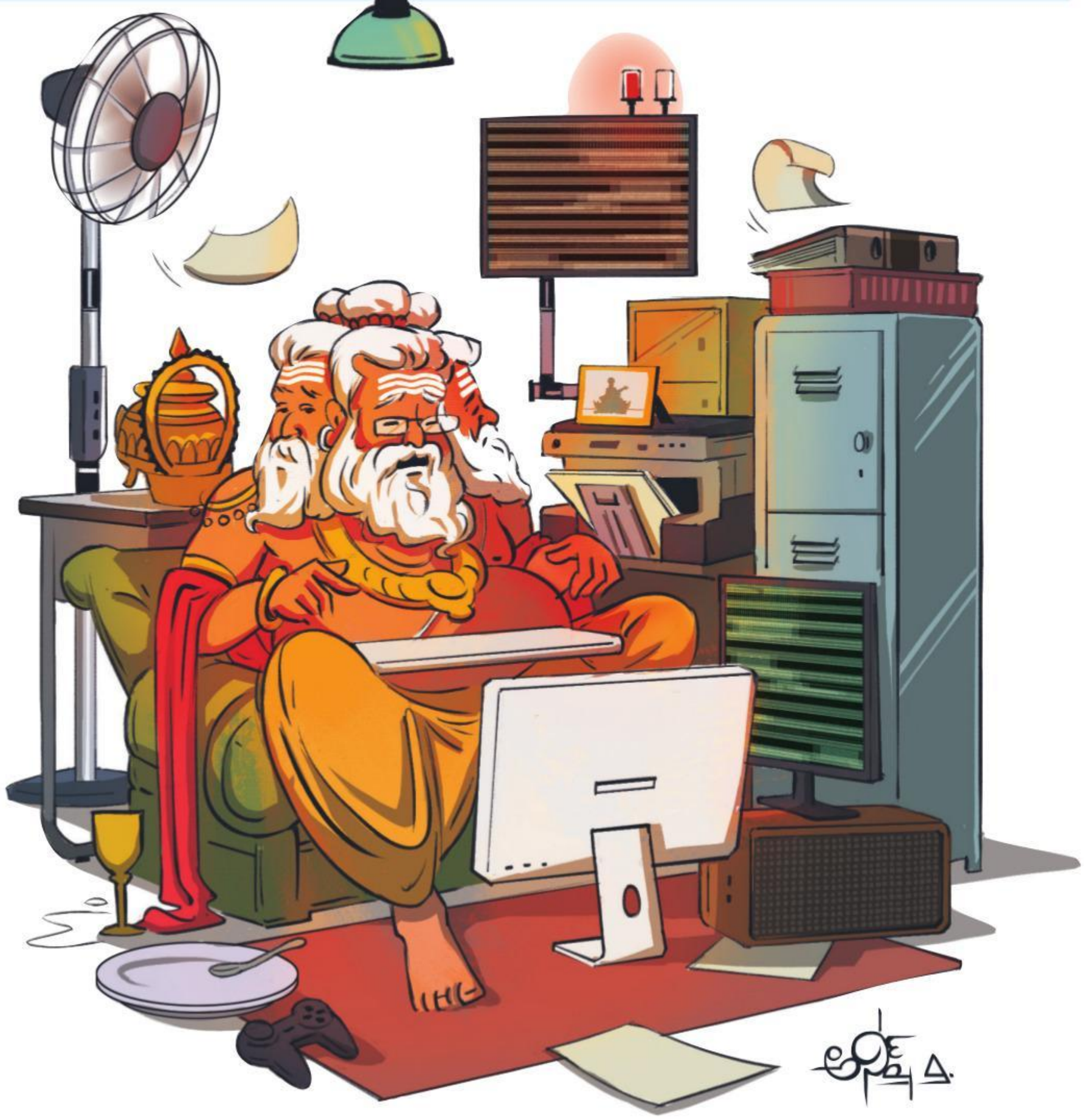

మంగయ్య అదృష్టం

...

పి.వి. నరసింహారావు

ఇంతే ఇంత నిర్ణాయకమైన తగాదాలో రెండవ ముఠావారు మాత్రం గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చుంటారా? బ్రహ్మాదులైన ఆ ముఠావారు కూడా ఢిల్లీ నాయకుల ఆలోచనల పై బ్రహ్మాండంగా ఒత్తిడి తేసాగారు. వాళ్ళ ఒత్తిళ్ళకూ ప్రతి ఒత్తిళ్ళకూ మధ్య అందరికీ పిచ్చెత్తినంత పనైంది. అసలీ ప్రచారంలో ఏమైనా అర్థముందా? నిన్నటి వరకూ మంత్రిగా పనికి వచ్చిన వ్యక్తి నేడు ముఖ్యమంత్రవడానికి పనికి రాడన్న వితండవాదంలో ఏం పస ఉంది? ఇందుకు తగు ఆధారమేమి? కాస్త లోతులోకి వెళ్ళి చూస్తే మంగయ్యకు విరుద్ధంగా ఏదో విదేశీ 'హస్తం' తప్పక ఉందనే స్పష్టమౌతుంది. ఇంతటి వ్యతిరేక ప్రచారపు దుమారం రేబవళ్ళు రేపుతున్నారంటే అది ఊరికేనే ఎలా సాధ్యం? ఒక్క వ్యక్తిమీద అంత గొంతు వరకు అంతటి అక్కసు ఎవ్వరికుంటుంది? ఏమైనా సరే, దీంట్లో పెద్ద కుట్ర ఏదో ఉండి తీరాలి, ముమ్మాటికీ! ... ఇక మంగయ్య గత చరిత్ర మాటా? పిత్రార్జితాలు వగైరా ఏమీ లేకుండా అచ్చంగా సొంత కృషిపైన 'ఇంతింతై వటుడింతయై' అన్నట్టు పెరిగిన ప్రతి వ్యక్తిలోనూ ఇలాగే మచ్చలేవో చూపిస్తుంటారు ఓర్వలేని

www.readwhere.com

వాళ్ళు. ఆ పాత కథలే తవ్వి చూస్తే పవిత్రుడుగా తేలేదెవడు? ఇంటింటా మంటి పొయ్యేగా కనిపించేది?... ముఖ్యమంత్రిని మార్చక తప్పదని నిర్ణయం జరగ్గానే ఎన్ని కోణాల నుంచి చూచినా దృష్టి అంతటా తిరిగి తిరిగి మంగయ్య పైనే కేంద్రీకృతమైంది. సరైన ప్రత్యామ్నాయ మేమీ కనిపించలేదు. చివరకు అది ఏ దేవతల వైష్ణవమాయో కాని మంగయ్య ఒక్కడే ధ్రువతారలా కనపడ్డాడు... ఇంకేం చెప్పాలి? దిక్కులు పిక్కటిల్లగా రోదసి రోదిస్తుండగా, వ్యతిరేక దేవతలు ఆర్తనాదాలు చేస్తుండగా, పార్టీలో నూటికి నూరుపాళ్ళు ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో నాయకుడుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా అవతరించాడు మంగయ్య.

పదవినలంకరించడమే తడవుగా మంగయ్య గుణగణాలు కొల్లలు కొల్లలుగా పత్రికల పుటల్లో అనంత ధారలై రాసాగాయి. మంగయ్యకు కూడా తనలో ఇంత సుగుణ సంపద కుదించి కుదించి ఉందని తత్పూర్వం తెలియదు. చూస్తూ చూస్తూనే మంగయ్య జీవిత చరిత్ర అధికారికంగా వెలువడింది. విశుద్ధ కల్పిత కథా సాహిత్యం కోవలోకి సునాయాసంగా చేరే ఆ చరిత్రలో మంగయ్యనొక ఆదర్శ మనిషిగా చిత్రించడం అత్యంత విజయవంతంగా జరిగింది. చరిత్రకారుడు స్పష్టంగా చెప్పకనే చెప్పబూనిందేమంటే మంగయ్యకూ మహా విష్ణువుకూ మధ్య మహా ఐతే బెత్తెడెడం ఉంటే ఉండొచ్చని!... మేధావి వర్గానికి మంగయ్య ప్రత్యేకంగా నచ్చాడు. వారిలో ప్రతి ఒక్కడికీ ముఖ్యమంత్రికన్న తానే తెలివితేటల్లో మిన్న అనిపించుకునే మహదవకాశం దొరికింది. ప్రభుత్వోద్యోగులకు భలే హాయిగా ఉంది; వారు నందంటే నంది, పందంటే పంది– అని అంగీకరించే ముఖ్యమంత్రి దొరికాడు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే కిందివారు వ్యతిరేకిస్తుంటే పై అధికార్లు మంగయ్యకు పరమ భక్తులైనట్టు కనిపించారు. అనతి కాలంలోనే ఇలా వెలిగింది ముఖ్యమంత్రి మంగయ్య ప్రభ!

* * *

సత్యలోకంలో అర్ధరాత్రి, సృష్టి మంత్రాలయంలో భాగ్యలేఖన శాఖ కార్యాలయంలో ఆసీనుడై ఉన్నాడు బ్రహ్మదేవుడు. మహా పర్వతాకారంలో ఉన్న కంప్యూటర్లు అగణిత సంఖ్యలో బ్రహ్మాండ మంతటి నించీ సమాచారాన్ని జీర్ణించుకుంటూ కోట్లాది క్రెడిట్ కార్డులను ఎక్కడా ఆగనివ్వక ముందుకు తోసేస్తున్నాయి. ఎక్కడైనా సందేహం వస్తే వెంటనే ఒక ఎర్రదీపం బ్రహ్మగారి నాలుగు ముఖాల ముందు వెలగడం, ఆయన దాన్ని చూచిన క్షణంలోనే సమాధానం సంకల్పించడం, అలాగే కార్డులో సవరణ జరిగి అది ముందుకు సాగిపోవడం... జరిగిపోతోంది.

అనేక సంవత్సరాల క్రితం ఆ మంగయ్య అనే దౌర్భాగ్య మానవుడి మూలాన తనతో కలహించి తన ప్రియ అర్ధాంగి సరస్వతి వెళ్ళిపోయినప్పటి నుంచి బ్రహ్మదేవుడు సన్యస్త జీవనం గడుపుతున్నాడు. ఒంటరితనాన్ని మరచిపోవాలని మరీ అధికంగా పనిచేస్తూ అప్పుడప్పుడు తన అదృష్టాన్ని గురించి కూడా వితర్కిస్తుండేవాడు. ఆ మూర్ఖ దేవతలు అకారణంగా తనతో దెబ్బలాడి అందరికీ బాధ కలిగిస్తున్నారే కానీ వాస్తవాన్నెందుకు గుర్తించరు? ఆ మంగడి వెంట పడి తమ దైవత్వాన్నెందుకు కళంకితం చేసుకుంటున్నారు? ఇలా అనుకున్న మరుక్షణం తనంత తానే తేరుకుని, చిరునవ్వుతో, 'కానున్నది కాకుండునా?' అన్న తన విషయాన్ని తానే ఉటంకిస్తూ సమాధానం చెప్పుకుంటుండేవాడు.

ఇక కొద్ది సేపట్లో విశ్రమించబోతున్న బ్రహ్మకు వెయ్యి ఉరుములు ఒక్కుమ్మడి గర్జించినంత కర్ణబేధక ధ్వని వినవచ్చింది. ఆ మహా కంప్యూటర్లు ఎక్కడివక్కడ స్తంభించిపోయాయి. వాటి లోంచి అర్థం పర్థం లేని పిచ్చి గుర్తులు, గార్బేజ్ అనబడేవి ప్రహహించసాగాయి. బ్రహ్మాండంలో పుట్టిన అస్తవ్యస్తత వల్ల సృష్టి సమస్తం తునాతునకలౌతుందనిపించింది. మెల్లగా ముందుకు నడుస్తున్న బ్రహ్మ ఎక్కడివాడక్కడే నిలిచిపోయాడు. గతంలో ఆయన ఎన్నో మహా సంకటాల నెదుర్కొన్న దిట్ట. కానీ ఈ మారిదేదో అసాధారణ విపత్తులా కనిపించింది... మీదు మిక్కిలి ఇదంతా క్షణంలో జరిగిపోయింది, నిదానించి చూడకమునుపే....

కొద్ది క్షణాల్లో సరస్వతి ఆదరాబాదరా ప్రవేశించింది. చూస్తేనే భయం గొలిపే ప్రేతాకారం, చింపిరిజుట్టు, లొందలు పడ్డ చెక్కిళ్ళు, కన్నీరు కార్చి కార్చి వాచిన కళ్ళు, వీణా తంత్రులు తెగిపోయి వినడుతున్న అపస్వరాలు... హృదయ విదారకమైన ఆ విషాదమూర్తిని చూడలేక బ్రహ్మ కళ్ళు దుఃఖాతిరేకంతో చెమ్మగిల్లాయి.

ఆప్యాయంగా మాట్లాడి ఆమెనోదార్చడానికి బ్రహ్మ ఎంతో ప్రయత్నించాడు. కానీ ఆమె ఏమీ వినిపించుకోక ''మేమందరం ప్రాణత్యాగం చేయబోతున్నాం. ఇప్పుడే. వెంటనే!'' అని బిగ్గరగా అరిచింది. ఆమె ఇంకేమేం మాట్లాడుతోందో ఎవ్వరికీ అర్థం కాలేదు. కంప్యూటర్ల లోంచి వస్తున్న గార్బేజిలాగే వినపడుతోంది.

ఆమె మనస్థితి చూచి వెంటనే ఏదో ఉపాయం చేయకపోతే మహా ప్రమాదం వాటిల్లుతుందని గ్రహించాడు బ్రహ్మ. కంప్యూటర్లన్నీ 'జామ్' ఐపోయాయి. ఏ సమాచారమూ స్పష్టంగా అందడం లేదు. అంతా అయోమయం. బ్రహ్మదేవుడు తన దివ్య దృష్టిని ప్రయోగించి పరిస్థితిని పరికించే ప్రయత్నం చేశాడు. దాదాపు ఉన్మత్త స్థితిలో ప్రేలాపిస్తున్న భార్య నుంచి కూడా అతి కష్టంతో సమాచారం సేకరించాడు కొద్దికొద్దిగా చివరకు తేలిందేమంటే అక్కడ ఆ 'జామై' న కంప్యూటర్లకు అవతలి వైపున కోట్లాది సంఖ్యలో చితులు సిద్ధం చేయబడి ఉన్నాయి. మంగయ్య వ్యవహారంలో తమకు జరిగిన ఘోర పరాజయాన్ని సహించలేక బ్రహ్మ విరోధి దేవతలందరూ చితా ప్రవేశం చేసి అసువులర్పించడానికి సన్నద్ధులై నిలిచి ఉన్నారు. తమకూ, తమ మాతృదేశమైన భారతదేశానికీ, ఇకమీద మంచి అనేదేదీ ఉండదన్న తిరుగులేని నిష్కర్షకు వచ్చి ఈ నిర్ణయం చేసినట్టు స్పష్టమైంది.

* * *

అయితే ఇందులో ఒక పెద్ద చిక్కు వచ్చి పడింది. దేవతలవడం చేత ఆత్మహత్య చేసుకుందామన్నా వాళ్ళకు చావు రాదు. – ఇష్టమున్నా, లేకున్నా వాళ్ళు అమరులు. అంచేత వాళ్ళ అమరత్వాన్ని సృష్టికర్త అయిన బ్రహ్మదేవుడు ఉపసంహరిస్తే తప్ప వాళ్ళ ప్రాణత్యాగ కార్యక్రమం నెరవేరదు. దానికొరకే తక్కిన వారందరూ కలిసి సరస్వతిని బ్రహ్మ దగ్గరికి తమ అమరత్వోపసంహరణార్థం సిఫార్సుకు పంపారు.

ఎంత గంభీర సమస్య ఎదురైందో బ్రహ్మదేవుడు అర్థం చేసుకున్నాడు. ముప్పై మూడు కోట్ల దేవతల ప్రాణాలతో పాటు తన భార్య బుద్ధి సంతులనం సమస్య కూడా. సమస్య దేవజాతికి ప్రమాదం. బ్రహ్మ వెంటనే అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశించాడు. అక్కడ కోట్లాది చితులు మండుతూ కనిపించాయి. దేవతలు వాటిలో ప్రవేశించడమే తరువాయి. చితుల్లోంచి అగ్నిహోత్రుడు సృష్ట్యాది నుంచి ఎన్నడూ అంటుకొని ఎరుగని ఆ దేవతలందర్నీ క్షణంలో మింగేయ డానికి నాల్కలు చాస్తున్నాడు. దేవ సమూహానికి మున్ముందు బృహస్పతి చేతులు జోడించి నిలిచి ఉన్నాడు. వారందరి శోభ బ్రహ్మదేవునికి నివేదించడానికి ఆయనను ఆయత్తం చేశారు. ఆయన తల వంచి 'ఓ సృష్టి

అనేక సంవత్సరాల క్రితం ఆ మంగయ్య అనే దౌర్భాగ్య మానవుడి మూలాన తనతో కలహించి తన ప్రియ అర్ధాంగి సరస్వతి వెళ్ళిపోయినప్పటి నుంచి బ్రహ్మదేవుడు సన్యస్త జీవనం గడుపుతున్నాడు. ఒంటరితనాన్ని మరచిపోవాలని మరీ అధికంగా పనిచేస్తూ అప్పుడప్పుడు తన అదృష్టాన్ని గురించి కూడా వితర్కిస్తుండేవాడు.

కర్తా! ఓ చతురాననా! ఓ విరించీ! ఓ మహానుభావుడా! మీకు తెలియనిదేమీ లేదు. నేనింకేమి చెప్పను?' అని వినమ్రంగా విన్నవించాడు.

''ఔను గురూజీ! నేనంతా గ్రహించాను. మీకదంతా చెప్పవలసిన శ్రమ ఇవ్వదలచలేదు. గురూత్తమా! దేవసహచరులారా! శ్రద్ధతో వినండి. మీలో ప్రతి ఒక్కరికీ పరాజితుడైనట్టనిపిస్తోంది. కానీ నా అభిప్రాయంలో అలా అనుకోవడానికి ఎలాంటి ఆస్కారం ఉండకూడదు. దేవతల మధ్య నిజాయితీతో వచ్చిన ఒకానొక అభిప్రాయ భేదాన్ని పరిష్కరించడానికే మంగయ్య వ్యవహారాన్ని 'టెస్ట్ కేస్'గా మనమందరమూ గ్రహించాం. ఆ వ్యవహారంలో ఎవరేమైనా చేయవచ్చని మనమే నిర్ణయించింది మరిచిపోయారా? ఆ టెస్ట్ ఉద్దేశం నెరవేరింది. భాగ్యలేఖన శాఖ శాసించినట్టు జరగడం అనివార్యమని తేలిపోయింది.

(ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక సౌజన్యంతో)

(తరువాయి వచ్చేవారం..)

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 32

పుస్తక సమీక్ష

'పుస్తకం గొప్పదనం అందులోని విషయం మీద ఆధారపడదు. అది మనకు అందించే ఆలోచన మీద ఆధారపడి ఉంటుంది'
- మహాత్మా గాంధీ

మట్టి తడిసిన వాసన

పిడికెడు మట్టిని చేతపట్టినప్పుడు... అది మనకు కవిత్వం వినిపిస్తే ఎలా ఉంటుంది. కాలి కింది ధూళి రేణువేదో అక్షరాన్ని పలికిస్తే ఎలా ఉంటుంది. అలా ఉంటుంది ఈ కవి వచనం. 'ఈ లోకంలో కవిత్వముండని క్షణం/ అక్షరం శిథిలమైన మరు క్షణం/ పంచభూతాల్లోకి నన్ను నేను/ పరమాణువులుగా విసిరేసుకుంటాను' అంటూ తన అస్తిత్వం అక్షరమే అని చెప్పుకునే అరుదైన కవి. 'ఈనాడు నేను జీవిస్తున్నానంటే, రేపు నువ్వొస్తావనే కదా' అని విరహగీతాలు పాడినా... మాటిమాటికీ మట్టి వైపే పరుగు తీస్తాడు. ఒక్కసారైనా మట్టినై పుట్టాల నుంది/ నదులరక్తంలో అడుగంటి కలిసిపోయి/ పచ్చగా నవ్వాలనుంది... అంటూ పలవరిస్తాడు. చాలా తేలికైనా పదాలతో, సూటిగా సాగే వాక్యాలతోనే చురుక్కుమనే తాత్వికతను పలికిస్తాడు. ఇటు అభ్యుదయం.. అటు ప్రణయం, ఓవైపు భావుకత... మరోవైపు వైరాగ్యం! మనసు స్పందించిన ప్రతి సందర్భానికీ అక్షరంలోకి మార్చిన కవి ఇతను. 'మట్టి పైన మానవునికెంత ఆశో/ మనిషి అంటే కూడా/ మన్నుకు అంతే మమకారం' అంటూ అంతిమసత్యాన్ని చాటిన వేదాంతి ఇతను.

మట్టినై పుట్టాలనుంది

రచయిత: డా॥ బి.బాలకృష్ణ
పుటలు: 128 **వెల:** 80/-
ప్రతులకు: 040-27678430

కొన్ని మంచి కథలు

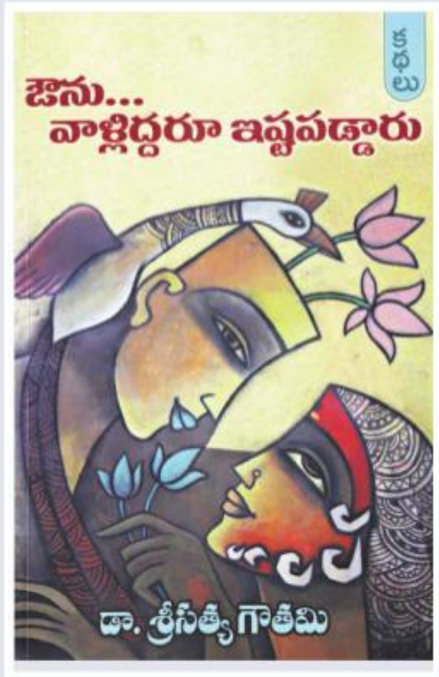

'ప్రకృతీ స్త్రీయేగా! అందుకే స్త్రీ జీవితం కూడా ఆ ప్రకృతికి ఎంతో దగ్గరగా ఉంటుంది' అనే వాక్యాలతో మొదలవుతుందీ పుస్తకం. ఈ సంపుటిలో పరుచుకున్న వస్తువేదో చెప్పకనే చెబుతుంది. ఇందులో దాదాపుగా ప్రతి కథా, మహిళలకు సంబంధించినవే. కానీ వేటికదే వైవిధ్యంగా కనిపిస్తుంది. ఇంతకు ముందు చూసీచూడకుండా వదిలేసిన పార్శ్వమేదో కళ్లకు కనిపిస్తుంది. భర్త చేతిలో మోసపోయిన 'లక్ష్మమ్మ' తిరిగి తన కాళ్ల మీద నిలబడే నిబ్బరాన్ని సాధించే 'ఆమె లాగా ఎందరో', స్నేహితురాలి మరణంతో తల్లడిల్లిన పాప మనసును పలకరించే 'ఉగాది', ఫేస్‌బుక్ వ్యామోహం మీద సంధించిన సెటైర్ 'వలలో చేపలు'... ఈ సంపుటిలోని 16 కథలూ అలరిస్తాయి. అమెరికాలో స్థిరపడ్డారు కాబట్టి, కొన్ని కథల్లో అక్కడి జీవితాలను కూడా పరిచయం చేస్తారు. తన తొలి కథాసంపుటితోనే మంచి రచయిత్రిగా నిరూపించుకున్నారు.

ఔను వాళ్లిద్దరూ ఇష్టపడ్డారు

రచయిత్రి: శ్రీసత్య గౌతమి
పుటలు: 216 **వెల:** 100
ప్రతులకు: ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలు

మరో మజిలీ

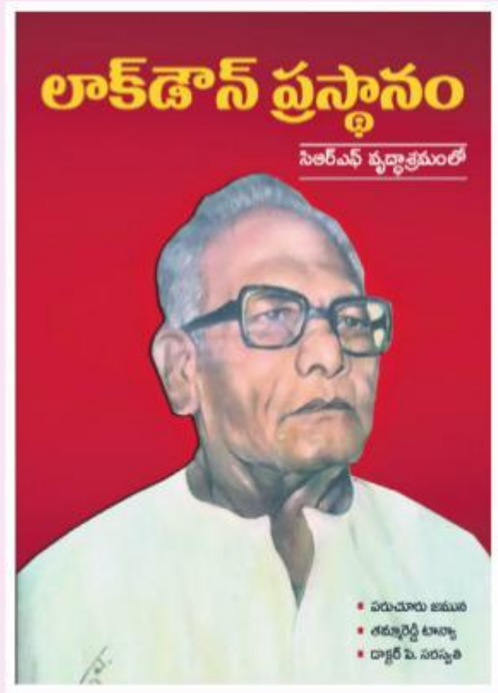

కొవిడ్ ప్రాణాంతకం. నిజమే! ఏమరపాటుగా ఉంటే... శ్వాసను లాగేసుకుంటుంది. కాదనలేం! కానీ జీవితపు విశ్రాంతి దశలో ఉన్నవారి పట్ల ఈ వైరస్ మరింత కర్కశంగా ప్రవర్తిస్తుంది. ఒకవైపు త్వరగా వైరస్ సోకే ప్రమాదం, మరోవైపు లాక్‌డౌన్ వల్ల ఒంటరితనం.... వృద్ధులకి శాపంగా మారింది. ఇది వాళ్లకి ఓ యుద్ధమే! దాన్ని చిరునవ్వుతో ఎదుర్కొన్నారు వీళ్లు. చంద్రరాజేశ్వరరావు ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో నడిచే వృద్ధాశ్రంలోని సభ్యులు. ఆ విశేషాలని మనతో పంచుకుంటున్నారు. లాక్‌డౌన్ సమయంలో ఎలాంటి ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు, సమైక్యంగా దాన్ని ఎలా ఎదుర్కొన్నారో చెబుతున్నారు. వృద్ధాశ్రమంలో ఉంటున్న కొందరి పరిచయాలు కూడా కనిపిస్తాయి. వేర్వేరు నేపథ్యాల నుంచి వచ్చి, ఇక్కడి నలుగురిలో ఒకరిగా మారిపోయిన జీవితాలెన్నో అబ్బురపరుస్తాయి. వీటితో పాటు ఆ సంస్థ పూర్వాపరాలు, కొవిడ్ లాంటి వైరస్‌ల చరిత్ర, కరోనా నుంచి నేర్చుకున్న పాఠాలు... ఈ పుస్తకాన్ని సమగ్రంగా మార్చేశాయి.

లాక్‌డౌన్ ప్రస్థానం

పరుచూరు జమున, తమ్మారెడ్డి టాన్య, పి. సరస్వతి
పుటలు: 44 **వెల:** 50/-
ప్రతులకు: చంద్రరాజేశ్వరరావు ఫౌండేషన్, హైదరాబాద్-84

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 33

చిన్న తెర

నయా హంగామా!

టీవీ చానెళ్లు.. యూట్యూబ్.. ఇతర ఓటీటీలలో కొత్త కంటెంట్ కోసం ప్రేక్షకులు ఎదురుచూస్తున్నారు.. నటీనటులు కూడా కొత్తగా ఉండేలా ప్రయత్నిస్తున్నారు.. అంతేకాదండోయ్.. కొత్త జనరేషన్ కూడా ఈ కొత్త ప్రపంచానికి స్వాగతం పలుకుతున్నది.. కొత్త కొత్త విశేషాలతో పాటు.. మన నటులు ఏం చేస్తున్నారు? వారి పనుల గురించి కూడా చెప్పేసేందుకు మేం సిద్ధమయ్యాం.. మరి మీరు కూడా ఈ బుల్లితెర ముచ్చట్లను చదివేందుకు రెడీ అయిపోండి..

మోడ్రన్ మహానటి

బుల్లితెర మెగాస్టార్‌గా పేరు తెచ్చుకున్నాడు ప్రభాకర్. వదినమ్మ సీరియల్‌తో ఆయన బిజీ అయిపోయాడు. స్టార్ మాలో వచ్చే ఇస్మార్ట్ జోడీ అనే ప్రోగ్రామ్‌తో ఆయన మలయజలో కూడా మంచి నటి ఉందనేది అర్థమవుతుంది. అయితే ఒక్క ఎపిసోడ్‌లో తన కూతురు, కొడుకు కూడా వచ్చారు. ఆయన కూతురు దివిజ ప్రభాకర్ ఇప్పుడు యూట్యూబ్‌లోకి అడుగుపెట్టింది. మోడ్రన్ మహానటి పేరు మీద వారానికొక ఒక ఎపిసోడ్ రిలీజ్ చేస్తుంది. తమాడా మీడియా ద్వారా ఇప్పటికే ఎపిసోడ్లు రిలీజ్ అయ్యాయి. మంచి వ్యూస్ సంపాదిస్తున్నాయి. ఇంకెందుకాలస్యం నచ్చితే మీరు బెల్ కొట్టేయండి.

కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్!

కృష్ణాష్టమిని ఒక్కొక్కరూ ఒక్కోలా జరుపుతుంటారు. మన టీవీ ఆర్టిస్ట్ అంజు అస్రానీ మాత్రం మరింత ఘనంగా చేసుకుంది. ఆ కృష్ణుడికి యాభై ఆరు రకాల వంటకాలను నైవేద్యంగా పెట్టింది. ఈ వేడుకకు తన స్నేహితురులు మరో బుల్లితెర నటి శ్రీవాణి కూడా హాజరైంది. అంతేకాదు.. తన చెల్లి ప్రీతి అస్రాని కృష్ణుడిగా మారి ఫొటోకి ఫోజు ఇచ్చింది. ఈ వేడుక గురించి సోషల్ మీడియాలో మిగతా ఆర్టిస్టులు తాము మిస్సయ్యామని పోస్ట్‌లు పెట్టారు. మొత్తానికి అలా అంజు కబుష్ణాష్టమి పోస్ట్ మరింత పాపులర్ అయింది.

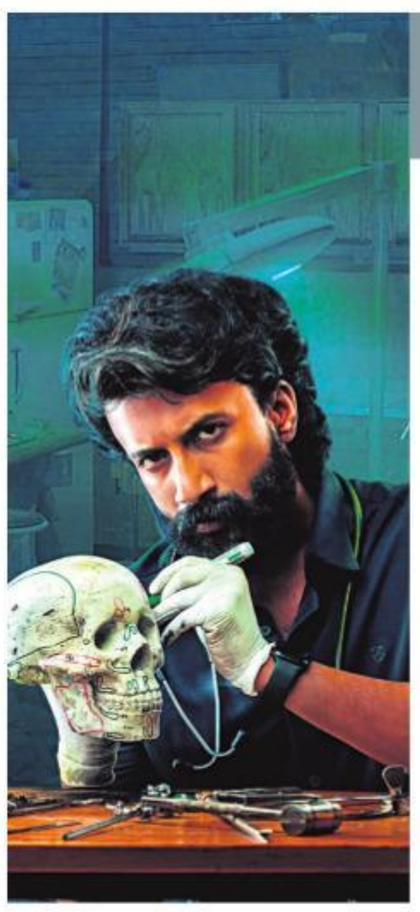

లాక్ చేస్తుంది!

మనకు ప్రియమైన వారు దూరమవుతే తట్టుకోలేం. దాన్ని దాటుకోవడానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తాం. కొందరు బయటపడుతారు. మరికొందరు సైకోగా మారే ప్రమాదమూ ఉంది. అలా మారిన ఒక డాక్టర్ కథే 'లాక్డ్'. ఆహాలో వెబ్‌సిరీస్‌గా వచ్చింది. ఇందులో సత్యదేవ్ మెయిన్ ఎట్రాక్షన్. పైగా ఇది సీజన్ వన్ మాత్రమే. రెండో సిరీస్ కోసం వేచి చూసేలా ముగించాడు దర్శకుడు. మొత్తానికి సైకో థ్రిల్లర్‌గా అందరినీ లాక్ చేసేస్తుంది.

స్టైలిష్‌గా విష్ణుప్రియ..

బుల్లితెర యాంకర్‌గా మంచి పేరు తెచ్చుకున్నది విష్ణుప్రియ. అయితే ఈ అమ్మడు బిగ్ బాస్‌కి వెళుతున్నట్లు వార్తలు గుప్పుమంటున్నాయి. కానీ, తాను ఈ షోకు వెళుతున్నట్టు కానీ, వెళ్లడం లేదని కానీ చెప్పలేదు. అయితే ఇటీవల ఆమె పోస్ట్ చేసిన ఫొటోకి కామెంట్ల వెల్లువెత్తాయి. పర్పుల్ లాంగ్ గౌన్‌లో 'అలా పైకి ఎగురుతున్నా' అంటూ కామెంట్ పెట్టింది. దీనికి కొందరు బుట్ట బొమ్మలా ఉన్నావని కామెంట్ పెడితే, మరికొందరేమో బిగ్ బాస్‌కి ముందు ఫొటోషూటా? అంటూ ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఈ విషయంపై కూడా విష్ణుప్రియ ఎలాంటి క్లారిటీ ఇవ్వలేదు. పైగా ఈ డ్రెస్‌తో ఇప్పటివరకు ఏ ఈవెంట్ లోనూ కనిపించలేదు. దీంతో చాలామంది బిగ్ బాస్ ప్రయత్నాలే అంటూ డిసైడ్ అవుతున్నారు.

www.readwhere.com

AUG_30_2020_INNER_FF 08/21/2020 11:44 PM Page 34

ప ద కే ళి క

పదవినోదం

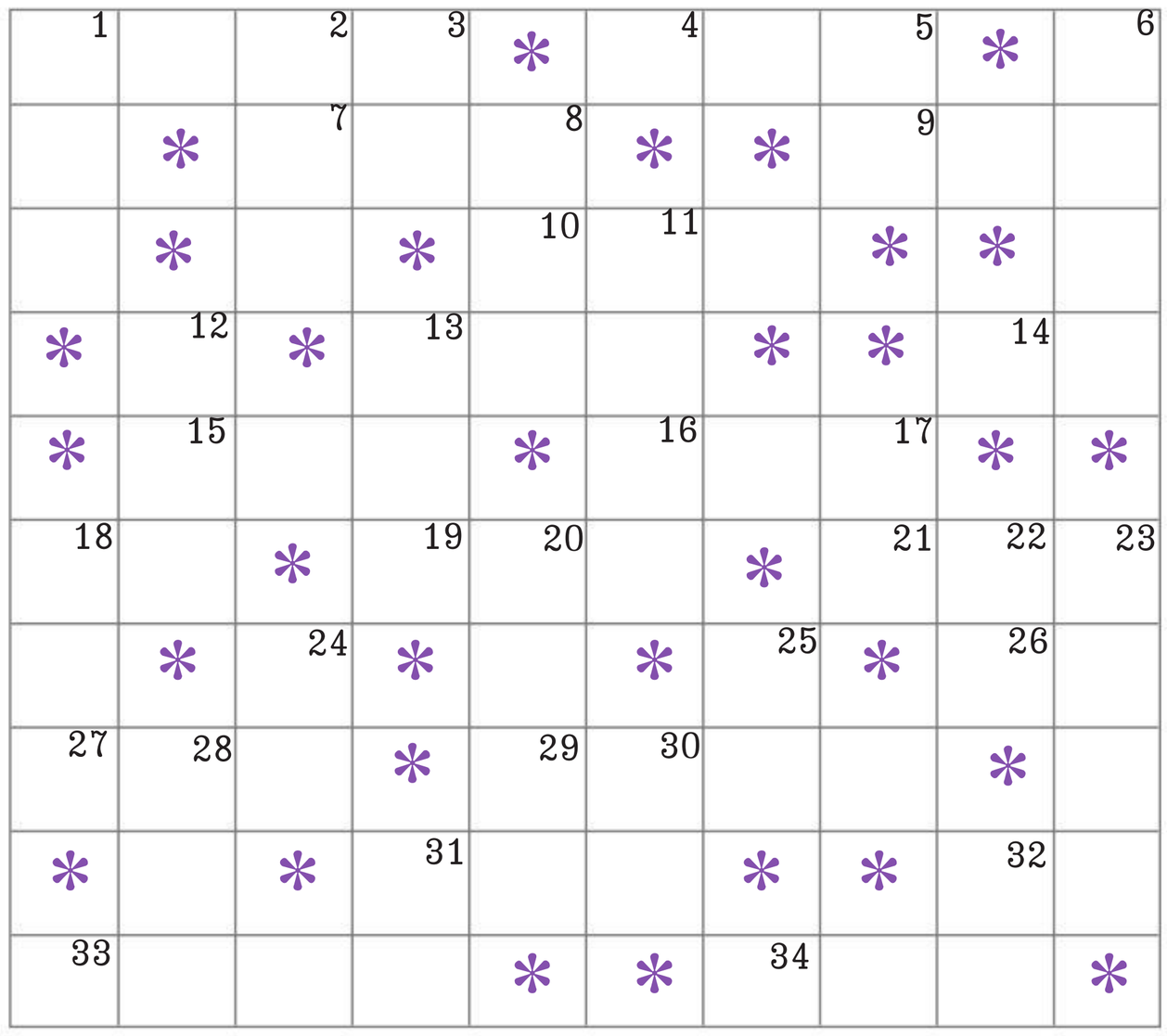

అడ్డం

1. శ్రీశైలంలో కొలువుదీరిన పార్వతీదేవి (4)
4. రక్తం పీల్చే పాకుడు ప్రాణి (3)
7. పాల్కురి సోమనాథుడు రచించిన పురాణం (3)
9. కేశవీధి (3)
10. గ ద్వయంతో ఆకాశం (3)
13. కాఠిన్యం (3)
14. తెలుగు ఫీవర్ (2)
15. ఉత్తరాల బట్వాడా శాఖ (3)
16. సోగ్గాడు దారితప్పాడు (3)
18. భూతకాలం (2)
19. సైనికుడు (3)
21. భూమి ఆకాశం కలిసే చోటు (3)
26. తల లేని గాడిద వెనుతిరిగి తడక మరుగైంది (2)
27. ముసుగు (3)
29. కాళిదాస సంస్కృత కావ్యం (4)
31. దీపపు పురుగు (3)
32. పనస, నారింజల్లో ఉండేవి – ఏకవచనంలో (2)
33. హస్తరేఖా శాస్త్రం (4)
34. ఈ గ్రామదేవత సారక్క జంట (3))

నిలువు

1. తుమ్మెద (3)
2. బాపు సినిమా ఒకటి కోల్పోయింది (3)
3. విడిది (2)
5. తలకు చుట్టే గుడ్డ తిరగబడ్డది (2)
6. కాలయంత్రం (4)
8. షడ్రుచుల్లో ఒకటి (3)
11. వాడుకలో ఘటికుడు (4)
12. నిరంతరం (3)
13. ఓడమీద పనిచేసేవాడు (3)
17. భూతభవిష్యత్తులు చెప్పే ఎరుక (2)
18. షరాబు కాదు! (3)
20. మద్యం సేవించే చోటు (4)
22. బిలం, చెరువు కట్టకు పడే రంధ్రం (2)
23. అన్నమయ్య 'బ్రహ్మమొక్కటే' పాట పల్లవి (4)
24. మహమ్మదీయుల పెళ్లి (2)
25. కష్టాలు సీతకే కాదు, దీనికీ ఉన్నాయట! (2)
28. శకటం (3)
30. కుండ (2)
31. తల తెగిన మశకం, కాలపరిమితిని సూచించింది (2)
32. చెట్టు తోలు (2)

నిర్వహణ : విశ్వజ

గతవారం సమాధానాలు

పదకేళిక

*	1 గు	2 లా	బి	*	3 అం	4 ప	శ	య్య	*
5 గొ	డ్డ	లి	*	6 బ	డా	యి	*	*	7 మే
డు	*	*	8 సు	ర్మా	*	9 లం	10 చ	11 గొం	డి
12 గు	రి	13 విం	ద	*	14 మే	*	15 వ	గ	*
*	*	16 జా	తి	17 పి	త	*	18 క	డి	19 యం
20 నీ	లి	మ	*	తూ	*	21 జూ	*	*	త్రం
ర	*	ర	*	22 ర్లు	23 మె	కా	*	24 ఆ	*
25 సం	26 జ	*	27 కం	*	ర	*	28 సా	మె	29 త
*	30 వా	ద	న	*	31 వ	డి	యం	*	ణు
32 ద	ను	*	33 పా	రా	ణి	*	34 త్రం	తం	కు

సినిమా పజిల్

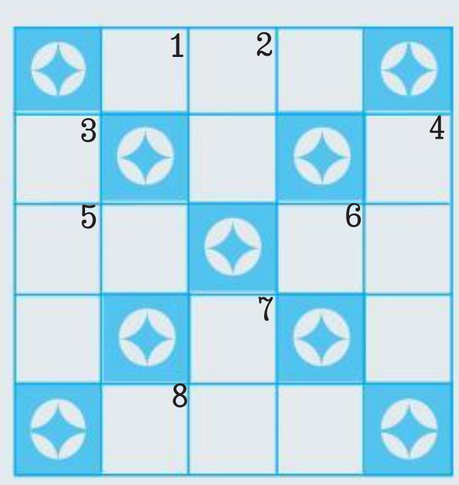

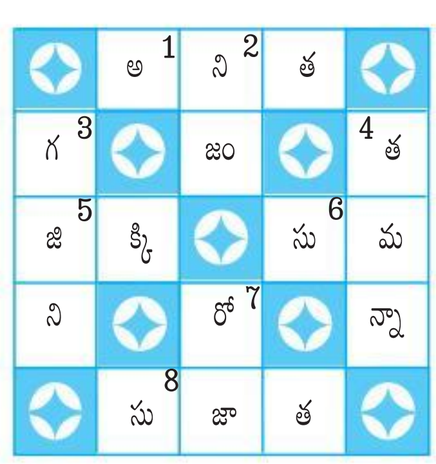

అడ్డం

1. వెండితెర 'బాహుబలి' ?! (3)
5. ఒక వర్ధమాన హీరో (2)
6. సుహాసినికి మొదట్లో పేరు తెచ్చిన చిత్రం (2)
8. 'నెమలికి నడకలు నేర్పిన' సప్తపది నాయిక (3)

నిలువు

2. భర్త కాదు శోభన్‌బాబు, కృష్ణకుమారి చిత్రం (2)
3. ఆకాశ్‌తో శ్రీను వైట్ల సినిమా (3)
4. సూర్యను పెళ్లాడిన ఉత్తరాది నటీమణి (3)
7. సాగదీస్తే ఆర్తి అగర్వాల్‌తో మహేష్ బాబు చిత్రం (2)

www.readwhere.com

ఓ మహిళా..

సారాంశం

నువ్వో గెలుపు కెరటం..

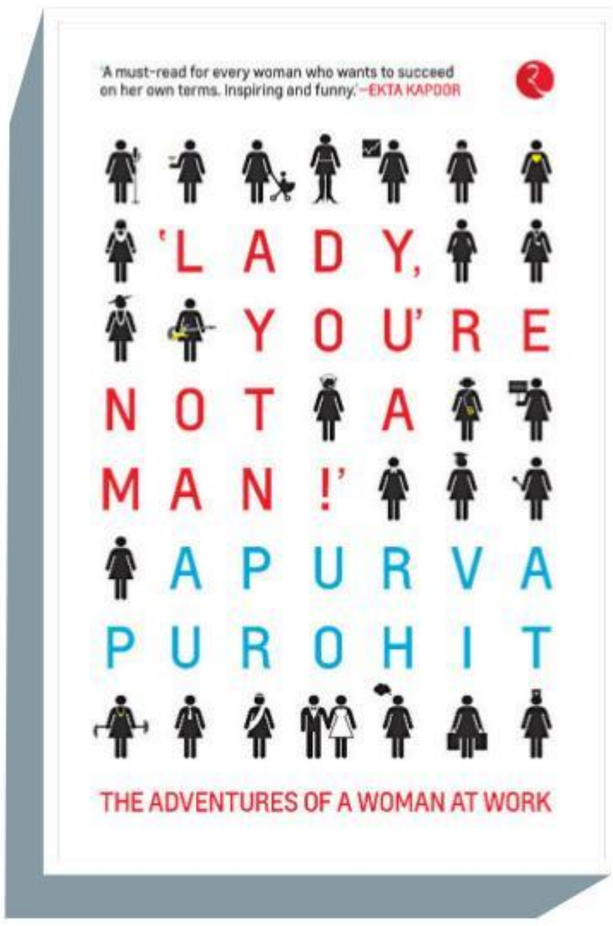

మహిళలు నిరంతరం శ్రమిస్తూ ఉంటారు. ఇల్లు, ఆఫీసు.. సమన్వయం చేసుకొంటూ ఎదుగుదల, కుటుంబంతో సంతోషం కోరుకోని స్త్రీలు ఉండరు. మహిళలు తమ గురించి వాస్తవాలను తెలుసుకోవాలి. వాటికి తగ్గట్టు మారాలి. సొంత వ్యక్తిత్వంతో ఎదగడానికి ప్రయత్నించాలి. ఇంటి పని మగవాళ్లతో చేయించడానికి ట్రెయినింగ్ ఇవ్వాలి. భర్తతో పని చేయించాలంటే ఆయన మనసును అర్థం చేసుకొని, నొప్పించకుండా ఒప్పించాలి. ఇలా మహిళలు ప్రాక్టికల్‌గా ఆలోచించి ఇల్లు, ఆఫీస్‌లో ఎలాంటి విజయాలు సాధించవచ్చో 'lady you're not a man' పుస్తకంలో రాశారు రేడియో సిటీ సీఈఓ 'అపూర్వ పురోహిత్'. తెలుగు అనువాదం కూడా ఉంది. స్త్రీలు తమ శక్తిని తెలుసుకోవడం, నిర్ణీత లక్ష్యాలతో రాణించడం, కుటుంబంతో సంతోషంగా ఉండడం కోసం చెప్పిన గెలుపు సూత్రాలు, ఇంటి చిట్కాలు ఇవి..

స్త్రీగా మీపై మీరు నమ్మకం పెంచుకోండి. మీరు ఆడవారైనందుకు ఎవరికీ క్షమాపణలు చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. మీరు ఎలా ఉన్నారో అలాగే ముందడుగు వేయండి. ఎప్పుడైనా మీ మనసు ఉద్వేగానికి లోనైనప్పుడు ఏడవచ్చు. అది తప్పేం కాదు. కానీ, దాన్నే అలవాటుగా చేసుకోకండి.

చాలామంది వివక్షను గురించి అదేపనిగా ఆలోచిస్తూ సమయం వృథా చేసుకుంటారు. నిజానికి ప్రతి ఒక్కరిలోనూ ఏవో లోపాలు ఉంటూనే ఉంటాయి. బాధపడవద్దు.

స్త్రీల జీవితాలు కష్టాలమయంగానూ, మగవారి జీవితాలు స్వేచ్ఛగానూ ఉన్నట్టు పైకి కనిపిస్తాయి. అది నిజం కాదు. మగవాళ్లు కూడా తమ జీవితంలో ఎన్నో సవాళ్లు ఎదుర్కొంటారు. సమాజంలో వాళ్లకు నిర్దేశించిన రోల్ నుంచి వారు తప్పించుకోలేరు.

మల్టీటాస్కింగ్ అనే సమర్థత ఆడవాళ్లకు మాత్రమే ఉంటుంది. దాన్ని వాడుకొని మహిళలు తమకు కావాల్సిన పని చకచకా పూర్తి చేసుకోవాలి.

గర్భధారణ,రుతు చక్రం జబ్బులు కావు. అవి మహిళ జీవితంలో ఒక దశ. పని బాధ్యతల నుంచి తప్పించుకోవడానికి వీటిని సాకుగా తీసుకోకండి.

మీ బాస్ మీ మదర్ లాంటి వారు కాదు. ఇంటి దగ్గర ఎంత గారం కావాలంటే అంత తీసుకోండి. కానీ ఆఫీస్‌లో ప్రొఫెషనల్‌గా ఉండండి.

భర్తకు ఇంటి పనులు అలవాటు చేయించడం అనేది నిదానంగా జరిగే ప్రక్రియ. అదొక కళ. దాన్ని అప్పుడప్పుడూ సరి చేసుకుంటూ ఉండాలి. పెండ్లి అయిన కొత్తలోనే తొందరగా మార్చాలని చూడొద్దు.

మగవాళ్లను నిందించడానికి అనేక విషయాలుంటాయి. మీరు గానీ, అతను గానీ మార్చలేని విషయాల గురించి అనవసర రాద్ధాంతం చేసుకోవద్దు.

ఇండియాలో మగవాళ్లకు తీవ్రమైన మదర్ కాంప్లెక్స్ ఉంటుంది. చాకచక్యంగా కొన్ని కన్నీటి చుక్కలు రాల్చి, సీత కష్టాలు అభినయించి కొన్ని ప్రయోజనాలు కూడా పొందవచ్చు.

మగవారితో పని చేయించాలంటే.. ఒక సమయంలో ఒక పని మాత్రమే చెప్పండి. అది వారి దైనందిన జీవితానికి ట్యూన్ అయి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు ' మీరు వాకింగ్ చేసి వస్తున్నప్పుడు ఒక పాల పాకెట్ తేగలరా?' అని అడగండి. అంతే కానీ 'పాల పాకెట్ తెస్తూ దారిలో గ్యాస్ బుక్ చేసి రండి' అని చెబితే మొదటికే మోసం వస్తుంది. తొలి దశలో ఏదో ఒక పనే చెప్పాలి.

భర్తతో అనవసరంగా అరిచి, గట్టిగా చెబితే వాళ్లకు నెత్తికి ఎక్కదు. మృదువుగా, ప్రేమగా చెబితే అర్థం అవుతుంది. అప్పుడప్పుడూ కొద్దిగా షాక్ ట్రీట్‌మెంట్ కూడా అవసరమే.

అనవసరపు చాదస్తాలతో తెచ్చి పెట్టుకున్న కష్టాలు గౌరవాన్ని ఇవ్వవు. వాటికి కాలం చెల్లింది. ప్రాక్టికల్‌గా ఉండటమే మంచిది.

AUGUST_30_2020_COVERS 08/21/2020 6:54 PM Page 4

నేటి అవసరం కరోనాను జయించడం
హోమియోకేర్ ఇమ్యూనిటీ బూస్టర్‌తో ఇది సాధ్యం

12 నెలల హోమియోకేర్ ఇమ్యూనిటీ బూస్టర్ ఉచితం

(మీ చికిత్సపై మీ కుటుంబానికి)

స్పెషాలిటీ చికిత్సలు

కీళ్ళ నొప్పులు | డిస్క్ సమస్యలు | సయాటికా | R.A & గౌట్ | డయాబెటిస్
థైరాయిడ్ | సంతానలేమి | PCOD | సోరియాసిస్ | గ్యాస్ట్రిక్ సమస్యలు
పైల్స్ | ఆస్తమా | అలర్జీ | కిడ్నిలో రాళ్ళు | స్పాండిలైటిస్

ఉచిత కన్సల్టేషన్
955 000 1199

టోల్ ఫ్రీ
1800-108-1212

HOMEOCARE INTERNATIONAL

హోమియోకేర్® ఇంటర్‌నేషనల్
వరల్డ్-క్లాస్ హోమియోపతి

ఇప్పుడు హోమియోకేర్ ఇమ్యూనిటీ బూస్టర్ కిట్ homeocare.in లో ఆర్డర్ చేయండి

హైదరాబాద్ : (ఆబిడ్స్ | బేగంపేట్ | కూకట్‌పల్లి | దిల్‌సుఖ్‌నగర్ | జుబ్లీహిల్స్ | మాసాబ్‌ట్యాంక్ | మియాపూర్)
హనుమకొండ | కరీంనగర్ | నిజామాబాద్ | మహబూబ్‌నగర్ | ఖమ్మం | విజయవాడ | విశాఖపట్నం | తిరుపతి
రాజమండ్రి | గుంటూరు | ఒంగోలు | నెల్లూరు | కర్నూలు | కర్ణాటక | తమిళనాడు | పుదుచ్చేరి

www.readwhere.com